

แผนแม่บท

ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง

ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564)

แผนแม่บท

ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง
ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564)

สารบัญ

ส่วนที่ 1 บทนำ	1
1. ความเป็นมาของโครงการหลวง	3
2. วัตถุประสงค์ของการจัดทำแผนแม่บท	5
3. ลักษณะทั่วไปของพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง	5
4. ผลการศึกษาสถานะเศรษฐกิจและสังคมในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง	10
ส่วนที่ 2 กระบวนการจัดทำแผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564)	13
1. พระราชดำรัสพระราชทานเพื่อการพัฒนาพื้นที่สูง	15
2. การสังเคราะห์นโยบาย ยุทธศาสตร์การพัฒนาที่เกี่ยวข้องต่อการพัฒนาพื้นที่สูง	16
1) เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goal) พ.ศ. 2559-2573	16
2) ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2558-2577)	17
3) ทิศทางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564)	19
4) ยุทธศาสตร์การพัฒนาและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติบนพื้นที่สูง ระยะ 10 ปี (พ.ศ. 2553-2562)	23
5) แผนแม่บทรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (พ.ศ. 2558-2593)	24
3. ประเด็นสำคัญในการพัฒนาระยะต่อไป	25
4. ขั้นตอนการจัดทำแผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564)	26
ส่วนที่ 3 ผลการดำเนินงานภายใต้แผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2555-2559)	29
1. ผลการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาโครงการหลวง	31
1.1 การพัฒนาอาชีพจากฐานความรู้	32
1.2 การเสริมสร้างความเข้มแข็งของคนและชุมชน	35
1.3 การฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	36
1.4 การให้บริการด้านการเรียนรู้	36
1.5 การพัฒนาระบบการผลิตและตลาด	37
1.6 การปรับปรุงพันธุ์และขยายพันธุ์พืชโครงการหลวง	38

1.7 การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ	39
1.8 การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ	39
1.9 ความร่วมมือทางวิชาการกับนานาชาติ	40
1.10 สรุป	41
2. ผลการปฏิบัติงานตามแผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2555-2559) ของหน่วยงานต่างๆ	41
ส่วนที่ 4 การวิเคราะห์ศักยภาพ และประเมินสถานภาพของศูนย์พัฒนาโครงการหลวง	47
1. การวิเคราะห์ศักยภาพ	49
2. การประเมินสถานภาพและศักยภาพ	50
ส่วนที่ 5 วิสัยทัศน์ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย พันธกิจ และยุทธศาสตร์	53
1. วิสัยทัศน์	55
2. วัตถุประสงค์	55
3. พันธกิจ	55
4. เป้าหมาย และตัวชี้วัด	56
5. หลักการของแผนแม่บท	56
6. แนวทางการดำเนินงานศูนย์พัฒนาโครงการหลวง	56
7. กลยุทธ์	57
8. ยุทธศาสตร์และแนวทางการปฏิบัติงาน	57
9. ยุทธศาสตร์ แผนงาน โครงการหลัก	59
10. ผลที่คาดว่าจะได้รับ	61
ส่วนที่ 6 องค์การในการปฏิบัติงาน	63
1. องค์การในการปฏิบัติงาน	65
2. การติดตามประเมินผล	66
ส่วนที่ 7 กรอบงบประมาณ	67
1. สรุปกรอบงบประมาณแผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564) จำแนกตามยุทธศาสตร์	69
2. สรุปกรอบงบประมาณแผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564) จำแนกตามหน่วยงาน	70

1. แผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564) จำแนกตามยุทธศาสตร์และหน่วยงาน	73
2. รายละเอียดแผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564) จำแนกตามยุทธศาสตร์	79
3. รายละเอียดแผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564) จำแนกตามหน่วยงาน	99
3.1 มูลนิธิโครงการหลวง	101
3.2 สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)	103
3.3 กรมพัฒนาที่ดิน	108
3.4 กรมปศุสัตว์	110
3.5 กรมประมง	112
3.6 กรมส่งเสริมสหกรณ์	113
3.7 กรมส่งเสริมการเกษตร	114
3.8 กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	115
3.9 กรมวิชาการเกษตร	116
3.10 กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	117
3.11 กรมป่าไม้	118
3.12 องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้	119
3.13 กระทรวงสาธารณสุข	120
3.14 กรมการพัฒนาชุมชน	121
3.15 กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ	122
3.16 สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย	123
3.17 มหาวิทยาลัยแม่โจ้	124
3.18 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี	125
3.19 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา	128
3.20 สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย	130
3.21 กรมชลประทาน	131
3.22 กรมทรัพยากรน้ำ	132
3.23 กรมทรัพยากรน้ำบาดาล	133
3.24 การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค	134
3.25 กรมทางหลวงชนบท	135
4. มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 21 มิถุนายน 2559 และความเห็นของหน่วยงาน	137

ส่วนที่

1

บทนำ

1. ความเป็นมาของโครงการหลวง

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรความเป็นอยู่ของชาวเขาที่บ้านดอยปุย ใกล้พระตำหนักภูพิงคราชนิเวศน์ ทรงทราบว่าชาวเขามีรายได้จากการปลูกท้อพื้นเมืองที่ส่งไปขายให้โรงงาน ทำให้อดอามีรายได้พอๆ กับการปลูกฝิ่น และทรงทราบว่ามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์สามารถเปลี่ยนพันธุ์ท้อพื้นเมืองได้ จึงได้พระราชทานเงินจำนวน 200,000 บาท ให้จัดทำแปลงศึกษาทดลองไม้ผลเขตหนาว ซึ่งต่อมาได้เปลี่ยนชื่อเป็น “สวนสองแสน” ซึ่งหมายถึงมาจากเงินที่ได้พระราชทานให้ดังกล่าว พร้อมทั้งโปรดเกล้าฯ ตั้ง “โครงการ พระบรมราชานุเคราะห์ชาวเขา” เมื่อ พ.ศ. 2512 มีหม่อมเจ้าภีศเดช รัชนี เป็นผู้อำนวยการโครงการ และ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ให้เป็นทุนดำเนินงาน ต่อมาเมื่อผู้ดูแลกล้วย กล้วยเงิน โดยเสด็จ พระราชกุศลสมทบการดำเนินงานโครงการหลวง แต่ส่วนใหญ่อาศัยทุนจากพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์จนถึง พ.ศ. 2535 รวมถึงทุนและอุปกรณ์ต่างๆ ที่ได้รับการสนับสนุนจากมิตรประเทศ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อ พ.ศ. 2535 ให้จัดงบประมาณสนับสนุนการดำเนินงานของโครงการหลวงตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2536 เป็นต้นมา สำหรับเป็นงบประมาณดำเนินงานต่างๆ ของโครงการหลวง ภายใต้เป้าหมายพระราชทานสำหรับ ใช้ในการดำเนินงานดังนี้

1. ช่วยชาวเขาเพื่อมนุษยธรรม
2. ช่วยชาวไทยโดยลดการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ คือ ป่าไม้และต้นน้ำลำธาร
3. กำจัดการปลูกฝิ่น
4. รักษาดิน และใช้พื้นที่ให้ถูกต้อง คือ ให้ป่าอยู่ส่วนที่เป็นป่า และทำไร่ ทำสวน ในส่วนที่ควรเพาะปลูก อย่ายึดสองส่วนนี้รูกล้ำซึ่งกันและกัน

พ.ศ. 2535 ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เปลี่ยนสถานภาพเป็นมูลนิธิโครงการหลวง เพื่อดำเนินงาน ต่อเนื่องจากโครงการหลวง โดยมีกิจกรรมหลักที่สำคัญ ประกอบด้วย งานวิจัย งานพัฒนา และงานตลาด ในการ มุ่งพัฒนาชุมชนในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงรวม 38 แห่ง ซึ่งตั้งอยู่ในพื้นที่ 5 จังหวัดภาคเหนือตอนบน โดยเน้นการพัฒนาทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เกิดความสมดุลในระยะยาว โดยการส่งเสริม การพัฒนาอาชีพบนฐานความรู้ จากผลงานวิจัยต่างๆ ซึ่งมีชนิดและพันธุ์พืชและสัตว์จำนวน 206 ชนิด ให้เกษตรกร เลือกรูปแบบอาชีพตามความเหมาะสมภายใต้มาตรฐานอาหารปลอดภัย และระบบการผลิตและการตลาดที่ดี ทำให้เกษตรกรได้เพาะปลูกสิ่งที่เป็นประโยชน์ และสามารถสร้างรายได้ให้กับเกษตรกรเพิ่มขึ้น รวมทั้งเสริมสร้าง ความเข้มแข็งของคนและชุมชนภายใต้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การพัฒนาดังกล่าวและระบบสาธารณสุข ส่งเสริมการออมทรัพย์ ตลอดจนจัดให้มีแผนการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างเหมาะสม นอกจากนี้ได้สนับสนุน

การฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของดิน การปลูกป่าชาวบ้าน การฟื้นฟูป่าต้นน้ำลำธารโดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน รวมทั้งการรักษาคุณภาพน้ำในลำธาร และการพัฒนาปัจจัยพื้นฐานต่างๆ ให้เป็นประโยชน์อย่างยั่งยืน โดยความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับหน่วยงานราชการทั้งจากส่วนกลาง และส่วนท้องถิ่น รวมไปถึงภาคเอกชนต่างๆ ตลอดจนการให้บริการการถ่ายทอดความรู้กับหน่วยงาน เกษตรกร และบุคลากรภายนอกทั้งชาวไทยและต่างประเทศ จนเป็นที่ยอมรับของหน่วยงานต่างๆ ทั้งในและต่างประเทศ รวมถึงขยายผลไปสู่การพัฒนาพื้นที่สูงอื่นๆ ของประเทศไทย ตลอดจนมีความร่วมมือวิชาการกับนานาชาติในการพัฒนาพื้นที่สูง ได้แก่ สปป.ลาว พม่า และ ภูฏาน

ผลสำเร็จที่เกิดจากการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาโครงการหลวงในระยะที่ผ่านมา ได้มาจากการปฏิบัติงานของอาสาสมัครจากหน่วยงานต่างๆ ผู้ทรงคุณวุฒิ รวมทั้งเจ้าหน้าที่โครงการหลวง ตลอดจนการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน สามารถสร้างรายได้จากประชากรในชุมชน มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ทรัพยากรธรรมชาติได้รับการฟื้นฟูอย่างต่อเนื่อง ทั้งการฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของดิน การรักษาคุณภาพน้ำ และการฟื้นฟูป่าต้นน้ำลำธาร

ปัจจุบันศูนย์พัฒนาโครงการหลวงมีจำนวน 38 แห่ง ครอบคลุม 5 จังหวัดในเขตภาคเหนือ ประกอบด้วย เชียงใหม่ 27 แห่ง เชียงราย 7 แห่ง แม่ฮ่องสอน 2 แห่ง ลำพูน 1 แห่ง และพะเยา 1 แห่ง รวม 21 อำเภอ 1 กิ่งอำเภอ มีพื้นที่รวม 2,688 ตารางกิโลเมตร มีประชากรได้รับประโยชน์ประกอบด้วย ชาวไทย และชาวไทยภูเขา จำนวน 13 เผ่า 264 หมู่บ้าน จำนวนประชากร 42,742 ครัวเรือน 183,744 คน

แม้ว่าความสำเร็จของการพัฒนาชุมชนในพื้นที่โครงการหลวงจะเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง แต่ปัจจุบันมีผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลกระทบต่อความยั่งยืนของชุมชนในพื้นที่โครงการหลวง โดยเฉพาะความแปรปรวนของสภาพภูมิอากาศที่ส่งผลกระทบต่อการเจริญเติบโตของพืชและผลผลิตต่างๆ ตลอดจนสิ่งแวดล้อมบนพื้นที่สูงมากขึ้น ผลกระทบจากประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) และข้อตกลงทางการค้าเสรี ส่งผลให้เกิดการแข่งขันทางการตลาดของผลผลิตการเกษตรของเกษตรกรที่ปลูกพืชส่งออกและพืชเมืองหนาวเป็นอย่างมาก ในขณะเดียวกันปัจจัยภายในที่สำคัญนั้น คือ ความยากจน ยังคงมีอยู่ รวมทั้งความจำเป็นที่ต้องฟื้นฟูสภาพแวดล้อม ดิน น้ำ และป่าไม้อย่างต่อเนื่อง ตลอดจนความจำเป็นที่ต้องเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและองค์กรชุมชนต่างๆ เพื่อรองรับความเปลี่ยนแปลงในอนาคต

เพื่อให้ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงทั้ง 38 แห่ง เป็นแหล่งเรียนรู้ในการพัฒนาชุมชนบนพื้นที่สูง ควบคู่ไปกับการฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน ประกอบด้วย การประกอบอาชีพการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของดิน การรักษาคุณภาพของน้ำ การฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ การฟื้นฟูและอนุรักษ์ป่าต้นน้ำลำธาร ตลอดจนการดูแลสุขภาพสิ่งแวดล้อมของชุมชนให้ปลอดภัยและมลพิษต่างๆ รวมทั้งการขยายผลสำเร็จไปสู่การพัฒนาพื้นที่สูงอื่นๆ เพิ่มขึ้น จึงจำเป็นที่จะต้องมีการกำหนดทิศทางการปฏิบัติงานของศูนย์พัฒนาโครงการหลวงให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม ศักยภาพ และสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงต่างๆ มูลนิธิโครงการหลวงร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงได้จัดทำแผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564) ขึ้น เพื่อเป็นกรอบและทิศทางการปฏิบัติงานของหน่วยงานต่างๆ ที่สนับสนุนการปฏิบัติงานของมูลนิธิโครงการหลวงให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

2. วัตถุประสงค์ของการจัดทำแผนแม่บท

- 2.1 เพื่อเป็นเครื่องมือในการกำหนดทิศทางการปฏิบัติงานของศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม ศักยภาพ และสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงต่างๆ
- 2.2 เพื่อเป็นเครื่องมือในการกำหนดทิศทาง และภารกิจการปฏิบัติงานของหน่วยงานสนับสนุน การปฏิบัติงานด้านต่างๆ ของมูลนิธิโครงการหลวง ให้เกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น
- 2.3 เพื่อเป็นเครื่องมือในการสื่อสารการกำหนดทิศทางการปฏิบัติงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการปฏิบัติงานสนับสนุนโครงการหลวง

3. ลักษณะทั่วไปของพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง

ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง จำนวน 38 ศูนย์ ตั้งอยู่ในพื้นที่ 5 จังหวัดภาคเหนือตอนบน 21 อำเภอ 264 หมู่บ้าน จำนวนประชากร 42,742ครัวเรือน 183,744 คน พื้นที่การเกษตรส่วนใหญ่อยู่ในระดับความสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางและพื้นที่สูงระหว่าง 600-1,400 เมตร มีสภาพเป็นพื้นที่ในหุบเขาหรือพื้นที่ตามเชิงเขาที่มีความลาดชัน อยู่ในท้องถื่นทุรกันดารที่ห่างไกลจากชุมชนทั่วไป ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ป่าสงวน จึงต้องการการดูแลอย่างใกล้ชิด ไม่ให้เกิดการชะล้างพังทลายของผิวน้ำดินและเกิดผลกระทบกับสิ่งแวดล้อม ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงแต่ละแห่งมีสภาพพื้นที่ที่แตกต่างกันไป ทั้งสภาพแวดล้อม วิถีชีวิตและวัฒนธรรมของประชากร ซึ่งสภาพดังกล่าวก่อให้เกิดความได้เปรียบเสียเปรียบหลายประการแตกต่างกันไป เพื่อให้เกิดความเหมาะสมในการปฏิบัติงานในแต่ละสภาพภูมิสังคมจึงแบ่งกลุ่มพื้นที่ของศูนย์พัฒนาโครงการหลวงออกเป็น 3 กลุ่ม ตามระดับความสูง ดังนี้

1) พื้นที่กลุ่มศูนย์ที่มีระดับความสูงค่อนข้างต่ำ (ระดับความสูงระหว่าง 400-800 เมตร)

พื้นที่ศูนย์ในกลุ่มนี้ มีสภาพพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่บริเวณเชิงเขาและไหล่เขา มีพื้นที่ราบอยู่ระหว่างหุบเขา บางส่วนเป็นเนินเตี้ยๆ สภาพอากาศค่อนข้างร้อน โดยเฉพาะฤดูหนาวและฤดูร้อนจะแห้งแล้งกว่าพื้นที่อื่น ๆ อุณหภูมิเฉลี่ย 23.6 องศาเซลเซียส ปริมาณน้ำฝนโดยเฉลี่ยประมาณ 1,480.5 มิลลิเมตร สภาพพื้นที่ป่าไม้หลายแห่งเป็นพื้นที่ป่าเสื่อมโทรมเนื่องจากถูกตัดนำมาเป็นฟืนและแปรรูปไม้ก่อนโครงการหลวงเข้าดำเนินการ ยกเว้นพื้นที่บริเวณศูนย์พัฒนาโครงการหลวงตีนตก ที่พื้นที่ป่าค่อนข้างอุดมสมบูรณ์

เกษตรกรในกลุ่มศูนย์นี้ส่วนใหญ่เป็นชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง ม้ง มูเซอ ละว้า คนเมืองและจีนฮ่อ ปลูกข้าวไร่ เพื่อยังชีพ รายได้ทางการเกษตรมาจากไม้ผล ได้แก่ ลิ้นจี่ ลำไย มะม่วง ส้มโอ พลับ ไม้ดอก ได้แก่ ดอกหน้าวัว เบญจมาศ แกลดิโอลัส พืชผัก ได้แก่ ผักกาดหอมห่อ ผักกาดขาวปลี แตงกวาญี่ปุ่น พืชไร่ ได้แก่ ข้าวโพด ถั่วเหลือง ถั่วลิสง ส่วนการเลี้ยงสัตว์เลี้ยงเพื่อบริโภคในครัวเรือนและเป็นรายได้เสริม นอกจากนี้เกษตรกรยังมีรายได้ทางอื่น เช่น รับจ้างและหัตถกรรมต่างๆ

พื้นที่ศูนย์/สถานีโครงการหลวง	อำเภอ	จังหวัด
1. ห้วยลึก	เชียงดาว	เชียงใหม่
2. หนองเขียว	เชียงดาว	เชียงใหม่
3. หุ่นเจียง	หางดง	เชียงใหม่
4. ห้วยเสี้ยว	หางดง	เชียงใหม่
5. ดินตอก	แม่ออน	เชียงใหม่
6. แม่ทาเหนือ	แม่ออน	เชียงใหม่
7. แม่สะป๊อก	แม่วาง	เชียงใหม่
8. แม่หลอด	แม่แตง	เชียงใหม่
9. หมอกจ๋าม	แม่อาย	เชียงใหม่
10. หุ่นเรา	สะเมิง	เชียงใหม่
11. ห้วยโป่ง	เวียงป่าเป้า	เชียงราย
12. สะโงะ	เชียงแสน	เชียงราย
13. พระบาทห้วยต้ม	ลี้	ลำพูน
14. ปิงคำ	ปง	พะเยา
14 แห่ง	11 อำเภอ	4 จังหวัด

2) พื้นที่กลุ่มศูนย์ที่มีระดับความสูงปานกลาง (ระดับความสูงระหว่าง 800-1,000 เมตร)

เกษตรกรในกลุ่มศูนย์นี้ส่วนใหญ่เป็นชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง ลัวะและคนเมือง ซึ่งเกษตรกรบางส่วนยังนิยมปลูกพืชแบบไร่หมุนเวียน ทำให้มีพื้นที่ถือครองค่อนข้างมาก บางพื้นที่เป็นแหล่งปลูกชาพื้นเมือง รายได้ทางการเกษตรมาจากพืชผัก ได้แก่ พริกหวาน บล๊อคโคลี มะเขือเทศ ฯลฯ ไม้ผล ได้แก่ อะโวคาโด มะม่วง บัวบก ไม้ดอก ได้แก่ ลิ้นจี่ ลิ้นดี่ เฟิร์นหนัง เบญจมาศ เป็นต้น สภาพภูมิประเทศเป็นพื้นที่ภูเขาหรือหุบเขาสลับซับซ้อน มีความสูงชัน พื้นที่เพาะปลูกเป็นที่ราบระหว่างเขาตามแนวลำห้วยหรือพื้นที่ตามไหล่เขา บางแห่งมีพื้นที่ลาดชันเป็นคลื่น ดินมีความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง มีความเป็นกรดเล็กน้อย ปริมาณน้ำฝนโดยเฉลี่ยประมาณ 1,299.5 มิลลิเมตร อุณหภูมิเฉลี่ย 22.7 องศาเซลเซียส

พื้นที่ศูนย์/สถานีโครงการหลวง	อำเภอ	จังหวัด
1. ปางดะ	สะเมิง	เชียงใหม่
2. แม่แพะ	สะเมิง	เชียงใหม่
3. ป่าเมี่ยง	ดอยสะเก็ด	เชียงใหม่
4. วัดจันทร์	แม่แจ่ม	เชียงใหม่
5. หุ่นหลวง	แม่วาง	เชียงใหม่
6. แม่สาใหม่	แม่ริม	เชียงใหม่
7. ห้วยแล้ง	เวียงแก่น	เชียงราย
8. ห้วยน้ำริน	เวียงป่าเป้า	เชียงราย
9. แม่สะเรียง	แม่ฮ่องสอน	แม่ฮ่องสอน
9 แห่ง	8 อำเภอ	3 จังหวัด

3) พื้นที่กลุ่มศูนย์ที่มีระดับความสูงค่อนข้างมาก (ระดับความสูงเกิน 1,000 เมตร)

ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ภูเขาหรือหุบเขาสลับซับซ้อน มีความชันสูงล้อมรอบด้วยพื้นที่ป่าไม้ พื้นที่บางแห่งเป็นพื้นที่ลาดชันเชิงซ้อน (Slope Complex) พื้นที่เพาะปลูกเป็นพื้นที่ราบระหว่างหุบเขาตามแนวลำห้วยหรือพื้นที่ตามไหล่เขา บางแห่งมีพื้นที่ลอนลาดเป็นคลื่น ดินมีความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง มีความเป็นกรดเล็กน้อย ปริมาณน้ำฝนโดยเฉลี่ยประมาณ 1,518.5 มิลลิเมตร อุณหภูมิเฉลี่ย 19.7 องศาเซลเซียส

เกษตรกรในกลุ่มศูนย์นี้ส่วนใหญ่เป็นชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง ม้ง มูเซอและจีนฮ่อ ยังเน้นการปลูกพืชเพื่อยังชีพไว้บริโภค เช่น ข้าว ข้าวไร่ ปัจจุบันรายได้ทางการเกษตรที่สำคัญ คือ ไม้ผลเมืองหนาว เช่น บัวย สาลี่ พลัม พลับ และพืช ซึ่งปลูกบนพื้นที่ลาดชันหรือตามไหล่เขา และปลูกพืชล้มลุก เช่น พืชผัก ไม้ตัดดอก ในพื้นที่ที่มีความลาดชันน้อยหรือใกล้แหล่งน้ำ ส่วนพื้นที่ในหุบเขาเป็นพื้นที่นา โดยเฉพาะหมู่บ้านกะเหรี่ยง เนื่องจากมีข้อจำกัดของพื้นที่ การเลี้ยงสัตว์จึงเป็นการเลี้ยงเพียงเพื่อบริโภคและเป็นรายได้เสริม

พื้นที่ศูนย์/สถานีโครงการหลวง	อำเภอ	จังหวัด
1. ขุนแปะ	จอมทอง	เชียงใหม่
2. ห้วยลัมปอย	จอมทอง	เชียงใหม่
3. อินทนนท์	จอมทอง	เชียงใหม่
4. ปางอุ๋ง	แม่แจ่ม	เชียงใหม่
5. แม่แอ	แม่แจ่ม	เชียงใหม่
6. ขุนวาง	แม่วาง	เชียงใหม่
7. หนองหอย	แม่วิม	เชียงใหม่
8. ม่อนเงาะ	แม่แตง	เชียงใหม่
9. แม่เฒ	ฮอด	เชียงใหม่
10. อ่างช้าง	ฝาง	เชียงใหม่
11. แก่น้อย	เชียงดาว	เชียงใหม่
12. ผาตั้ง	เวียงแก่น	เชียงราย
13. แม่ปุนหลวง	เวียงป่าเป้า	เชียงราย
14. ห้วยน้ำขุน	แม่สรวย	เชียงราย
15. แม่ลาน้อย	แม่ลาน้อย	แม่ฮ่องสอน
15 แห่ง	12 อำเภอ	3 จังหวัด

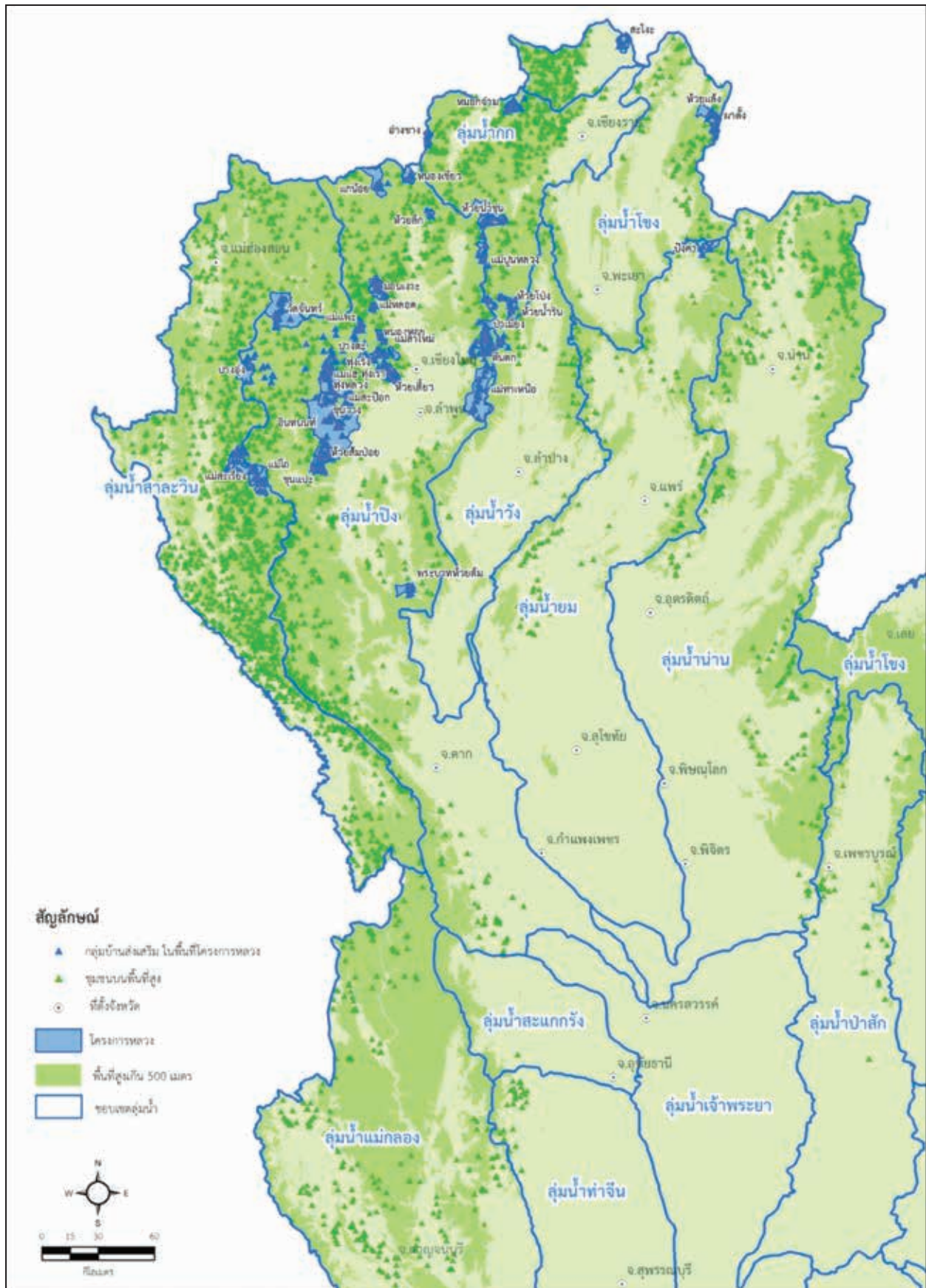
โดยรวมพื้นที่โครงการหลวงประกอบด้วย พื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง 38 แห่ง ใน 5 จังหวัด 21 อำเภอ 264 หมู่บ้าน 42,742 ครัวเรือน และประชากร 183,744 คน มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 1 จำนวนกลุ่มบ้าน และจำนวนประชากรในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง 38 แห่ง

ลำดับ	จังหวัด	พื้นที่โครงการหลวง (แห่ง)	อำเภอ	กลุ่มบ้าน	ครัวเรือน	ประชากร (คน)
1	เชียงใหม่	27	13	194	30,944	128,049
2	เชียงราย	7	4	46	8,085	30,639
3	แม่ฮ่องสอน	2	2	10	1,592	6,817
4	พะเยา	1	1	3	520	2,817
5	ลำพูน	1	1	11	1,601	15,422
	5 จังหวัด	38 แห่ง	21 อำเภอ	264 หมู่บ้าน	42,742 ครัวเรือน	183,744 คน

ภาพจำลองแสดงความสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง และความเหมาะสมของการปลูกพืชในศูนย์พัฒนาโครงการหลวง

แผนที่ 1 แสดงพื้นที่ตั้งศูนย์พัฒนาโครงการหลวง 38 แห่ง

4. ผลการศึกษาภาวะเศรษฐกิจและสังคมในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง

จากผลการศึกษาภาวะเศรษฐกิจและสังคมในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ปี 2556/2557 โดยมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีผลการดำเนินงานตามแผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2555-2559) พบว่า

4.1 สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกรในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง

1) ด้านโครงสร้างพื้นฐานหมู่บ้าน

หมู่บ้านหรือกลุ่มบ้านในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงมีโครงสร้างพื้นฐานค่อนข้างจะครบถ้วน การคมนาคมระหว่างหมู่บ้านเป็นถนนลาดยางและถนนคอนกรีต ร้อยละ 73.11 ประปาที่ใช้ในหมู่บ้าน ส่วนใหญ่เป็นประปาภูเขาร้อยละ 81 โดยเกษตรกรใช้สำหรับเป็นน้ำดื่ม ร้อยละ 49.46 ส่วนน้ำเพื่อการเกษตร ใช้น้ำจากระบบน้ำชลประทานมากที่สุด ร้อยละ 53.09 สำหรับไฟฟ้าที่ใช้ในครัวเรือน เกษตรกรร้อยละ 98 มีไฟฟ้าใช้ โดยส่วนใหญ่ใช้ไฟฟ้าจากการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ร้อยละ 81 สำหรับโครงสร้างพื้นฐานด้านสาธารณสุขอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำเพียงร้อยละ 29 และโครงสร้างพื้นฐานด้านการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง ประมาณร้อยละ 69

2) ด้านเศรษฐกิจและสังคม

(1) ด้านเศรษฐกิจ

การถือครองที่ดิน ครัวเรือนเกษตรกร ร้อยละ 98 มีพื้นที่ถือครองที่ดิน โดยมีค่าเฉลี่ยขนาดพื้นที่ถือครองอยู่ที่ 16.92 ไร่ต่อครัวเรือน ส่วนใหญ่มีพื้นที่ถือครองเป็นของตนเอง และมีพื้นที่รับน้ำชลประทานเพียง 2.26 ไร่ต่อครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 13 ของพื้นที่ถือครองรวมเฉลี่ยของครัวเรือน และส่วนใหญ่มีอาชีพการเกษตร คิดเป็นร้อยละ 87.21 โดยพืชที่ปลูกมาก ได้แก่ ข้าวเจ้า ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ กะหล่ำปลี และข้าวเหนียว ส่วนการเลี้ยงสัตว์นั้น ครัวเรือนเกษตรกรส่วนใหญ่เลี้ยงสุกร ไก่ โค และกระบือ นอกจากนี้ในครัวเรือนเกษตรกรยังมีกิจกรรมสร้างรายได้อื่นๆ ได้แก่ การทำหัตถกรรมเย็บปักถักร้อย โรงสีข้าว การแปรรูปอาหาร หัตถกรรมจักสาน เป็นต้น

ครัวเรือนเกษตรกรในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงในปัจจุบันมีรายได้รวมเฉลี่ยเท่ากับ 263,197 บาท/ครัวเรือน (รายได้ที่เป็นเงินสด ร้อยละ 94 และรายได้ที่ไม่เป็นตัวเงิน ร้อยละ 6) และครัวเรือนเกษตรกรในพื้นที่โครงการหลวงถึงร้อยละ 23 ที่มีรายได้ต่ำกว่าเส้นความยากจน ถือว่าเป็นครัวเรือนที่ยากจน และมีครัวเรือนเกษตรกรร้อยละ 17 ที่มีความยากจนด้านอาหาร ซึ่งจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาเพื่อเพิ่มรายได้ สำหรับรายจ่ายที่สำคัญคือ ค่าใช้จ่ายทางการเกษตร คิดเป็นร้อยละ 30 ของค่าใช้จ่ายรวมของครัวเรือน ส่วนค่าใช้จ่ายในครัวเรือนที่สำคัญ คือ ค่าอาหาร ร้อยละ 41 รองลงมา คือ ค่าเชื้อเพลิง ร้อยละ 23 ทำให้เกษตรกรมีภาระค่าใช้จ่ายทางด้านเชื้อเพลิงในสัดส่วนที่สูง ทั้งนี้เพราะครัวเรือนเกษตรกรอยู่ห่างไกล ดังนั้นการเปลี่ยนแปลงของราคาน้ำมันเชื้อเพลิงของรัฐบาลจึงมีผลกระทบต่อค่าครองชีพ และการถือครองทรัพย์สิน ได้แก่ รถยนต์ เฉลี่ยประมาณ 2 ครัวเรือนต่อ 1 คัน และรถจักรยานยนต์ เฉลี่ยประมาณ 1.82 คันต่อครัวเรือน

(2) ด้านสังคม

โครงสร้างของประชากรในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงที่มีอายุมากกว่า 24 ปี มีลักษณะเป็นรูปประฆังคว่ำที่ชัดเจนและมีฐานแคบลงสำหรับประชากรที่มีอายุต่ำกว่า 14 ปีลงมาตามลำดับ โดยในภาพรวมครัวเรือนเกษตรกรในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงมีขนาดของ

ครัวเรือนเฉลี่ย 4.70 คนต่อครัวเรือน สำหรับด้านสุขภาพอนามัยพบว่า สาเหตุการตายของสมาชิกในครัวเรือนมีสาเหตุมาจากชรามากที่สุดถึงร้อยละ 63 รองลงมาคือ เจ็บป่วย ร้อยละ 24 นอกจากนี้ยังพบว่า ผู้ติดเชื้อเอดส์ในหมู่บ้าน/กลุ่มบ้าน มีจำนวนเฉลี่ย 0.63 คนต่อหมู่บ้าน ต่อกลุ่มบ้าน ซึ่งถือได้ว่ามีจำนวนน้อยลง และการเปลี่ยนแปลงจำนวนผู้ติดเชื้อเอดส์ในรอบ 3 ปีที่ผ่านมา มีสถานการณ์คงที่

ลักษณะที่อยู่อาศัยของเกษตรกรส่วนใหญ่มีบ้านเรือนที่ค่อนข้างมั่นคงมีการใช้วัสดุที่คงทน และมีคุณภาพสร้างบ้านเรือน แต่ไม่มีส้วมใช้ร้อยละ 3 สำหรับแหล่งน้ำดื่ม และน้ำใช้ส่วนใหญ่ใช้จากประปาภูเขา คิดเป็นร้อยละ 49.46 และร้อยละ 66.49 แต่ในปัจจุบันมีการซื้อน้ำดื่มเพิ่มขึ้นสองเท่าตัว เมื่อเทียบกับผลการศึกษาในปี พ.ศ. 2553 และแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรส่วนใหญ่ใช้จากแหล่งน้ำธรรมชาติ คิดเป็นร้อยละ 55.41

การรวมกลุ่มส่วนใหญ่จะเป็นการรวมกลุ่มของสมาชิกกลุ่มแม่บ้าน กลุ่มสตรี กลุ่มสหกรณ์ การเกษตร และกลุ่มสหกรณ์ออมทรัพย์ คิดเป็นร้อยละ 42.91 34.48 และ 25.58 ตามลำดับ

(3) ด้านทรัพยากรดิน/น้ำ/ป่าไม้

ในรอบ 3 ปีที่ผ่านมา เกษตรกรส่วนใหญ่มีความเห็นไปในทิศทางเดียวกันว่าดินมีความอุดมสมบูรณ์เท่าเดิม ร้อยละ 44 ด้านทรัพยากรน้ำพบว่า ปริมาณน้ำฝนในแต่ละปีมีการเปลี่ยนแปลงไปในปริมาณที่ลดลงเล็กน้อย แต่น้ำในลำห้วย/ลำธาร/อ่างเก็บน้ำลดลงค่อนข้างมาก ส่วนของทรัพยากรป่าไม้มีความอุดมสมบูรณ์เท่าเดิม คิดเป็นร้อยละ 40 ทั้งนี้เกษตรกรได้มีการรวมกันปลูกต้นไม้และร้อยละ 80 ของครัวเรือนเกษตรกรไม่ได้มีการครอบครองพื้นที่ดินที่เป็นป่า

4.2 ปัญหาสำคัญและความต้องการพัฒนาของครัวเรือนเกษตรกร

ปัญหาที่สำคัญของการประกอบอาชีพของครัวเรือนเกษตรกรมี 4 ประการ ประกอบด้วย ปัญหาโรคและแมลงรบกวนพืชผล ผลผลิตต่อพื้นที่ยังต่ำ คุณภาพผลผลิตเสียหายเนื่องจากภัยธรรมชาติในบางฤดูกาล และต้นทุนการผลิตสูงรวมถึงการขาดแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญของครัวเรือนเกษตรกรในพื้นที่โครงการหลวงในการศึกษาในระยะที่ผ่านมาเช่นกัน

ส่วนความต้องการพัฒนาของครัวเรือนเกษตรกร ส่วนใหญ่มีความต้องการการพัฒนาและส่งเสริมอาชีพเกษตรใหม่ๆ การพัฒนาระบบสื่อสาร เช่น สัญญาณโทรศัพท์ ระบบ Internet และการปรับปรุงพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร

4.3 สภาพการพัฒนาภายใต้แผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ในระยะที่ผ่านมา

กรอบแผนแม่บทมีเนื้อหาสาระการพัฒนาด้านสังคมมากที่สุด ร้อยละ 91.02 และมีการพัฒนาด้านเศรษฐกิจอยู่ในระดับดีใกล้เคียงกับด้านการพัฒนาสังคม ร้อยละ 90.02 แต่การพัฒนาด้านทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมยังอยู่ในระดับต่ำกว่าการพัฒนาด้านเศรษฐกิจและด้านสังคมอยู่มากพอสมควร เพียงร้อยละ 70.29 ในขณะที่โครงการด้านเศรษฐกิจได้รับการจัดสรรงบประมาณในสัดส่วนที่สูงมากพอสมควร จากการศึกษาเศรษฐกิจและสังคม ใน พ.ศ. 2556 พบว่า ภาพรวมการดำเนินงานพัฒนาของศูนย์พัฒนาโครงการหลวงมีดัชนีประสิทธิภาพการดำเนินงานเท่ากับ 109.56 ซึ่งถือว่ามีประสิทธิภาพในการดำเนินงานสูง

จากดัชนีการพัฒนาของเกษตรกรในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงด้วยตัวชี้วัด 3 ด้าน คือ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม โดยปรับใช้และปรับปรุงจากตัวชี้วัดตามความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.)

ของกระทรวงมหาดไทย ร่วมกับดัชนีความผาสุกของเกษตรกร ปี 2553 ของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร สรุปได้ว่าในระยะที่ผ่านมาเกษตรกรในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงเห็นว่าการพัฒนาด้านสังคมมากที่สุด และมีการพัฒนาด้านเศรษฐกิจอยู่ในระดับดีใกล้เคียงกับด้านการพัฒนาสังคม แต่การพัฒนาด้านทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมยังอยู่ในระดับต่ำกว่าการพัฒนาอีก 2 ด้านอยู่มากพอสมควร ดังนั้น การวางแผนการพัฒนาเกษตรกรในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงในอนาคต จึงได้เน้นให้ความสำคัญกับการพัฒนาที่มีความสมดุลด้านทรัพยากรสิ่งแวดล้อม ได้แก่ การฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของดิน การลดการชะล้างพังทลายของหน้าดิน การเฝ้าระวังและรักษาคุณภาพน้ำ การฟื้นฟูและอนุรักษ์ป่าต้นน้ำลำธาร โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน รวมถึงการฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ โดยส่งเสริมการปฏิบัติตามแนวพระราชดำรินาถาอาหารชุมชน (Food Bank) ในการปลูกพืชท้องถิ่นชนิดต่างๆ เพื่อเป็นอาหารในป่ารอบชุมชนและป้าธรรมชาติ การฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมของที่อยู่อาศัย โดยเฉพาะขยะ และน้ำเสียต่างๆ น้ำและป่าไม้ ตลอดจนปัญหาหมอกควันเป็นลำดับแรก ตามด้วยการพัฒนาด้านเศรษฐกิจโดยเน้นด้านการกระจายรายได้และการพัฒนาครัวเรือนที่ยากจนให้มีรายได้เพิ่มขึ้น และการพัฒนาด้านสังคมควรเน้นด้านสุขภาพอนามัยและการรวมกลุ่มทางสังคม

ส่วนที่

2

กระบวนการจัดทำแผนแม่บท
ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง
ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564)

กระบวนการจัดทำแผนแม่บท ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564)

การจัดทำแผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564) ได้น้อมนำพระราชดำรัสพระราชทานเพื่อการพัฒนาพื้นที่สูงเพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชนบนพื้นที่สูงควบคู่กับการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน รวมทั้งทบทวนประเด็นสำคัญในการพัฒนาประเทศให้สอดคล้องกับการพัฒนาพื้นที่สูง และกำหนดประเด็นสำคัญในการพัฒนาพื้นที่สูงในระยะต่อไป

1. พระราชดำรัสพระราชทานเพื่อการพัฒนาพื้นที่สูง

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระราชทานพระราชดำรัสเกี่ยวกับโครงการชาวเขา เมื่อวันที่ 10 มกราคม พ.ศ. 2517 ณ คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ดังนี้

“เรื่องที่จะช่วยชาวเขาและโครงการชาวนั้น มีประโยชน์โดยตรงกับชาวเขาเพื่อส่งเสริม และสนับสนุนให้ชาวเขามีความเป็นอยู่ดีขึ้น สามารถเพาะปลูกสิ่งที่เป็นประโยชน์ และเป็นรายได้ให้กับเขาเอง จุดประสงค์อย่างหนึ่งคือมนุษยธรรม หมายถึงให้ผู้ที่อยู่ในถิ่นทุรกันดารสามารถมีความรู้และพุงตัว มีความเจริญได้ อีกอย่างหนึ่งเรื่องช่วยในทางที่ทุกคนเห็นว่าควรจะช่วย เพราะเป็นปัญหาใหญ่ คือ ปัญหาเรื่องยาเสพติด ถ้าช่วยชาวเขาปลูกพืชที่เป็นประโยชน์บ้างเขาจะเลิกปลูกยาเสพติดคือ ฝิ่น ทำให้นโยบายการระงับ การปราบปรามการปลูกฝิ่น และค้าฝิ่นได้ผลดี อันนี้เป็นผลอย่างหนึ่ง อีกอย่างหนึ่งคือ ชาวเขาตามที่เราเป็นผู้ทำการเพาะปลูกโดยวิธีที่จะทำให้บ้านเมืองของเราสูญหายนะได้ ที่ถางป่าและปลูกโดยวิธีไม่ถูกต้อง ถ้าพวกเราทุกคนไปช่วยเขาก็เท่ากับช่วยบ้านเมืองให้มีความดี อยู่ดี กินดี และปลอดภัยได้อีกทั่วประเทศ ถ้าสามารถทำโครงการนี้สำเร็จให้ชาวเขาอยู่เป็นหลักแหล่ง และสนับสนุนนโยบาย จะรักษาป่าไม้ รักษาดินให้เป็นประโยชน์ต่อไป และยั่งยืนมาก”

นอกจากนี้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระราชทานพระราชดำรัสในพิธีปิดการสัมมนาการเกษตรภาคเหนือ เมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2524 ณ สำนักงานเกษตรภาคเหนือ จังหวัดเชียงใหม่ ดังนี้

“...หากเราทำ ป่า 3 อย่าง ให้ชาวบ้านเห็นประโยชน์และได้ใช้ประโยชน์ เขาก็จะรักษาประโยชน์ เขาจะไม่ทำลาย และใครมาทำลาย เขาก็ป้องกัน หมายความว่าชาวบ้านนั้น ถ้าเราให้โอกาสให้เขามีอยู่มีกินพอสมควร ก็จะเป็นเจ้าหน้าที่ป่าไม้ให้เราเป็นจำนวนมาก อย่างในร่องหุบเขาเล็กๆ ที่มีเพียง 50 ไร่ ก็จะเป็นหมู่บ้านให้ชาวเขามาอยู่ คำว่าชาวบ้านนี้จะเรียกว่าชาวบ้านก็ได้ ชาวเขาก็ได้ ก็เป็นชาวบ้านทั้งนั้น เคยไปถามชาวเขาพูดถึงเรื่องว่าจะทำโครงการอะไรๆ เราก็ต้องช่วยกันรักษานะ เขาก็บอกว่า หมู่เขาก็เป็นคนไทยเหมือนกัน ก็หมายความว่า เป็นชาวบ้านเหมือนกัน ช่วยกันทำ เขาก็อยากอยู่ได้กฎหมาย ทำงานที่สุจริต ถ้าเราทำอะไรที่ดีมีเหตุผล เขาก็จะ

รักษาป่า 3 อย่างให้เรา ถ้าจะถือว่า ป่า 3 อย่างนี้ ไม่ใช่รักษาต้นน้ำลำธารแล้ว ก็เป็นความคิดที่ผิด เพราะว่าต้นน้ำจะเป็นต้นอะไรก็ตามมีประโยชน์ทั้งนั้น ให้ประโยชน์จากต้นไม้นั้น และมีประโยชน์ที่ 4 คือ อนุรักษ์ดิน และอนุรักษ์ต้นน้ำลำธาร...”

นอกจากนี้ยังมีพระราชดำรัสพระราชทานอีกตอนหนึ่งว่า “...แห่งใดที่ทางการยังไม่ถือว่าเป็นเขตที่เพิกถอนป่าสงวน และประชาชนเข้าไปทำกิน ก็ต้องมีการควบคุม อย่างเช่น โครงการหลวงไปควบคุมให้เขาถือว่าเค้าทำถูกต้องแล้ว ไม่ทำลายป่าไม้เพิ่มเติม หรือไม่ทำให้เสียหาย เขามีสิทธิ เลยคิดว่าควรให้ใบแสดงว่ามี “สิทธิ์ทำกิน” ก็กลายเป็น “สทก” “สิทธิ์ทำกิน” นี้ ถ้าให้เป็นตัวบุคคล เขาก็เอาไปขาย จึงนึกว่าจะต้องทำให้เป็นของหมู่บ้าน หรือกลุ่มที่หมู่บ้านเป็นหมู่บ้านสหกรณ์ มีหัวหน้า มีกรรมการ แล้วก็มีการหน่วยหนึ่งหน่วยใดเข้าไปช่วย เช่น โครงการหลวง หรือป่าไม้เอง หรือจะเป็นกรรมการอย่างใดอย่างหนึ่ง ที่ตั้งขึ้นสำหรับในส่วนนั้น ร่วมกันระหว่งกรมป่าไม้ กรมที่ดิน อำเภอ และจังหวัด ให้กำหนดเขตของหมู่บ้านนั้นๆ เขตที่ทำกิน รวมทั้งเขตป่าไม้ใช้สอยด้วย ให้กำหนดอย่างนั้น ให้อยู่ในควบคุม...”

ดังนั้นการพัฒนาพื้นที่สูงตามแนวทางพระราชดำรัสข้างต้นนั้น จึงเน้นการพัฒนาและส่งเสริมการปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์ชนิดต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับภูมิโนเวศ การพัฒนาคุณภาพชีวิต และความเป็นอยู่ของชาวเขา พื้นฟูและอนุรักษ์ป่าต้นน้ำลำธาร ได้แก่ การปลูกป่าชาวบ้าน รวมทั้งการควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดิน การฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ และการปลูกป่าในพื้นที่ต้นน้ำลำธาร

2. การสังเคราะห์นโยบาย ยุทธศาสตร์การพัฒนากที่เกี่ยวข้องต่อการพัฒนาพื้นที่สูง

การทบทวนนโยบาย ยุทธศาสตร์การพัฒนา และสถานการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาพื้นที่สูงจากเอกสารที่เกี่ยวข้องใน 3 มิติ ได้แก่ มิติเศรษฐกิจ มิติสังคม และมิติทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อใช้กำหนดประเด็นท้าทายและแนวทางในการดำเนินงานของแผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ฉบับนี้จากนโยบายของรัฐบาล ยุทธศาสตร์การพัฒนาที่เกี่ยวข้อง และทิศทางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) รวมถึงเอกสาร งานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมากำหนดกรอบยุทธศาสตร์แผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวงระยะต่อไป

โดยสรุปสาระสำคัญจากการสังเคราะห์แนวนโยบายระดับโลกต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องและสถานการณ์การพัฒนาการที่ส่งผลกระทบกับการพัฒนาพื้นที่สูงได้มีดังนี้

1) เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goal) พ.ศ. 2559-2573

ผู้นำจากประเทศสมาชิกองค์การสหประชาชาติจำนวน 193 ประเทศ ลงมติรับรอง เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน หรือ Sustainable Development Goals ในการประชุมสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติ (United Nations General Assembly-UNGA) เมื่อวันที่ 25 กันยายน 2558 ที่ผ่านมา เพื่อเป็นวาระแห่งการพัฒนาของโลก ในอีก 15 ปีข้างหน้า (2016-2030) โดยเป้าหมายดังกล่าวเรียกว่า “เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน” เน้นการพัฒนามิติ (Dimensions) ของเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ให้มีความเชื่อมโยงกัน ประกอบด้วย 17 เป้าหมาย มีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาพื้นที่สูง 6 ประเด็นดังนี้

ประเด็นที่ 1 เป้าหมายที่ 2 จัดความหิวโหย บรรลุเป้าความมั่นคงทางอาหารและโภชนาการที่ดีขึ้น และส่งเสริมเกษตรกรรมยั่งยืน

ประเด็นที่ 2 เป้าหมายที่ 8 ส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจ

ประเด็นที่ 3 เป้าหมายที่ 9 สร้างโครงสร้างพื้นฐาน

ประเด็นที่ 4 เป้าหมายที่ 12 สร้างหลักประกันให้มีรูปแบบการบริโภคและผลิตที่ยั่งยืน

ประเด็นที่ 5 เป้าหมายที่ 13 ปฏิบัติการอย่างเร่งด่วนเพื่อต่อสู้กับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและผลกระทบที่เกิดขึ้น

ประเด็นที่ 6 เป้าหมายที่ 15 ปกป้อง ปันฟู และสนับสนุนการใช้ระบบนิเวศบนบกอย่างยั่งยืน จัดการป่าไม้อย่างยั่งยืน ต่อสู้การกลายสภาพเป็นทะเลทราย หยุดการเสื่อมโทรมของที่ดิน และฟื้นสภาพกลับมาใหม่ และหยุดการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ

สำหรับประเทศไทย การจะบรรลุความสำเร็จของเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนได้นั้นพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระราชทาน “หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ซึ่งจะนำไปสู่ความสุขในการดำเนินชีวิต และสร้างสัมฤทธิ์ผลแห่งการพัฒนาที่ยั่งยืนได้อย่างแท้จริง และได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางทั้งในประเทศและระดับนานาชาติ

2) ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2558-2577)

รัฐบาลได้จัดทำยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี โดยคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบในการจัดทำยุทธศาสตร์ฯ เมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2558 เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญ และเป็นกรอบทิศทางการพัฒนาประเทศในระยะยาว ได้กำหนดวิสัยทัศน์ ไว้ว่า “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” หรือเป็นคติพจน์ประจำชาติว่า “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ซึ่งการจัดทำแผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564) มีความสอดคล้องใน 3 ยุทธศาสตร์ในประเด็นที่สำคัญ ดังนี้

2.1) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

(1) **เสริมสร้างฐานการผลิตให้เข้มแข็งและยั่งยืน** โดยฟื้นฟูดูแลรักษาฐานทรัพยากรธรรมชาติ ควบคู่กับการใช้ประโยชน์อย่างสมดุล และให้เกษตรกรและชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้มีความอุดมสมบูรณ์ ทั้งดินและที่ดิน แหล่งน้ำ และความหลากหลายทางชีวภาพ แก้ไขปัญหาการขาดแคลนที่ดินทำกิน และจัดทำพระราชบัญญัติคุ้มครองพื้นที่เกษตรกรรม เพื่อให้เป็นฐานการผลิตการเกษตรที่มั่นคงในการประกอบอาชีพ การเกษตรและความมั่นคงด้านอาหาร

(2) **เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตร** โดยอาศัยองค์ความรู้ ทางวิชาการ เกษตร เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อเพิ่มความแม่นยำของระบบจัดการการผลิตและการตลาด ทำการเกษตรเป็นแปลงใหญ่มากขึ้นและเชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมใหม่ ใช้เครื่องจักรกลการเกษตรและเทคโนโลยีที่ทันสมัย เพิ่มประสิทธิภาพและลดต้นทุนการผลิต การเกษตรโดยวิจัยและพัฒนาพันธุ์พืชพันธุ์สัตว์ และเทคโนโลยีการผลิตให้ได้ผลผลิตสูงและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศโลก สร้างระบบเตือนภัยการเกษตร พัฒนาระบบการผลิตที่มีคุณภาพ มาตรฐานและปลอดภัย ทั้งมาตรฐานภายในประเทศและมาตรฐานอาเซียนและยอมรับในระดับสากล และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

- (3) **ส่งเสริมเกษตรกรรายย่อยให้ปรับไปสู่รูปแบบเกษตรยั่งยืนที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และเกื้อกูลกับระบบนิเวศมากขึ้น** เช่น เกษตรที่ปลอดภัย เกษตรทฤษฎีใหม่ วนเกษตร เกษตรผสมผสาน เกษตรอินทรีย์ และเกษตรธรรมชาติ เป็นต้น พัฒนาสหกรณ์การเกษตร ให้เข้มแข็งเพื่อเป็นกลไกการช่วยเหลือเกษตรกรสมาชิกและชุมชนในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของภาคเกษตรกรรมและสร้างเกษตรกรรุ่นใหม่เข้าสู่ภาคเกษตร บริหารจัดการเชิงธุรกิจ ตลอดห่วงโซ่การผลิตให้เกษตรกรมีการเชื่อมโยงกับผู้ประกอบการมากขึ้น มีการทำการเกษตรแบบพันธสัญญาที่เป็นธรรมแทนการผลิตแบบอิสระที่มีความเสี่ยงด้านราคาสินค้าเกษตร
- (4) **การสร้างรายได้จากการท่องเที่ยว** โดยพัฒนากลุ่มเมืองท่องเที่ยว และผลักดันให้ไทยเป็น ศูนย์กลางท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ รวมทั้งขับเคลื่อนการท่องเที่ยวให้สามารถสร้างรายได้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยจะให้ความสำคัญกับการตลาด การดึงดูดนักท่องเที่ยวทั้งในและต่างประเทศ พัฒนาระบบโลจิสติกส์เพื่อการท่องเที่ยว สร้างความเชื่อมั่นและความปลอดภัย และพัฒนาท่องเที่ยวเชิงศิลปะและวัฒนธรรม เชื่อมโยงสินค้า OTOP กับการท่องเที่ยวและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและสปา
- (5) **พัฒนาวิสาหกิจชุมชนและสหกรณ์เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน และกลุ่มประชาชน/ เกษตรกรในชุมชน ให้เป็นฐานรากสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม** รวมทั้งให้สามารถพึ่งพาตนเอง โดยในส่วนของพัฒนาวิสาหกิจชุมชน จะเน้นการพัฒนามาตรฐานผลิตภัณฑ์ สร้างเครือข่ายตลาด จัดตั้งกองทุนวิสาหกิจชุมชน ส่งเสริมการเรียนรู้ในการประกอบวิสาหกิจชุมชน และเตรียมความพร้อมของเจ้าหน้าที่รัฐเพื่อสนับสนุนวิสาหกิจชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ สำหรับการพัฒนสหกรณ์จะให้ความสำคัญกับการเพิ่มศักยภาพการเชื่อมโยงระบบการผลิตกับตลาด ส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้ระบบสหกรณ์เป็นกลไกในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมชุมชน รวมทั้งพัฒนาการเรียนรู้และทักษะการสหกรณ์สู่วิถีชีวิตประชาชน นอกกระบวนการศึกษา
- (6) **การสร้างความมั่นคงและการลดความเหลื่อมล้ำทางด้านเศรษฐกิจและสังคม** โดยสร้างความมั่นคงทางด้านรายได้และการออม กระจายทรัพยากรให้ทั่วถึงและเป็นธรรม ทั้งในด้านบริการสาธารณสุขขั้นพื้นฐาน และฐานทรัพยากรต่างๆ โดยเฉพาะในกลุ่มผู้มีรายได้น้อยและกลุ่มด้อยโอกาส เช่น การเข้าถึงปัจจัยการผลิต/ที่ดินทำกินของเกษตรกรรายย่อย การได้รับบริการด้านการศึกษาและสาธารณสุขที่มีคุณภาพของเด็กยากจน และการสร้างหลักประกันทางรายได้ให้กับแรงงานนอกระบบที่มีรายได้น้อย เป็นต้น รวมทั้งการจัดรูปแบบสวัสดิการพื้นฐานที่จำเป็นและเหมาะสมตามกลุ่มเป้าหมาย (customized welfare) ที่คำนึงถึงฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมที่แตกต่างกัน โดยมีแนวทางการรับภาระค่าใช้จ่ายร่วมกัน (cost sharing)
- (7) **การสร้างสภาพแวดล้อมและนวัตกรรมที่เอื้อต่อการดำรงชีวิตในสังคมสูงวัย** โดยเตรียมการด้านโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อผู้สูงอายุและผู้ด้อยโอกาส อาทิ ระบบผังเมืองและที่อยู่อาศัย การพัฒนาระบบคมนาคมขนส่ง การจัดการพื้นที่สาธารณะที่มีความปลอดภัยและเข้าถึงได้ง่ายสำหรับประชาชนทุกกลุ่ม การให้บริการทางสังคม ตลอดจนการพัฒนานวัตกรรมในการใช้ชีวิตประจำวันสำหรับผู้สูงอายุ

2.2) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม

การสร้างความมั่นคงและการลดความเหลื่อมล้ำทางด้านเศรษฐกิจและสังคม โดยสร้างความมั่นคงทางด้านรายได้และการออม กระจายทรัพยากรให้ทั่วถึงและเป็นธรรม ทั้งในด้านบริการสาธารณสุขขั้นพื้นฐาน และฐานทรัพยากรต่างๆ โดยเฉพาะในกลุ่มผู้มีรายได้น้อยและกลุ่มด้อยโอกาส เช่น การเข้าถึงปัจจัยการผลิต/

ที่ดินทำกินของเกษตรกรรายย่อย การได้รับบริการด้านการศึกษาและสาธารณสุขที่มีคุณภาพของเด็กยากจน และการสร้างหลักประกันทางรายได้ให้กับแรงงานนอกระบบที่มีรายได้น้อย เป็นต้น รวมทั้งการจัดรูปแบบสวัสดิการพื้นฐานที่จำเป็นและเหมาะสมตามกลุ่มเป้าหมาย (customized welfare) ที่คำนึงถึงฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมที่แตกต่างกัน โดยมีแนวทางการรับภาระค่าใช้จ่ายร่วมกัน (cost sharing)

2.3) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

- (1) **พัฒนาและใช้พลังงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในทุกภาคเศรษฐกิจ** เพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก โดยส่งเสริมการผลิตพลังงานสะอาดนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการและการอนุรักษ์พลังงาน ตลอดจนกำหนดกฎระเบียบ และสร้างกลไกให้ทุกภาคส่วนใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับประชาชนเกี่ยวกับการพัฒนาและการประหยัดพลังงานอย่างถูกต้องและต่อเนื่อง
- (2) **การรับมือและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ** โดยอนุรักษ์และฟื้นฟูพื้นที่ป่าเพื่อรักษาสมดุลของระบบนิเวศและเป็นแหล่งดูดซับคาร์บอน และวางแผนบริหารจัดการน้ำ แก้ไขปัญหาอุทกภัยและภัยแล้งอย่างบูรณาการ อีกทั้งเพิ่มขีดความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศด้วยการพัฒนาองค์ความรู้และเครื่องมือในการบริหารจัดการพัฒนาบุคลากรและองค์กร และวิจัยและพัฒนา เพื่อรับมือ ป้องกัน ฝ่าละอองธุลีไฟภัยพิบัติทางธรรมชาติ ตลอดจนสร้างความร่วมมือที่ดีในอาเซียนในการบริหารจัดการและใช้ประโยชน์ทรัพยากรร่วมกัน แก้ไขปัญหามลพิษข้ามแดน และสนับสนุนการเติบโต ที่ไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

3) ทิศทางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564)

ทิศทางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) ได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2558 โดยมีจุดเน้นในการกำหนดทิศทางการพัฒนาที่มุ่งสู่การเปลี่ยนผ่านประเทศไทยจากประเทศที่มีรายได้ปานกลางไปสู่ประเทศที่มีรายได้สูง มีการกระจายรายได้และการพัฒนาอย่างเท่าเทียม มีระบบนิเวศที่ดี สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขและนำไปสู่การบรรลุวิสัยทัศน์ระยะยาว เน้น “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ของประเทศ และได้กำหนดตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ของประเทศ เป็นประเทศรายได้สูงที่มีการกระจายรายได้อย่างเป็นธรรม เป็นศูนย์กลางด้านการขนส่ง และโลจิสติกส์ของภูมิภาคสู่ความเป็นชาติการค้า และบริการ (Trading and Service Nation) เป็นแหล่งสินค้าเกษตรกรรมยั่งยืน แหล่งอุตสาหกรรมสร้างสรรค์และนวัตกรรมสูงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยมีแนวทางการพัฒนาที่สำคัญสอดคล้องกับการจัดทำแผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ระยะ 5 ปี ดังนี้

3.1) การพัฒนาเศรษฐกิจรายสาขา

- (1) การพัฒนาสินค้าหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ เพื่อสร้างรายได้ให้กับท้องถิ่นและชุมชน และเสริมสร้างความมั่นคงทางอาชีพให้กับผู้มีรายได้น้อย นำเทคโนโลยีและนวัตกรรมพัฒนาสินค้าให้ตรงกับความต้องการของตลาด
- (2) พัฒนาศักยภาพแรงงาน บัณฑิตจบใหม่ ส่งเสริมเครือข่ายของผู้ประกอบการ รวมทั้งส่งเสริมการเข้าถึงแหล่งเงินทุนเพื่อใช้ในการต่อยอดธุรกิจ
- (3) การสร้างรายได้จากการท่องเที่ยว เน้นการท่องเที่ยวเชิงคุณภาพเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เช่น การท่องเที่ยวเชิงเกษตร การท่องเที่ยวโดยชุมชน

3.2) การพัฒนาการเกษตรสู่ความเป็นเลิศด้านอาหาร

- (1) สนับสนุนฐานการผลิตการเกษตรที่เข้มแข็งและยั่งยืน โดยรักษาระบบนิเวศตั้งแต่ต้นน้ำ การคุ้มครองพื้นที่เกษตรกรรม และขยายโอกาสการเข้าถึงปัจจัยการผลิต เช่น สิทธิในการเข้าถึงพื้นที่ทำกินของเกษตรกรให้มากขึ้น โดยการกำหนดเขตและขนาดพื้นที่ทำกินที่เหมาะสมตามสภาพความแตกต่างของพื้นที่
- (2) จัดระบบการผลิตที่สอดคล้องกับศักยภาพพื้นที่และความต้องการของตลาดตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำ ทั้งด้านกายภาพและเศรษฐกิจ ซึ่งจะส่งผลถึงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่จะสนับสนุนในแต่ละพื้นที่
- (3) ส่งเสริมการทำการเกษตรแบบแปลงใหญ่โดยรวมกลุ่มเกษตรกร และพื้นที่เป็นแปลงขนาดใหญ่เพื่อบริหารจัดการร่วมกันให้มีการวางแผนการผลิต จัดหาปัจจัยการผลิตมาใช้ร่วมกัน และสนับสนุนให้เกษตรกรใช้เครื่องจักรกลการเกษตรร่วมกันเพื่อลดต้นทุนและทดแทนแรงงานที่ขาดแคลน
- (4) ส่งเสริมการใช้กลไกตลาดเพื่อเสริมสร้างศักยภาพการผลิตให้สูงขึ้น รวมทั้งป้องกันความเสี่ยงด้านราคา เช่น ตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้า และการจัดตั้งกองทุนประกันภัยพืชผลทางการเกษตร เป็นต้น
- (5) ส่งเสริมการใช้กลไกตลาดเพื่อเสริมสร้างศักยภาพการผลิตให้สูงขึ้น รวมทั้งส่งเสริมการใช้กลไกตลาดเพื่อป้องกันความเสี่ยง เช่น ตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้า และการจัดตั้งกองทุนประกันภัยพืชผลทางการเกษตร เป็นต้น
- (6) สร้างโอกาสในการเข้าถึงนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ทันสมัย เพื่อช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกร รวมถึงส่งเสริมการคัดเลือกและพัฒนาพันธุ์พืชที่เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่และแหล่งน้ำ โดยอาศัยเทคโนโลยีการผลิตในระดับที่เหมาะสม
- (7) ส่งเสริมการผลิตและพัฒนาภาคเกษตรเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม ส่งเสริมการสร้างศักยภาพของห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain) ในการผลิตภาคเกษตร เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกรให้สามารถพึ่งพาตนเองได้
- (8) ส่งเสริมการเข้าถึงแหล่งเงินทุนเพื่อการพัฒนากระบวนการผลิตรวมทั้งส่งเสริมการวิจัยพัฒนาแบบมีส่วนร่วมจากภาคีที่เกี่ยวข้อง และการใช้ประโยชน์จากการวิจัยและนวัตกรรมใหม่ๆ ในการขับเคลื่อนการพัฒนาภาคเกษตรในระยะยาว
- (9) เร่งพัฒนาและขับเคลื่อนการผลิตเกษตรอินทรีย์อย่างจริงจัง โดยยกระดับราคาสินค้าเกษตรอินทรีย์ให้แตกต่างจากสินค้าเกษตรที่ใช้สารเคมี ส่งเสริมการตลาด การพัฒนาบรรจุภัณฑ์และการสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่สินค้าเกษตรอินทรีย์ รวมทั้งสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับสินค้าเกษตรอินทรีย์แก่กลุ่มผู้บริโภค พัฒนาระบบการรับรองมาตรฐานและการพิสูจน์ตรวจสอบคุณภาพสินค้าเกษตรอินทรีย์เพื่อสร้างความมั่นใจแก่กลุ่มผู้บริโภค และจัดทำโซนนิ่งระบบเกษตรอินทรีย์อย่างเป็นรูปธรรมร่วมกับระบบเกษตรกรรมยั่งยืน โดยจัดให้มีจังหวัดนำร่องที่มีพื้นที่ที่เหมาะสม หรือในพื้นที่เขตชลประทานที่มีความพร้อม รวมถึงการพัฒนาต่อยอดในรูปแบบของเกษตรท่องเที่ยวหรือการท่องเที่ยววิถีไทย เพื่อสามารถสร้างรายได้เสริมได้ตลอดทั้งปี

- (10) ส่งเสริมและเร่งขยายผลแนวคิดการทำการเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สืบสานแนวพระราชดำริ เข้าใจ เข้าถึง และพัฒนาโดยประชาชนมีส่วนร่วมคิด ร่วมทำ และเป็นเจ้าของมาใช้ในการพัฒนาการเกษตร รวมถึงส่งเสริมและพัฒนาระบบเกษตรกรรมยั่งยืน เช่น เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรผสมผสาน วนเกษตร เกษตรธรรมชาติ เป็นต้น โดยสนับสนุน โครงสร้างพื้นฐานด้านการเกษตรที่จำเป็นในการทำเกษตรกรรมยั่งยืน โดยเฉพาะการส่งเสริม ด้านการตลาดและอื่นๆ เช่น ที่ดิน แหล่งน้ำ แหล่งเงินทุน เป็นต้น เพื่อลดความเสี่ยง จากราคาผลผลิตเกษตรตกต่ำ และผันผวน รวมทั้งแก้ไขปัญหาหนี้สินของเกษตรกร
 - (11) สนับสนุนการจัดทำแผนแม่บทภาคเกษตรให้มีความยั่งยืน เพื่อบูรณาการยุทธศาสตร์ ด้านการเกษตร และยุทธศาสตร์ด้านการเกษตรของทุกภาคส่วนไปสู่การขับเคลื่อนอย่างเป็น ระบบโดยภาครัฐสนับสนุนปัจจัยหลักแก่ภาคเกษตรเพื่อสร้างรายได้และให้เกิดความยั่งยืน เช่น น้ำเพื่อการผลิตการเกษตร การพัฒนาปรับปรุงบำรุงดิน การควบคุมการใช้สารเคมี การเกษตรที่ห้ามใช้ การลดการใช้สารเคมีในภาคเกษตร โดยหันมาใช้ผลิตภัณฑ์ชีวภาพ ทดแทนการใช้สารเคมีการเกษตร และการพัฒนาพันธุ์ดีที่หลากหลายเหมาะสมกับพื้นที่ การสร้างองค์ความรู้ใหม่และเทคโนโลยีการผลิตทางการเกษตรให้กับเกษตรกรส่งเสริม ตลาดกลางสินค้าเกษตร เพื่อเป็นศูนย์กลางจำหน่ายสินค้าเกษตร และการดูแลราคาผลผลิต ที่เป็นธรรม เป็นต้น
 - (12) พัฒนาศูนย์ข้อมูลด้านอุปสงค์ และอุปทานด้านการเกษตร ให้มีประสิทธิภาพและสามารถ นำมาใช้ประโยชน์สำหรับการวางแผนพัฒนาภาคเกษตรด้านต่างๆ รวมถึงพัฒนาระบบ โลจิสติกส์ให้สินค้าเกษตรสามารถเข้าถึงตลาดมากขึ้น และเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ ผลผลิตและการจำหน่ายในตลาดทั้งในและต่างประเทศ
 - (13) สร้างบุคลากรด้านการเกษตร โดยการผลิตบัณฑิตให้เป็นเกษตรกรรุ่นใหม่หรือนโยบายบัณฑิต คีนธิน โดยจัดทำหลักสูตรเพื่อสร้างเกษตรกรที่มีความรู้อย่างครบวงจรในด้านเกษตรกรรม ทั้งด้านการผลิต การตลาด และการบริหารจัดการเพื่อสร้างความมั่นคงด้านอาหารและ พลังงานของประเทศและเปิดโอกาสให้บุตรของเกษตรกรที่มีพื้นที่ทำการเกษตร มีทัศนคติ และความต้องการในการสานต่องานเกษตรกรรมเป็นลำดับแรก รวมทั้งการสร้างทัศนคติ และ ค่านิยมของการเป็นเกษตรกรที่ครอบคลุมทั้งวิถีชีวิตและอาชีพการเป็นเกษตรกรที่ไม่ได้ มองเฉพาะการปลูกพืช เลี้ยงสัตว์เพื่อหารายได้เท่านั้น
- 3.3) การสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพ
- (1) สร้างโอกาสในการเข้าถึงทรัพยากรและบริการทางสังคมอย่างเสมอภาคโดยเฉพาะกลุ่มผู้มี รายได้น้อยและกลุ่มผู้ด้อยโอกาส สนับสนุนให้เกษตรกรรายย่อยที่ไร้ที่ดินทำกินและยากจน มีที่ดินเป็นของตนเองหรือมีสิทธิทำกินในที่ดิน
 - (2) สร้างความมั่นคงทางด้านรายได้และโอกาสในการประกอบอาชีพ โดยสนับสนุนให้ประชาชน มีโอกาสเข้าถึงการเรียนรู้ ได้รับการฝึกทักษะอาชีพ และการสนับสนุนสินเชื่อหรือทุนเพื่อการ ประกอบอาชีพอิสระและการสร้างผู้ประกอบการรายใหม่
 - (3) สร้างความเข้มแข็งของชุมชนและการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน การเสริมสร้างกระบวนการวิจัย ในชุมชนที่ใช้พื้นที่ชุมชนเป็นโจทย์เพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหาในชุมชนและต่อยอดไปสู่ เชิงพาณิชย์

- (4) ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสร้างการจัดการความรู้ในชุมชน รวมทั้งพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนโดยส่งเสริมการประกอบอาชีพของผู้ประกอบการระดับชุมชน
 - (5) สนับสนุนศูนย์ฝึก อาชีพชุมชน การสร้างความร่วมมือกับภาคเอกชน และสถาบันการศึกษา ในการร่วมกันพัฒนาความรู้ในเชิงทฤษฎีและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในทางปฏิบัติ เพื่อสร้างศักยภาพให้กับชุมชนในการประกอบธุรกิจ
- 3.4) การสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- (1) รักษาทุนทางธรรมชาติเพื่อการเติบโตสีเขียว สร้างสมดุลการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน และคุ้มค่า โดยนำระบบสารสนเทศสนับสนุนด้านการจัดทำแนวเขตพื้นที่ป่าไม้ อย่างมีส่วนร่วม จัดทำแนวกันชน เพิ่มพื้นที่ป่าไม้โดยส่งเสริมการปลูกไม้มีค่าทางเศรษฐกิจระยะยาว
 - (2) ส่งเสริมการจัดการป่าชุมชน โดยการบูรณาการแผนงานและงบประมาณร่วมกันของหน่วยงาน เพื่อลดความซ้ำซ้อนมีความเชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบ และสอดคล้องกับทิศทางและนโยบายการบริหารจัดการ
 - (3) สร้างกระบวนการมีส่วนร่วมโดยให้สิทธิในการเข้าถึงและการมีส่วนร่วมของชุมชน เปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติในระดับพื้นที่ และสร้างระบบการติดตามประเมินผลด้านทรัพยากรสิ่งแวดล้อมเพื่อใช้ในการวางแผนและบริหารจัดการในระยะยาวต่อไป
 - (4) บริหารจัดการน้ำเพื่อให้เกิดความยั่งยืน บูรณาการระหว่างหน่วยงานอย่างเป็นระบบ สร้างศูนย์ข้อมูลทรัพยากรน้ำ จัดตั้งองค์การบริหารจัดการน้ำในระดับพื้นที่ เช่น คณะกรรมการลุ่มน้ำและองค์กรผู้ใช้น้ำ เร่งเพิ่มพื้นที่ป่าต้นน้ำลำธารที่ถูกบุกรุกทำลายให้มากขึ้น จัดหาเพิ่มแหล่งกักเก็บน้ำไว้ในสภาวะแห้งแล้ง ให้มีแผนการบริหารจัดการน้ำในภาคการเกษตรในระดับภูมิภาค
 - (5) การส่งเสริมการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมการผลิตและจำหน่ายสินค้าที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ด้วยการขยายตลาดสินค้า กำหนดมาตรการส่งเสริม และสร้างแรงจูงใจเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ สร้างระบบหมุนเวียนวัสดุที่ใช้แล้ว Zero Waste Society ผ่านมาตรการต่าง ๆ เช่น การปฏิรูประบบภาษี และค่าธรรมเนียมสิ่งแวดล้อม การกำหนดมาตรฐาน และฉลากสินค้า สร้างหลักสูตรสิ่งแวดล้อมเพื่อปลูกฝังในกลุ่มเยาวชน สนับสนุนการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ
 - (6) การส่งเสริมการผลิต การลงทุน และการสร้างงานสีเขียว สนับสนุนให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิตในรูปแบบเกษตรกรรมยั่งยืน โดยเฉพาะการลดการใช้สารเคมีในภาคเกษตร และสนับสนุนเกษตรกรอินทรีย์เพื่อสร้างความปลอดภัยด้านอาหาร ลดต้นทุนการผลิต และลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม การพัฒนาธุรกิจที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมทั้งส่งเสริมภาคบริการที่มีศักยภาพและมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยให้มีบทบาทมากขึ้นในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ

4) ยุทธศาสตร์การพัฒนาและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติบนพื้นที่สูง ระยะ 10 ปี (พ.ศ. 2553-2562)

ยุทธศาสตร์การพัฒนาและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติบนพื้นที่สูงระยะ 10 ปี (พ.ศ. 2553-2562) เน้นความสอดคล้องกับแนวพระราชดำรินโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาที่เกี่ยวข้อง และมีทิศทางการพัฒนาในระยะ 10 ปี ข้างหน้า โดยกำหนดกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาพื้นที่สูงอย่างยั่งยืน ที่มีความสมดุลในการสร้างรายได้ของชุมชน การพัฒนาความมั่นคงทางสังคม และการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วยกลยุทธ์ 3 ด้านได้แก่ (1) กลยุทธ์การสร้างรายได้ เน้นการเรียนรู้จากโครงการหลวง ฟื้นฟูพืชท้องถิ่น สร้างแหล่งอาหารชุมชน (Food Bank) และพัฒนาศักยภาพตลาดชุมชน (2) กลยุทธ์พัฒนาความมั่นคงทางสังคม เป็นการน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ การใช้แผนชุมชน เน้นสังคมและวัฒนธรรมท้องถิ่น และเครือข่ายการเรียนรู้ (3) กลยุทธ์การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้ทรัพยากรดิน น้ำ ป่าใช้สอยและป่าต้นน้ำลำธารให้มีสภาพดีและอุดมสมบูรณ์ ซึ่งยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาพื้นที่สูง 4 ยุทธศาสตร์หลัก ประกอบด้วย

ยุทธศาสตร์ที่ 1 เสริมสร้างศักยภาพของคนและชุมชนให้เข้มแข็งตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีแนวทางการพัฒนาที่สำคัญคือ

- (1) พัฒนาคนและสังคมให้เข้มแข็งพึ่งพาตนเองได้ และมีภูมิคุ้มกัน
- (2) พัฒนาระบบการจัดการความรู้และเครือข่ายการเรียนรู้เพื่อสนับสนุนการพัฒนาสังคมฐานความรู้
- (3) สร้างความภาคภูมิใจ และความพร้อมในการสืบสานวัฒนธรรมและประเพณี
- (4) เสริมสร้างความเข้มแข็งและภูมิคุ้มกันในระดับชุมชนเกี่ยวกับปัญหาเสพติด

ยุทธศาสตร์ที่ 2 เสริมสร้างความมั่นคงด้านเศรษฐกิจบนฐานความรู้และฐานทรัพยากรโดยเน้นความคุ้มค่าของทรัพยากร ผสมผสานกับนวัตกรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีแนวทางการพัฒนาที่สำคัญคือ

- (1) เสริมสร้างความมั่นคงด้านอาหาร โดยพัฒนาต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นและความหลากหลายทางชีวภาพ
- (2) เสริมสร้างอาชีพและรายได้บนฐานความรู้ และฐานทรัพยากรโดยเน้นความคุ้มค่าของทรัพยากร ผสมผสานกับนวัตกรรมที่เหมาะสมทั้งภาคการเกษตรและนอกภาคการเกษตร
- (3) การเสริมสร้างศักยภาพการตลาดด้วยการรวมกลุ่มและพัฒนาระบบตลาดชุมชน
- (4) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานตามความจำเป็นและเหมาะสม

ยุทธศาสตร์ที่ 3 สร้างความสมดุลให้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สามารถเอื้ออำนวยให้คนอยู่อาศัยร่วมกับป่าได้อย่างยั่งยืน มีแนวทางการพัฒนาที่สำคัญคือ

- (1) กำหนดเขตการใช้ประโยชน์ที่ดินให้ชัดเจนและมีระบบการควบคุมที่สอดคล้องกับบริบทพื้นที่ โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน
- (2) มีการอนุรักษ์ ฟื้นฟูและใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน
- (3) ส่งเสริมการปลูกป่าเพื่อสร้างรายได้ของครัวเรือน ป่าชุมชน และการเพิ่มพื้นที่สีเขียวในบริเวณแนวกันชน
- (4) รณรงค์ให้ภาคเอกชนและผู้บริโภค มีส่วนร่วมในการรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมบนพื้นที่สูง
- (5) การสร้างระบบงานในการรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน

ยุทธศาสตร์ที่ 4 เสริมสร้างระบบการบริหารจัดการที่ดี และมีบูรณาการร่วมกันบนพื้นฐานกระบวนการมีส่วนร่วม มีแนวทางการพัฒนาที่สำคัญคือ

- (1) เสริมสร้างประสิทธิภาพการบริหารจัดการที่ดี มีความโปร่งใส เป็นธรรมและมีความเท่าเทียมกัน
- (2) การกำหนดแผนพัฒนาพื้นที่สูงในลักษณะลุ่มน้ำตามศักยภาพและขีดความสามารถในการรองรับระบบนิเวศลุ่มน้ำ
- (3) พัฒนานโยบายและปรับปรุงข้อกำหนดมาตรการของภาครัฐที่เหมาะสมกับการพัฒนาพื้นที่สูง
- (4) การพัฒนาระบบฐานข้อมูลของพื้นที่สูงและประชาสัมพันธ์เผยแพร่องค์ความรู้ของพื้นที่สูงอย่างกว้างขวาง
- (5) การกำหนดวิธีการขับเคลื่อนการพัฒนาอย่างบูรณาการและกระบวนการมีส่วนร่วม

5) แผนแม่บทรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (พ.ศ. 2558-2593)

เป้าหมายเพื่อการปรับตัวเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การลดก๊าซเรือนกระจก และส่งเสริมการเติบโตที่ปล่อยคาร์บอนต่ำ และการส่งเสริมขีดความสามารถด้านการบริหารจัดการการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยแบ่งเป็น 3 ระยะ ระยะสั้น พ.ศ. 2559 ระยะปานกลาง พ.ศ. 2563 ระยะยาว พ.ศ. 2592 มีประเด็นสำคัญที่สอดคล้องกับการดำเนินงานพัฒนาพื้นที่สูง ในแต่ละระยะดังนี้

ระยะสั้น พ.ศ. 2559

- (1) มีแผนที่แสดงพื้นที่เสี่ยงต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในด้านต่างๆ อย่างครอบคลุม เชื่อมโยงกับฐานข้อมูลของมิติทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมที่สำคัญ
- (2) การศึกษาวิจัยและพัฒนาด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
- (3) สนับสนุนการลงทุนและการถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ปล่อยคาร์บอนต่ำ และที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

ระยะปานกลาง พ.ศ. 2563

- (1) มีระบบพยากรณ์สภาพอากาศและเตือนภัยล่วงหน้าสำหรับภาคเกษตรและการจัดการภัยพิบัติทางธรรมชาติที่มีประสิทธิภาพ และครอบคลุมทุกพื้นที่เสี่ยง
- (2) มีระบบประกันภัยสำหรับผลผลิตทางการเกษตรที่ได้รับความเสียหายจากปัจจัยทางภูมิอากาศ

ระยะยาว พ.ศ. 2592

- (1) สัดส่วนพื้นที่เกษตรนอกพื้นที่ชลประทานที่ได้รับการพัฒนาแหล่งน้ำเพิ่มขึ้น
- (2) สัดส่วนของเกษตรกรผู้ประกันภัยผลผลิตจากภูมิอากาศเพิ่มขึ้น
- (3) สัดส่วนของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเพิ่มขึ้น
- (4) สัดส่วนพื้นที่เกษตรที่ได้รับการรับรองมาตรฐานเกษตรที่ดีที่เหมาะสม (GAP) และเกษตรอินทรีย์เพิ่มขึ้น
- (5) สัดส่วนการเผาในพื้นที่เกษตรลดลง
- (6) สัดส่วนของหน่วยงานส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่นมีแผนพัฒนาบุคลากร เพื่อรองรับแนวทางการพัฒนาแบบปล่อยคาร์บอนต่ำ และการปรับตัวต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเพิ่มขึ้น

3. ประเด็นสำคัญในการพัฒนาระยะต่อไป

3.1 ด้านการพัฒนาอาชีพ

- 1) ส่งเสริมระบบการปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ได้แก่ การส่งเสริมระบบการปลูกพืชภายใต้มาตรฐานอาหารปลอดภัย เกษตรอินทรีย์ การลดต้นทุนการผลิตและการเพิ่มผลผลิต การประหยัดน้ำ หรือการเกษตรแบบใช้น้ำน้อย การเลือกปลูกพืชหรือเลี้ยงสัตว์ที่เหมาะสมกับสภาพภูมินิเวศ การใช้ปัจจัยการผลิตชีวภัณฑ์ในการป้องกันกำจัดโรคและแมลง หรือการป้องกันกำจัดศัตรูพืชแบบผสมผสานและระบบการปลูกพืชหมุนเวียน เพื่อรักษาความอุดมสมบูรณ์ของดิน และลดการสะสมของโรคและแมลงศัตรูพืช
- 2) การลดความเหลื่อมล้ำทางรายได้ มีการกระจายรายได้และการใช้ประโยชน์จากองค์ความรู้ของการวิจัยและนวัตกรรมให้ทั่วถึงไปยังชุมชนในศูนย์พัฒนาโครงการหลวงแต่ละแห่งอย่างทั่วถึง โดยเฉพาะการให้บริการความรู้ด้านการปลูกพืชของรัฐเน้นเรื่องการป้องกันและรักษาโรคระบาดของสัตว์ รวมถึงการฝึกอบรมและถ่ายทอดองค์ความรู้ต่างๆ

3.2 ด้านการพัฒนาสังคม

- 1) เสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน องค์การชุมชนและกลุ่มยุวเกษตรกรให้เป็นฐานรากสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมรวมทั้งให้สามารถพึ่งพาตนเอง การน้อมนำพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเกี่ยวกับโครงการหลวงและปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไปสู่การปฏิบัติในระดับชุมชน และร่วมกันจัดทำแผนพัฒนาชุมชนร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในส่วนของการรวมกลุ่มองค์กรในชุมชนเน้นยกระดับมาตรฐานของการสร้างมาตรฐานกลุ่มสหกรณ์ มาตรฐานแหล่งท่องเที่ยว และการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน ตลอดจนการส่งเสริมกิจกรรมยุวเกษตรกรโครงการหลวงเพื่อให้เป็นเกษตรกรและเพื่อนร่วมงานที่ดีในอนาคต

3.3 ด้านการฟื้นฟูและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

- 1) การฟื้นฟูดูแลรักษาฐานทรัพยากรธรรมชาติ ควบคู่กับการใช้ประโยชน์ โดยการส่งเสริมการปลูกพืชท้องถิ่นและการฟื้นฟูความหลากหลายทางธรรมชาติ ธนาคารอาหารชุมชน (Food Bank) ตามแนวพระราชดำริเพื่อรักษาฐานความหลากหลายทางชีวภาพ และความมั่นคงด้านอาหารบนพื้นที่สูง
- 2) สนับสนุนการจัดการสิ่งแวดล้อมในระดับครัวเรือนและในชุมชนเพื่อให้เป็นชุมชนที่น่าอยู่ มีสุขภาพอนามัยที่ดี ไม่มีของเสียที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ตลอดจนการประหยัดพลังงานอย่างเป็นระบบ เพื่อพัฒนาสู่ชุมชนคาร์บอนต่ำ โดยอาศัยเทคโนโลยีและองค์ความรู้ที่เหมาะสมกับสภาพภูมินิเวศ
- 3) อนุรักษ์การฟื้นฟูการปลูกป่าและการอนุรักษ์ป่าต้นน้ำลำธาร รวมถึงควบคุมเขตการใช้ที่ดินทำกินและพื้นที่ป่าไม้ โดยส่งเสริมการปลูกป่าชาวบ้าน และการฟื้นฟูป่าต้นน้ำลำธารโดยกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน รวมถึงการลดหมอกควันในไร่นา และในชุมชนโดยน้อมนำแนวทางพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2524 นำไปสู่การปฏิบัติ

3.4 ด้านการบริหารจัดการ

- 1) พัฒนาประสิทธิภาพระบบสารสนเทศการบริหารจัดการทรัพยากร และระบบฐานข้อมูลพื้นฐานของศูนย์พัฒนาโครงการหลวง เพื่อให้ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงมีระบบงานที่สามารถวางแผนและบริหารจัดการทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ มีระบบเชื่อมโยงการปฏิบัติงานและระบบข้อมูลที่สามารถรับรู้สถานการณ์ปัญหาต่างๆ ได้ทันที

4. ขั้นตอนการจัดทำแผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564)

4.1 สังเคราะห์นโยบาย ยุทธศาสตร์การพัฒนา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่อการพัฒนาพื้นที่สูงเพื่อให้แผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ระยะ 5 ปี สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล และสถานการณ์ปัจจุบัน และกำหนดประเด็นที่ควรให้ความสนใจในการพัฒนาระยะต่อไป

4.2 ทบทวนการดำเนินงานและวิเคราะห์ศักยภาพการพัฒนาในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ประกอบด้วย

- 1) ทบทวนการดำเนินงานของหน่วยงานภายใต้แผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2555-2559) โดยวิเคราะห์ผลการดำเนินงานตามแผนแม่บทตั้งแต่ปี พ.ศ. 2555-2558 สถานการณ์สถานะเศรษฐกิจ และสังคม กรอบงบประมาณ และกิจกรรมของแผนแม่บทความเหมาะสมของแผนแม่บท ปัญหาและอุปสรรคในการนำแผนแม่บทไปสู่การปฏิบัติ
- 2) จัดประชุมเพื่อวิเคราะห์ศักยภาพการพัฒนาในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงร่วมกับผู้อำนวยการศูนย์ หัวหน้าศูนย์ และเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง
- 3) จัดประชุม Focus Group เพื่อลำดับความต้องการด้านโครงสร้างพื้นฐาน และงานวิจัยสำคัญของศูนย์พัฒนาโครงการหลวงร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

4.3 จัดทำแผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564)

- 1) จัดประชุมชี้แจงการจัดทำแผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564) ต่อคณะทำงานจัดเตรียมข้อมูลสนับสนุนการจัดทำแผนแม่บทฯ ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- 2) จัดประชุมเพื่อนำเสนอกรอบยุทธศาสตร์ แนวทางการปฏิบัติงาน โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเสนอโครงการ กิจกรรม และกรอบงบประมาณสนับสนุนแผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564)
- 3) จัดประชุมยกร่างแผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564) เพื่อพิจารณา (ร่าง) แผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564) ให้มีความสอดคล้องของยุทธศาสตร์ แผนงาน และกรอบวงเงินงบประมาณสนับสนุนแผนแม่บทฯ จากหน่วยงานร่วมบูรณาการ

4.4 เสนอขอความเห็นชอบแผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564) ต่อคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนโครงการหลวง (กปส.)

4.5 นำเสนอแผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564) ต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรี ขอความเห็นชอบในหลักการเกี่ยวกับแผนแม่บทฯ และงบประมาณของโครงการ

ขั้นตอนที่ 1 สังเคราะห์นโยบาย ยุทธศาสตร์การพัฒนา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่อการพัฒนาพื้นที่สูง

นโยบายที่เกี่ยวข้อง นโยบายรัฐบาล ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2558-2577) ทิศทางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ยุทธศาสตร์การพัฒนาและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติบนพื้นที่สูง ระยะ 10 ปี (พ.ศ. 2553-2562) แผนแม่บทรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (พ.ศ. 2558-2593)

สรุปและประมวลผลนโยบาย งานวิจัย และสถานการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาพื้นที่สูง

ประเด็นสำคัญในการพัฒนาระยะต่อไป

ขั้นตอนที่ 2 ทบทวนการดำเนินงานและวิเคราะห์ศักยภาพการพัฒนา

ทบทวนการดำเนินงานของหน่วยงานภายใต้แผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564) โดยวิเคราะห์ผลการดำเนินงานตามแผนแม่บทตั้งแต่ปี พ.ศ. 2555-2558 สถานการณ์สภาวะเศรษฐกิจ และสังคม กรอบงบประมาณ และกิจกรรมของแผนแม่บท ความเหมาะสมของแผนแม่บท ปัญหาและอุปสรรคในการนำแผนแม่บทไปสู่การปฏิบัติ

วิเคราะห์ปัญหา อุปสรรค และแนวทางในการดำเนินงานภายใต้แผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวงในระยะเวลาที่ผ่านมา

- จัดประชุมเพื่อวิเคราะห์ศักยภาพการพัฒนาในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงร่วมกับผู้อำนวยการศูนย์ หัวหน้าศูนย์ และเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง
- จัดประชุม Focus Group เพื่อลำดับความต้องการด้านโครงสร้างพื้นฐาน และงานวิจัยสำคัญของศูนย์พัฒนาโครงการหลวงร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนที่ 3 จัดทำแผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564)

1. จัดประชุมชี้แจงการจัดทำแผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564) ต่อคณะทำงาน จัดเตรียมข้อมูลสนับสนุนการจัดทำแผนแม่บทฯ ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
2. จัดประชุมเพื่อนำเสนอกรอบยุทธศาสตร์ แนวทางการปฏิบัติงาน โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเสนอโครงการ กิจกรรม และกรอบงบประมาณสนับสนุนแผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564)
3. จัดประชุมยกร่างแผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564) เพื่อพิจารณา (ร่าง) แผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564) ให้มีความสอดคล้องของยุทธศาสตร์ แผนงาน และกรอบวงเงินงบประมาณสนับสนุนแผนแม่บทฯ จากหน่วยงานร่วมบูรณาการ

(ร่าง) แผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564)

เสนอต่อ

1. คณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.)
2. คณะรัฐมนตรีเห็นชอบ

แผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ.2560-2564)

แผนภาพที่ 1 ขั้นตอนการจัดทำแผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564)

ส่วนที่

3

ผลการดำเนินงานภายใต้แผนแม่บท
ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง
ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2555-2559)

ผลการดำเนินงานภายใต้แผนแม่บท ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2555-2559)

1. ผลการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาโครงการหลวง

ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง มุ่งพัฒนาด้านต่าง ๆ เพื่อเป็นต้นแบบของการพัฒนาบนพื้นที่สูงอย่างยั่งยืน ที่มีความสมดุลทั้งด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และสิ่งแวดล้อม จากแนวทางการปฏิบัติงานพระราชทาน 4 ประการ ได้แก่ 1) ลดขั้นตอน หมายถึง ให้กระจายอำนาจ 2) ปิดทองหลังพระ 3) เร็ว ๆ เข้า และ 4) ช่วยเขาช่วยตัวเอง

พื้นที่ดำเนินงานประกอบด้วย ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง จำนวน 38 แห่ง ครอบคลุมพื้นที่ 5 จังหวัด ในเขตภาคเหนือ ประกอบด้วย เชียงใหม่ 27 ศูนย์ เชียงราย 7 ศูนย์ แม่ฮ่องสอน 2 ศูนย์ ลำพูน 1 ศูนย์ และพะเยา 1 ศูนย์ มีประชากรรวม 264 หมู่บ้าน 42,742 ครัวเรือน จำนวน 183,744 คน

เพื่อให้ชุมชนโครงการหลวงเติบโตอย่างมีคุณภาพและอยู่ร่วมกับสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ให้สังคมโครงการหลวงเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ สามารถพึ่งพาตนเอง และลดความเหลื่อมล้ำ และเพื่อให้สิ่งแวดล้อมได้รับการฟื้นฟูอนุรักษ์ และจัดการอย่างยั่งยืนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนและทุกภาคส่วน ภายใต้แนวทางการดำเนินงานด้านการพัฒนา ดังนี้

- 1) ถือหลักพระราชดำรัสพระราชทานเกี่ยวกับโครงการหลวงและปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้เกิดการพัฒนาแบบสมดุลในทุกมิติและยั่งยืน
- 2) พัฒนาการเกษตรบนฐานความรู้และมาตรฐานคุณภาพ โดยมีกระบวนการปฏิบัติงานที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
- 3) เสริมสร้างความเข้มแข็งและความเท่าเทียมกันทางสังคม
- 4) เสริมสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการฟื้นฟูและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
- 5) พัฒนาประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการเพื่อให้ทุนการดำเนินงานเกิดประสิทธิภาพสูงสุดและคุ้มค่า โดยมีกรอบแผนกลยุทธ์การพัฒนา ประกอบด้วย
 - 1) การปลูกพืชอาหารภายใต้ระบบมาตรฐานอาหารปลอดภัย (GAP) และระบบเกษตรอินทรีย์ ตลอดจนการเพิ่มผลผลิตของพืชอาหาร
 - 2) การพัฒนาความมั่นคงทางสังคม โดยการนำเอาปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ การจัดทำแผนชุมชน การเสริมสร้างความเข้มแข็งทางสังคมและวัฒนธรรมท้องถิ่น และการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้
 - 3) การฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของดิน การพัฒนาระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ การรักษาคุณภาพน้ำ การส่งเสริมโครงการป่าชาวบ้าน และการฟื้นฟูป่าต้นน้ำลำธาร
 - 4) การจัดการหลังการเก็บเกี่ยวผลผลิตและการตลาดผลผลิตของเกษตรกร เพื่อให้เกษตรกรมีช่องทางจัดจำหน่ายผลผลิตและพัฒนาคุณภาพของผลผลิตในด้านต่าง ๆ

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 มีนักเรียนนักศึกษา เกษตรกร ข้าราชการ นักวิชาการ และพนักงานท้องถิ่น ตลอดจนผู้สนใจเดินทางมาศึกษา อบรม และดูงานด้านต่างๆ รวม 933 คณะ จำนวน 483,318 คน ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงจึงเป็นเสมือนแหล่งเรียนรู้หรือต้นแบบการพัฒนาชุมชนบนพื้นที่สูงอย่างยั่งยืน ซึ่งได้ร่วมมือกับสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูงในการขยายผลไปสู่ชุมชนบนพื้นที่สูงอื่นๆ ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ ได้แก่ ลาว พม่า และภูฏาน รวมถึงมีความร่วมมือทางวิชาการกับสาธารณรัฐจีน (ไต้หวัน) โดยมีผลการดำเนินงานด้านการพัฒนาในปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 สรุปได้ดังนี้

1.1 การพัฒนาอาชีพจากฐานความรู้ ประกอบด้วย

1) งานทดสอบสาธิตเทคโนโลยี

จัดทำแปลงทดสอบองค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัย เพื่อให้เกษตรกรสามารถเรียนรู้ควบคู่กันไป โดยมีพื้นที่ทดสอบสาธิตการปลูกพืชชนิดต่างๆ รวม 306 ชนิด ในพื้นที่ 351.32 ไร่ จำนวน 210 แปลง และโรงเรียนสาธิตการปลูกพืชจำนวน 297 โรงเรียน

2) งานส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ

2.1) การพัฒนาและส่งเสริมการเกษตร

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 มีเกษตรกรในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงปลูกพืชชนิดต่างๆ จากฐานความรู้ที่เหมาะสม ได้แก่ พืชผัก ไม้ผล ไม้ดอก พืชไร่ ชา กาแฟ สมุนไพร และพืชอื่นๆ รวมจำนวน 206 ชนิด เกษตรกรส่งผลผลิตจำหน่ายผ่านตลาดโครงการหลวง 14,821 ครั้วเรือน มีพื้นที่ปลูกพืชรวม 28,567 ไร่ มูลค่าผลผลิตที่ส่งผ่านโครงการหลวงจำนวน 598.57 ล้านบาท และมูลค่าผลผลิตที่เกษตรกรจำหน่ายเองจำนวน 440.99 ล้านบาท

ตารางที่ 3.1 แสดงมูลค่าผลผลิตของเกษตรกรที่ส่งจำหน่ายผ่านตลาดโครงการหลวง ปีงบประมาณ พ.ศ. 2555-2559

กลุ่มผลิตผล	พ.ศ. 2555 (ล้านบาท)	พ.ศ. 2556 (ล้านบาท)	พ.ศ. 2557 (ล้านบาท)	พ.ศ. 2558 (ล้านบาท)	เปลี่ยนแปลงจาก พ.ศ. 2555 (ร้อยละ)
1. ผัก	243.51	328.53	388.75	424.83	74.46
2. ไม้ผล	31.26	33.55	43.99	65.80	110.49
3. ไม้ดอก	21.04	27.86	33.63	35.26	67.59
4. พืชไร่	12.59	15.06	8.69	10.70	-15.01
5. กาแฟ	33.88	26.50	8.49	35.19	3.87
6. ชา	4.25	5.75	12.50	4.96	16.71
7. สมุนไพร	5.24	-	8.66	8.33	58.97
8. เห็ด	2.05	2.09	4.29	3.31	61.46
9. ปศุสัตว์	2.54	1.26	3.39	3.40	33.86
10. ประมง	4.16	-	6.65	6.05	45.43
11. อื่นๆ	1.41	1.18	-	0.74	-47.52
รวม	361.93	441.78	519.04	598.57	65.38

2.2) การพัฒนาและส่งเสริมการเกษตร

งานพัฒนามาตรฐานคุณภาพผลผลิตของเกษตรกร ปัจจุบันมีเกษตรกรปลูกพืชชนิดต่างๆ ภายใต้ระบบมาตรฐานอาหารปลอดภัย ดังนี้

- การเพาะปลูกพืชภายใต้มาตรฐานการเพาะปลูกที่ดี (GAP) มีเกษตรกรในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง 38 แห่ง จำนวน 10,341 ราย ปลูกพืชผัก ผลไม้ พืชไร่ สมุนไพร ชา และกาแฟ รวมจำนวน 146 ชนิดพืช ภายใต้ระบบการเพาะปลูกที่ดี (GAP) บนพื้นที่ 27,164.68 ไร่
- การปลูกพืชภายใต้มาตรฐาน McDonald's GAP มีเกษตรกรในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง 4 แห่ง ได้แก่ ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงหนองหอย หุ่นหลวง แม่แย และห้วยลึก ปลูกผักกาดหอมห่อภายใต้มาตรฐาน McDonald's GAP ซึ่งเป็นระบบมาตรฐานการเพาะปลูกระดับนานาชาติ จำนวน 133 ราย พื้นที่ปลูกรวม 379 ไร่
- การเพาะปลูกภายใต้มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ มีเกษตรกรในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง 15 แห่ง ได้รับการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์จากกรมวิชาการเกษตร จำนวน 726 ราย ในการปลูกพืชอินทรีย์ชนิดต่างๆ ได้แก่ ผัก ชาจีน และพืชอื่นๆ รวม 40 ชนิด พื้นที่ปลูก 1,567.28 ไร่

นอกจากนี้ยังมีเกษตรกรจำนวน 687 ราย ในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง 15 แห่ง ได้รับการรับรองมาตรฐานอินทรีย์จากสำนักงานมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ (IFOAM : International Federation of Organic Agriculture Movements) พืชที่ปลูกมีจำนวน 37 ชนิด พื้นที่ปลูกรวม 1,556.47 ไร่

มาตรฐาน	พ.ศ. 2555		พ.ศ. 2556		พ.ศ. 2557		พ.ศ. 2558	
	เกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	เกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	เกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	เกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)
1. มาตรฐานการเพาะปลูกที่ดี (GAP)	7,023	16,122	6,955	6,274.55	3,771	8,122.64	10,341	27,164.68
2. มาตรฐานเกษตรอินทรีย์จากกรมวิชาการเกษตร	610	1,485.91	571	1,534.33	666	1,634.00	726	1,567.28
3. มาตรฐานอินทรีย์จากสำนักงานมาตรฐานเกษตรอินทรีย์	570	1,465.84	570	1,534.33	643	1,621.52	687	1,556.47
4. มาตรฐาน McDonald's GAP	-	-	-	-	-	-	133	379
รวม	8,397	19,442	8,131	9,550	5,115	11,469	11,887	30,667

1) มาตรฐานอาคารคัดบรรจุผลผลิต อาคารคัดบรรจุของศูนย์พัฒนาโครงการหลวง 28 แห่ง ได้รับการรับรองมาตรฐานหลักเกณฑ์และวิธีการผลิตอาหารในระดับดีมาก (GMP) และได้รับมาตรฐานระบบการวิเคราะห์อันตรายและจุดวิกฤตที่ต้องควบคุม (HACCP) จำนวน 9 แห่ง

นอกจากนี้ได้พัฒนาระบบฐานข้อมูลของเกษตรกร และระบบการจัดการต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานในการควบคุมคุณภาพสินค้าเกษตรให้อยู่ภายใต้ระบบมาตรฐานอาหารปลอดภัย ประกอบด้วย

- (1) การพัฒนาระบบฐานข้อมูลเกษตรกร (E-farm)
- (2) จัดทำพิกัดแปลงปลูกผักของเกษตรกร (GPS)
- (3) ระบบประกันผลผลิต
- (4) ระบบ RFID (Radio Frequency Identification)

2) กิจกรรมสนับสนุนงานมาตรฐานการเพาะปลูกที่ดี เป็นกิจกรรมที่จัดทำขึ้นเพื่อรองรับมาตรฐานความปลอดภัยของผลผลิต ผู้บริโภค และสิ่งแวดล้อม ได้แก่ การตรวจคุณภาพดิน น้ำ และปัจจัยการผลิต ประกอบด้วย

- (1) การตรวจวิเคราะห์ดินและน้ำ เพื่อส่งวิเคราะห์โลหะหนักและธาตุอาหารภายใต้มาตรฐานอาหารปลอดภัย (Food safety) โดยได้รับความร่วมมือจากกรมพัฒนาที่ดินมีจำนวนตัวอย่างดิน น้ำ และปัจจัยการผลิตของเกษตรกรที่ส่งวิเคราะห์รวมทั้งสิ้น 1,504 ตัวอย่าง
- (2) วิเคราะห์ตัวอย่างดินและน้ำส่งวิเคราะห์หาธาตุอาหารและเชื้อสาเหตุโรคในดิน เพื่อหาแนวทางป้องกันและควบคุมได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม โดยมีตัวอย่างดิน น้ำ และปัจจัยการผลิตที่ได้รับการวิเคราะห์รวม 752 ตัวอย่าง

2.3) งานส่งเสริมและพัฒนาอาชีพนอกภาคเกษตร

1) งานหัตถกรรม เน้นส่งเสริมและถ่ายทอดความรู้การฟื้นฟู และอนุรักษ์งานหัตถกรรมของชุมชนสำหรับการใช้ประโยชน์ในครัวเรือน และการจำหน่ายเพื่อเป็นรายได้เสริม มีจำนวนสมาชิกที่ได้รับการส่งเสริมรวม 1,167 ราย สร้างรายได้มูลค่า 18,522,453 บาท

2) งานพัฒนาด้านการท่องเที่ยว ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง 27 แห่ง ได้ร่วมกับชุมชน จำนวน 4,490 ราย จัดกิจกรรมฟื้นฟูวัฒนธรรม และสนับสนุนการขอรับรองมาตรฐานด้านการท่องเที่ยวของชุมชน ดังนี้

- มาตรฐานโฮมสเตย์ ชุมชนได้รับการรับรองมาตรฐาน 115 ราย
- มาตรฐาน Clean Food Good Taste ของร้านอาหารในชุมชน ได้รับการรับรอง 37 ราย
- ชุมชนในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงได้รับมาตรฐานด้านท่องเที่ยว จำนวน 7 แห่ง
- โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 มีจำนวนนักท่องเที่ยว รวม 884,462 ราย และชุมชนมีรายได้จากการท่องเที่ยว 188.23 ล้านบาท

3) งานแปรรูปผลผลิตเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม ส่งเสริมการแปรรูปผลผลิตของเกษตรกรในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง จำนวน 20 แห่ง อาทิเช่น การผลิตน้ำผึ้งจากสวนกาแฟ น้ำสมุนไพรพร้อมดื่ม พืชดอง บัวลอย และกาแฟคั่วบด แชมพูครีมนวดอาโวคาโด สบู่สมุนไพร ชีสนมควาย เป็นต้น โดยส่งจำหน่ายในตลาดชุมชนและตลาดโครงการหลวง คิดเป็นมูลค่า 12.67 ล้านบาท

4) สรุปภาพรวมรายได้ของเกษตรกรในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง รวมทั้งรายได้จากกิจกรรมนอกภาคการเกษตร ดังนี้

รายการ	รายได้เกษตรกร (ล้านบาท)			
	ปี 2555	ปี 2556	ปี 2557	ปี 2558
1. การจำหน่ายผลผลิตสดผ่านโครงการหลวง	363.46	441.78	519.04	598.57
2. การจำหน่ายเองภายในชุมชนและผู้รับซื้อทั่วไป	285.13	369.39	252.35	440.99
3. การจำหน่ายผลิตภัณฑ์แปรรูปในชุมชนและผ่านตลาดโครงการหลวง	1.53	5.60	12.08	12.67
4. รายได้จากงานหัตถกรรมที่จำหน่ายในชุมชนและผ่านตลาดโครงการหลวง	32.66	28.37	23.32	18.52
5. รายได้จากการท่องเที่ยว	115.56	174.47	130.22	188.23
รวม	798.34	1,019.61	937.01	1,258.98

1.2 การเสริมสร้างความเข้มแข็งของคนและชุมชน

1) งานพัฒนาศักยภาพองค์กรชุมชนในการป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติด ในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง 38 แห่ง 9 เครือข่าย 57 หมู่บ้าน 87 ชุมชน มีสมาชิกที่เข้าร่วมกิจกรรม 40,772 คน โดยชุมชนได้รับการรับรองเป็นหมู่บ้านปลอดยาเสพติด 5 หมู่บ้าน ในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงอินทนนท์ ชุนแปะ ปางดะ ห้วยโป่ง โดยหมู่บ้านป่าเกี๊ยะ ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงห้วยน้ำขุ่น ได้รับรางวัลชุมชนเข้มแข็งเอาชนะยาเสพติดในระดับภาค ประเภทชุมชนที่มีปัญหาระดับมาก จากศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด กระทรวงมหาดไทย

2) งานพัฒนาและส่งเสริมด้านสาธารณสุขให้แก่ชุมชนชาวเขา ร่วมกับกลุ่มประชาอาสาพัฒนาโครงการหลวง และมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ในการให้บริการทางการแพทย์และส่งเสริมสุขภาพให้แก่มุขมนตรีชาวเขา 7,399 คน และบริจาคเครื่องอุปโภคบริโภคให้แก่ครอบครัวชาวไทยภูเขา 3,252 ครอบครัว รวมทั้งการเสริมสร้างสุขภาพอนามัยครัวเรือนของชนเผ่าในพื้นที่โครงการหลวง จำนวน 6 ครั้ง รวม 100 คน

3) งานส่งเสริมและพัฒนาการศึกษาและสังคม ประกอบด้วย การพัฒนาและส่งเสริมเด็กเยาวชนและเด็กเล็กในพื้นที่โครงการหลวงที่ขาดโอกาสทางการศึกษา 158 คน การสนับสนุนการเรียนรู้งานโครงการหลวงให้แก่เยาวชนในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง 4,000 คน ร่วมกับการทางพิเศษแห่งประเทศไทย มอบรถจักรยานสำหรับนักเรียนในพื้นที่โครงการหลวง 200 คัน มอบรถจักรยานในหลักสูตรการพัฒนาภาวะความเป็นผู้นำ มีเยาวชนที่เข้ารับการอบรม จำนวน 64 คน

4) งานส่งเสริมและพัฒนาการรวมกลุ่มพึ่งพาตนเองของชุมชน ประกอบด้วย

4.1) ส่งเสริมงานสหกรณ์

(1) ปัจจุบันสหกรณ์ในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง จำนวน 47 แห่ง มีสมาชิกรวม 7,622 คน โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 มีทุนเรือนหุ้นรวม 25,774,410 บาท ทุนดำเนินงาน 132,805,993 บาท ทุนสะสมอื่นๆ 742,338 บาท และทุนสำรอง 11,334,471 บาท

(2) สหกรณ์โครงการหลวง ได้รับการรับรองมาตรฐานจากกรมส่งเสริมสหกรณ์อยู่ในระดับดีเลิศ จำนวน 15 แห่ง ระดับดีมาก 19 แห่ง และระดับดี 7 แห่ง

4.2) พัฒนาคมนในชุมชนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ รวมทั้งการฝึกอบรมทักษะการวางแผนพึ่งพาตนเองให้กับเกษตรกรในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง จำนวน 19 แห่ง 148 หมู่บ้าน มีผู้ได้รับการพัฒนาจำนวน 567 คน

4.3) พัฒนาครัวเรือนและชุมชน โดยการสนับสนุนการจัดประกวดหมู่บ้านสะอาด (ผลผลิตสะอาด หมู่บ้านสะอาด และสิ่งแวดล้อมสะอาด) ในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง จำนวน 38 แห่ง 40 หมู่บ้าน มีผู้ได้รับการส่งเสริม จำนวน 287 ราย

4.4) สนับสนุนกิจกรรมการจัดตั้งองค์กรชุมชนพึ่งพาตนเองของกลุ่มต่างๆ รวม 369 กลุ่ม สมาชิก 27,754 คน

1.3 การฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ชื่อกิจกรรม	พื้นที่ (ไร่/กม.)	จำนวน	เกษตรกร (ราย)
1. งานอนุรักษ์ดินและน้ำด้วยการปลูกหญ้าแฝก	2,874 ไร่/64 กม.	8,790,400 ต้น	3,342
2. งานฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของดินและน้ำ			
1) ผลิตปุ๋ยหมัก	-	3,536 ต้น	3,925
2) ผลิตปุ๋ยน้ำชีวภาพ	-	113,780 ลิตร	
3) ผลิตปุ๋ยพืชสด	1,578	-	
3. งานส่งเสริมการปลูกป่าชาวบ้าน			
1) ปลูกใหม่	292	87,049 ต้น	1,246
2) ดูแลรักษาแปลงเดิม	1,892	302,080 ต้น	
4. งานฟื้นฟูป่าต้นน้ำและทำแนวป้องกันไฟป่า			
1) ปลูกใหม่	895	79,020 ต้น	17,878
2) ดูแลรักษาแปลงเดิม	50,845	310,902 ต้น	
3) สร้างฝายชะลอน้ำ	39 แห่ง	-	
4) ทำแนวป้องกันไฟป่า	1,318 กม.	-	
5. กิจกรรมลดการใช้สารเคมีและเฝ้าระวังการปนเปื้อนมลพิษในสิ่งแวดล้อม	38 ศูนย์		
1) รณรงค์ และให้ความรู้แก่เกษตรกร		691 ครั้ง	8,125
2) ผลิตปัจจัยชีวภาพในการควบคุมศัตรูพืช			
- ผลิตภัณฑ์ป้องกันกำจัดโรคพืช		3 ชนิด/2,725 กก.	
- ผลิตภัณฑ์ป้องกันกำจัดแมลงศัตรูพืช		3 ชนิด/2,915 กก.	
3) วิเคราะห์หาสารตกค้างในผลผลิต		122 ชนิด/7,978 ตัวอย่าง	

1.4 การให้บริการด้านการเรียนรู้

มูลนิธิโครงการหลวงได้พัฒนาระบบการเรียนรู้งานพัฒนาพื้นที่สูงอย่างยั่งยืน โดยการถ่ายทอดองค์ความรู้โครงการหลวงจากการพัฒนาอาชีพเกษตรกรในพื้นที่ สามารถพึ่งพาตนเองได้ภายใต้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และสนับสนุนการฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการบริหารจัดการโดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน โดยมีวัตถุประสงค์

- 1) เพื่อพัฒนาระบบการเรียนรู้งานโครงการหลวง ให้เป็นต้นแบบของการพัฒนาพื้นที่สูงอย่างยั่งยืน
- 2) เพื่อศึกษารวบรวมและสังเคราะห์องค์ความรู้โครงการหลวง จัดทำฐานข้อมูลองค์ความรู้โครงสร้างหลักสูตร และผลิตสื่อการเรียนรู้ ตลอดจนสร้างรูปแบบกระบวนการเรียนรู้งานโครงการหลวง

- 3) เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้งานโครงการหลวงด้านการพัฒนาอาชีพจากฐานความรู้ การฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองได้ภายใต้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง รวมทั้งการบริหารจัดการให้กับผู้มาเรียนรู้
- 4) เพื่อเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในการสร้างกระบวนการถ่ายทอดการเรียนรู้และการจัดการความรู้ภายใต้องค์ความรู้ของชุมชนในระดับต่างๆ

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 มูลนิธิโครงการหลวงได้พัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้งานโครงการหลวงรวม 26 หลักสูตร มีศูนย์พัฒนาโครงการหลวงที่ได้รับการพัฒนาให้เป็นศูนย์เรียนรู้ทั้งหมด 38 ศูนย์ ผู้เข้ารับการเรียนรู้ ดังนี้

กิจกรรมการเรียนรู้	จำนวนผู้มาเรียนรู้ (คน)			
	พ.ศ. 2555	พ.ศ. 2556	พ.ศ. 2557	พ.ศ. 2558
1. การฝึกงานและฝึกอบรม	9,035	7,134	13,913	9,555
1) นักเรียน/นักศึกษา	1,483	729	589	793
2) เกษตรกรในพื้นที่และภายนอก	5,819	5,551	11,689	7,958
3) องค์กรต่างประเทศ	264	-	30	16
4) ผู้สนใจทั่วไป	1,469	854	1,605	788
2. การศึกษาดูงาน	46,455	46,053	286,233	473,763
1) นักเรียนและนักศึกษา	12,927	8,525	12,921	9,670
2) เกษตรกรในพื้นที่และภายนอก	7,986	5,536	5,905	3,479
3) องค์กรต่างประเทศ	1,181	1,498	526	2,200
4) ผู้สนใจทั่วไป	24,361	30,494	266,881	458,414
รวม	55,490	53,187	300,146	483,318

1.5 การพัฒนาระบบการผลิตและตลาด

การพัฒนาระบบการวางแผนและการจัดการผลผลิต รวมทั้งการพัฒนาและควบคุมคุณภาพผลผลิต เพื่อมุ่งควบคุมความแปรปรวนของปริมาณและคุณภาพของผลผลิต ปรับปรุงระบบสารสนเทศการผลิตและการตลาด จัดระบบ Outlet ผลผลิตสดจากดอย และลดต้นทุนการดำเนินงานด้านต่างๆ ตั้งแต่ต้นทุนของเกษตรกร ต้นทุนการจัดการผลผลิตของศูนย์พัฒนาโครงการหลวง และต้นทุนการตลาด

การดำเนินงานในโครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการจัดการหลังการเก็บเกี่ยวของศูนย์พัฒนาโครงการหลวง เป็นการนำระบบ Kaizen มาใช้ในกระบวนการปรับปรุงระบบการผลิตเพื่อลดความสูญเสียจากกระบวนการคัดบรรจุศูนย์ฯ การถูกปรับลดเกรดและปริมาณ และลดต้นทุนการดำเนินงาน ซึ่งบริษัท เบทาโกร เป็นผู้ให้ความช่วยเหลือแนะนำในระยะแรกเริ่มมาตั้งแต่ พ.ศ. 2556 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ปรับปรุงประสิทธิภาพการจัดการหลังการเก็บเกี่ยวโดยเฉพาะการลดการสูญเสียจากการจัดการผลผลิต และ 2) ลดต้นทุนการจัดการด้านต่างๆ ทั้งค่าใช้จ่ายทางตรง และค่าใช้จ่ายทางอ้อม โดยมีเป้าหมายให้กองทุนซื้อขายผลผลิตของศูนย์พัฒนาโครงการหลวงไม่ขาดทุน ซึ่งประกอบด้วยวิธีการดำเนิน ดังนี้

- 1) การค้นหาปัญหาและสาเหตุ
- 2) การกำหนดเป้าหมายในการดำเนินงาน
- 3) การปรับปรุงงาน โดยเฉพาะการลดต้นทุนและการสูญเสียจากการจัดการผลผลิต
- 4) คำนวณผลลัพธ์การดำเนินงานโดยคิดรายรับและรายจ่าย
- 5) การติดตามและรายงานผลทุก 2 เดือน

ตารางที่ 3.2 สรุปรายรับ-รายจ่ายจากการจำหน่ายผลผลิต เปรียบเทียบ พ.ศ. 2556-2558

รายการ	พ.ศ. 2556		พ.ศ. 2557		พ.ศ. 2558	
	บาท	%	บาท	%	(บาท)	%
รายรับจากการจำหน่ายผลผลิต	492,834,958.57	100	521,206,098.79	100	692,814,361.25	100
บวก/หัก ส่วนต่างการปรับลดปริมาณและเกรด	(10,266,040.80)	-2	(15,180,956.70)	-3	(17,248,124.84)	-2
รายรับสุทธิจากการจำหน่ายผลผลิต A	482,568,917.77	98	506,025,142.09	97	675,566,236.41	98
หัก รายจ่ายการผลิต : B	453,560,474.93	92	496,898,276.81	95	635,877,745.68	92
(ก) รายจ่ายค่าซื้อผลผลิต	383,205,632.66	78	417,911,905.95	80	539,256,117.27	78
(ข) รายจ่ายค่าแรงงาน	27,582,852.61	6	33,877,617.26	6	42,648,071.38	6
(ค) รายจ่ายจากกิจกรรมซื้อขายผลผลิต*	33,718,269.25	7	36,055,033.19	7	44,311,849.49	6
(ง) ค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ในการซื้อขายผลผลิต	9,053,720.41	2	9,053,720.41	2	9,661,707.53	1
รายรับสุทธิหลังหักรายจ่ายการผลิต C=A-B	29,008,442.84	6	9,126,865.28	2	39,688,490.73	6

1.6 การปรับปรุงพันธุ์และขยายพันธุ์พืชโครงการหลวง

มูลนิธิโครงการหลวง ดำเนินงานโครงการขยายพันธุ์พืชโครงการหลวง มาตั้งแต่เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2555 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อผลิตเมล็ดพันธุ์ และท่อนพันธุ์ที่ดีและเหมาะสมเพื่อใช้ในการส่งเสริม เพื่อสร้างรายได้ให้แก่ศูนย์ฯ/สถานี และเกษตรกร ในการผลิตเมล็ดพันธุ์และท่อนพันธุ์จำหน่าย และเพื่อลดต้นทุนการซื้อเมล็ดพันธุ์ และท่อนพันธุ์จากบริษัท โดยใช้พันธุ์ที่ได้จากงานวิจัยมูลนิธิโครงการหลวง และความร่วมมือจากหน่วยงานต่างๆ ซึ่งปัจจุบันมีพืชที่ได้รับการปรับปรุงพันธุ์พืชมี 3 กลุ่มพืช ได้แก่

- 1) **กลุ่มพืชผัก** จำนวน 19 ชนิด มีกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ประโยชน์ ได้แก่ ศูนย์ฯ/สถานีฯ โครงการหลวง โครงการขยายผลโครงการหลวง หน่วยงาน/องค์กรต่างๆ และเกษตรกรทั่วไป โดยมีผลการดำเนินงานในพืชผักจำนวน 19 ชนิด ประกอบด้วย 1) ขยายพันธุ์ผักที่ผลิตในระบบ GAP จำนวน 5 ชนิด 2) ขยายพันธุ์ผักที่ผลิตในระบบอินทรีย์ จำนวน 8 ชนิด 3) วางแผนการปรับปรุงพันธุ์ผักจำนวน 6 ชนิด
- 2) **กลุ่มไม้ดอก** จำนวน 16 ชนิด ใช้วิธีการขยายพันธุ์ด้วยวิธีการปักชำ ตัดตา แยกกอ และวิธีเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อเพื่อให้ได้ต้นพันธุ์ที่มีความสม่ำเสมอ ปลอดโรค ได้ปริมาณมากในระยะเวลาอันสั้น โดยดำเนินการควบคู่ไปกับการปรับปรุงและพัฒนาพันธุ์ไม้ดอกชนิดต่างๆ ได้แก่ 1) ขยายพันธุ์ด้วยวิธีการทั่วไปและเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ 15 ชนิด 2) ปรับปรุงพันธุ์/พัฒนาพันธุ์ 12 ชนิด

- 3) **กลุ่มไม้ผล** จำนวน 1 ชนิด ได้แก่ สตรอเบอรี่ โดยได้ขยายต้นไหลสตรอเบอรี่โครงการหลวงพันธุ์การค้าที่ปลอดโรค และเป็นพันธุ์แท้ของโครงการหลวง เพื่อผลิตต้นไหลสตรอเบอรี่พันธุ์การค้าสำหรับใช้ในงานส่งเสริม จากการผลิตต้นเนื้อเยื่อ (G1) ไหลสตรอเบอรี่ พันธุ์พระราชทาน 80 ผลิตต้นไหล (G3) สำหรับให้เกษตรกรใช้เป็นต้นแม่พันธุ์ ได้ 105,000 ต้น และเกษตรกรผลิตต้นไหล (G4) สำหรับปลูกในฤดูกาลผลิต 2558/2559 ได้ 1,320,000 ต้น

1.7 การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ

- 1) การพัฒนาการบริหารจัดการ โดยได้ร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ ทั้งจากส่วนกลาง และส่วนท้องถิ่น ในการพัฒนาและบำรุงรักษาปัจจัยพื้นฐานในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ได้แก่ งานพัฒนาแหล่งน้ำ งานไฟฟ้า งานปรับปรุงและก่อสร้างถนน/เส้นทางลำเลียง และงานปรับปรุง/งานก่อสร้างต่างๆ ในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง รวม 324 แห่ง ดังนี้

ประเภท	กิจกรรม	แห่ง	หน่วยงาน
1. แหล่งน้ำ	1) ฝายพร้อมระบบส่งน้ำ และอ่างเก็บน้ำ 2) อาคารบังคับน้ำพร้อมระบบส่งน้ำ 3) ปรับปรุงแหล่งน้ำขนาดเล็ก 4) ระบบส่งน้ำชลประทาน 5) ขุดเจาะบ่อบาดาล	151	1) กรมชลประทาน 2) กรมทรัพยากรน้ำ 3) กรมทรัพยากรน้ำบาดาล 4) กรมพัฒนาที่ดิน
2. ไฟฟ้า	1) ปรับปรุงและขยายเขตระบบจำหน่ายไฟฟ้า 2) ปรับปรุงสายส่งไฟฟ้า	41	การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค
3. ถนน/เส้นทางลำเลียง	ระยะทาง 472.34 กิโลเมตร	21	กรมทางหลวงชนบท
4. สิ่งก่อสร้างต่างๆ	1) งานก่อสร้างใหม่ 2) งานปรับปรุง	111	มูลนิธิโครงการหลวง

นอกจากนี้ยังได้มีการพัฒนาบุคลากรและเกษตรกรในพื้นที่ด้านวิชาการต่างๆ โดยการฝึกอบรมและการศึกษาดูงาน รวม 631 ครั้ง มีบุคลากรและเกษตรกรในพื้นที่ได้รับการพัฒนา จำนวน 14,879 คน

1.8 การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

- 1) **ติดตั้งระบบส่งตรงผลผลิต** ในศูนย์พัฒนาโครงการหลวง จำนวน 3 แห่ง ได้แก่ ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงผาตั้ง สะโง๊ะ และปงค่า
- 2) **พัฒนาระบบทวนสอบย้อนกลับผลผลิต (Radio-frequency identification: RFID)** โดยได้พัฒนาและปรับปรุงระบบทวนสอบย้อนกลับของผลผลิตให้ใช้งานได้ในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง จำนวน 29 แห่ง และได้ติดตั้งระบบใหม่ให้กับศูนย์พัฒนาโครงการหลวง จำนวน 7 แห่ง และพัฒนาซอฟต์แวร์ของระบบ เพื่อให้รองรับการทำงานสำหรับศูนย์ฯ/สถานีฯ สามารถช่วยลดขั้นตอนการทำงาน และช่วยให้การทำงานรวดเร็ว และสะดวกต่อผู้ใช้งานมากยิ่งขึ้น
- 3) **ระบบการวางแผนทรัพยากรองค์กร (Enterprise Resource Planning: ERP)** ได้พัฒนาและติดตั้งระบบ ERP โดยใช้ซอฟต์แวร์ SAP (System Application and Product in Data Processing) ซึ่งเป็นโปรแกรมสำเร็จรูปทางธุรกิจประเภท ERP สามารถทำงานเชื่อมโยงกันแบบ Online และ realtime ซึ่งช่วยลดความซ้ำซ้อนในการบันทึกข้อมูลและเพิ่มความถูกต้องของข้อมูลด้วย

มีระบบงานย่อย จำนวน 9 ระบบ ได้แก่ 1) ระบบบัญชีแยกประเภท 2) ระบบบัญชีเจ้าหนี้ 3) ระบบบัญชีลูกหนี้ 4) ระบบบัญชีบริหารการเงินสดและบัญชีธนาคาร 5) ระบบงบประมาณ 6) ระบบจัดซื้อ 7) ระบบงานพัสดุและสินค้าคงคลัง 8) ระบบบัญชีสินทรัพย์ถาวร และ 9) ระบบการวางแผนการผลิตและการจัดการผลผลิต โดยการทำงานระยะที่ 1 สิ้นสุดในเดือน ธันวาคม 2558 สำหรับการทำงานในระยะที่ 2 ได้รับการสนับสนุนจาก กสทช. วงเงินงบประมาณ 35 ล้านบาท มีระยะการทำงาน 2 ปี ประกอบด้วย 4 ระบบ ได้แก่

- ระบบรายงานเพื่อการบริหาร
- ระบบบริหารทรัพยากรบุคคล
- ระบบบริหารโครงการ

- (4) **ติดตั้งสถานีตรวจวัดอากาศ** ในศูนย์พัฒนาโครงการหลวง จำนวน 34 แห่ง เพื่อจัดเก็บข้อมูล 6 เรื่อง ดังนี้ 1) อุณหภูมิ 2) ปริมาณน้ำฝน 3) ความชื้น 4) ความเร็วลม 5) จุดน้ำค้าง และ 6) ความกดอากาศ โดยนำข้อมูลที่ได้จัดเก็บมาประมวลผลเป็นค่าเฉลี่ยรายเดือน เพื่อใช้ในการวางแผนการปฏิบัติงานต่อไป

1.9 ความร่วมมือทางวิชาการกับนานาชาติ

จากผลสำเร็จของโครงการหลวงในการพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของชาวเขา การปลูกพืชทดแทนพืชเสพติดและการฟื้นฟูป่าต้นน้ำลำธารบนพื้นที่สูงของประเทศไทย ทำให้เกิดความร่วมมือทางวิชาการกับประเทศต่างๆ ในการแลกเปลี่ยนความรู้ในการพัฒนาพื้นที่สูง ได้แก่

- 1) ความร่วมมือทางวิชาการระหว่างมูลนิธิโครงการหลวง และ สปป. ลาว

ระหว่าง พ.ศ. 2552-2558 มูลนิธิโครงการหลวง ได้ร่วมมือกับ UNODC สปป. ลาว ในการพัฒนาชุมชนทางตอนเหนือของประเทศลาว ซึ่งเป็นพื้นที่ที่เคยปลูกฝิ่นมาก่อน ในการถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ด้านการเกษตรให้แก่เกษตรกร จำนวน 19 หมู่บ้าน โดยเฉพาะการปลูกผัก ไม้ผล และการเพิ่มผลผลิตข้าว ภายใต้ระบบมาตรฐานอาหารปลอดภัย ปัจจุบันอยู่ระหว่างการพัฒนาเริ่มต้นโครงการความร่วมมือระยะต่อไปร่วมกับ UNODC สปป. ลาว

- 2) ความร่วมมือทางวิชาการระหว่างมูลนิธิโครงการหลวงและพม่า

พ.ศ. 2557-ปัจจุบัน มูลนิธิโครงการหลวง ร่วมกับ UNODC ประเทศพม่า ให้การสนับสนุนโครงการพัฒนาทดแทนการปลูกฝิ่น และโครงการ Alternative Development ของ UNODC เพื่อถ่ายทอดความรู้และการฝึกอบรมด้านการเกษตรให้กับเจ้าหน้าที่และเกษตรกรภายใต้โครงการดังกล่าว รวม 2 หมู่บ้าน พื้นที่ดังกล่าวเป็นพื้นที่ที่เกษตรกรยังอาศัยการดำรงชีพจากการทำการเกษตรทั่วไป และการปลูกฝิ่น

- 3) ความร่วมมือทางวิชาการระหว่างมูลนิธิโครงการหลวงและภูฏาน

พ.ศ. 2558 มูลนิธิโครงการหลวง ได้ตกลงทำความร่วมมือกับกระทรวงเกษตรของประเทศ ภูฏาน ในการถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์การปลูกพืชเขตหนาว และการประมงบนภูเขาแก่เกษตรกรในพื้นที่ Royal Project of Bhutan รวม 5 โครงการ ประกอบด้วย การปลูกผัก ไม้ผล ไม้ตัดดอก การประมง และการอนุรักษ์ดินและน้ำ

- 4) ความร่วมมือทางวิชาการกับหน่วยงานต่างๆ ของไต้หวัน ประกอบด้วย

- International Cooperation and Development Fund จำนวน 5 โครงการ และมูลนิธิโครงการหลวงได้ส่งบุคลากรไปปฏิบัติงานด้านการเกษตรที่ไต้หวัน ระยะเวลา 7 วัน จำนวน 6 คณะ รวม 37 คน

- National Chung Hsing University (NCHU)
 - (1) มุลินีโครงการหลวงส่งอาสาสมัครและเจ้าหน้าที่เดินทางไปศึกษาดูงานที่ NCHU และหน่วยงานต่างๆ ในไต้หวัน รวม 2 คณะ จำนวนบุคลากรที่ได้รับการพัฒนา 10 คน
 - (2) ให้การฝึกงานแก่คณะนักศึกษาและอาจารย์จาก NCHU จำนวน 16 คน ระยะเวลา 15 วัน
- Veterans Affairs Council (VAC)
 - (1) ส่งเจ้าหน้าที่เดินทางไปศึกษาดูงานด้านการปลูก และการดูแลพืชต่างๆ ที่ไต้หวัน เป็นระยะเวลา 7 วัน จำนวน 6 คน และฝึกอบรมการปลูกและการแปรรูปชาจีน 2 คน ระยะเวลา 30 วัน
 - (2) ให้การฝึกงานด้านการปลูก และการจัดสวนไม้ดอกไม้ประดับที่สถานีเกษตรหลวงอ่างขาง ให้แก่เจ้าหน้าที่ไต้หวัน 1 คน ระยะเวลา 30 วัน

1.10 สรุป

จากผลการดำเนินงานด้านการพัฒนาของมูลนิธิโครงการหลวงในปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 ที่มุ่งพัฒนาให้ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงเป็นต้นแบบของการพัฒนาพื้นที่สูงอย่างยั่งยืน โดยการสร้างความสมดุลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม บนฐานความรู้ที่ได้รับจากงานวิจัย ผ่านงานพัฒนาและส่งเสริม โดยการถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาคุณภาพผลผลิตให้ได้มาตรฐานอาหารปลอดภัยในระดับสากล สามารถเพิ่มมูลค่าให้กับผลผลิตของเกษตรกร มีต้นทุนการผลิตที่เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมนั้น เกษตรกรสามารถนำผลผลิตที่ได้จากการเพาะปลูกไปบริโภค ส่งจำหน่ายผ่านตลาดโครงการหลวงและจำหน่ายเองภายในชุมชน โดยมีชนิดพืชกว่า 206 ชนิด ในพื้นที่ส่งเสริม 28,567 ไร่ เกษตรกรที่ได้รับการส่งเสริมรวม 14,883 ราย สามารถสร้างรายได้ให้แก่ครอบครัวเกษตรกรและชุมชน เป็นมูลค่ากว่า 1,258.98 ล้านบาท ทำให้เกษตรกรให้มีคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น นอกจากนี้ยังมุ่งให้ความสำคัญกับการฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และการเสริมสร้างความเข้มแข็งของคนและชุมชน รวมทั้งได้พัฒนาเป็นแหล่งเรียนรู้ต้นแบบการพัฒนาชุมชนบนพื้นที่สูงอย่างยั่งยืนภายใต้เศรษฐกิจพอเพียง ขยายผลไปสู่ชุมชนบนพื้นที่สูงอื่นๆ โดยมีผู้ได้รับการเรียนรู้รวม 483,318 คน ได้แก่ เกษตรกรทั้งภายในพื้นที่ เกษตรกรทั่วไป ประชาชนทั่วไป และผู้สนใจจากต่างประเทศ

2. ผลการปฏิบัติงานตามแผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2555-2559) ของหน่วยงานต่างๆ

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2555-2559 ได้การดำเนินงานในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง 38 แห่ง ครอบคลุมพื้นที่ 5 จังหวัด ได้แก่ เชียงใหม่ เชียงราย แม่ฮ่องสอน พะเยา และลำพูน รวม 288 หมู่บ้าน 39,277 ครัวเรือน ประชากร 168,445 คน มีผลการดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 20 หน่วยงาน ภายใต้ 6 ยุทธศาสตร์ 24 แนวทางการพัฒนา 28 แผนงาน 122 โครงการ/กิจกรรม ซึ่งมีผลการดำเนินงานได้ประมาณ ร้อยละ 64.52 ตามแผน และได้รับงบประมาณทั้งสิ้น 1,968,839,012 บาท ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 59.43 ของแผนงาน

ยุทธศาสตร์	ผลการดำเนินงาน (ร้อยละ เทียบแผน)	งบประมาณ 2555-2559			ร้อยละ ที่ได้รับ จัดสรร	ร้อยละ ผลการ ใช้จ่าย
		ตามกรอบ แผนแม่บทฯ	ที่ได้รับจัดสรร	ผลการใช้จ่าย		
1. การวิจัยเพื่อปรับตัว ต่อสภาวะโลกร้อน และตลาดเสรี	111.11	191,905,397	161,173,735	130,361,986	83.99	80.88
2. การพัฒนาอาชีพและ สร้างความเข้มแข็ง ของคนและชุมชน	52.17	779,204,128	587,123,952	517,849,514	75.35	88.20
3. การอนุรักษ์และฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติ	44.44	713,912,258	412,368,731	341,174,315	57.76	82.74
4. การพัฒนาระบบ โลจิสติกส์ การสื่อสาร และการตลาด	100.00	9,674,904	66,252,608	63,451,608	684.79	95.77
5. การพัฒนาโครงสร้าง พื้นฐาน	87.50	1,521,182,375	692,615,786	577,196,789	45.53	83.34
6. การเพิ่มประสิทธิภาพ การบริหารจัดการ	66.67	97,019,084	49,304,200	47,980,590	50.82	97.32
รวม	64.52	3,312,898,146	1,968,839,012	1,678,014,802	59.43	85.23

หมายเหตุ : งบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานนอกแผนแม่บท 2 หน่วยงาน ได้แก่ กรมทางหลวงชนบท

จำนวน 2,290,228,000 บาท การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จำนวน 198,790,000 บาท

โดยมีผลการดำเนินงานที่สำคัญแยกตามรายยุทธศาสตร์ ดังนี้

1. ยุทธศาสตร์การวิจัยเพื่อปรับตัวต่อสภาวะโลกร้อนและตลาดเสรี

ได้ดำเนินงานวิจัยด้านประสิทธิภาพการผลิตและคุณภาพผลผลิต การสร้างมูลค่าเพิ่มของอาหารปลอดภัย และเกษตรอินทรีย์ตลอดห่วงโซ่อุปทานการผลิต ให้สามารถปรับตัวต่อสภาวะโลกร้อนและตลาดเสรี ดังนี้

- 1) **การเพิ่มประสิทธิภาพ คุณภาพ และลดต้นทุนผลผลิต** เช่น วิจัยปรับปรุงเทคโนโลยีองุ่น โดยการทดสอบการใช้ GA3 สามารถลดต้นทุนได้ 1,200 บาทต่อพื้นที่ ทดสอบพันธุ์เสาวรส PY-TW (ผลเหลืองได้หัววัน) ที่ให้ผลผลิตคุณภาพดี และได้ต้นกล้าพันธุ์เสาวรสหวานที่ปลอดไวรัส ปรับปรุงวิธีการจัดการหลังการเก็บเกี่ยวอาโวคาโดและได้มีการคัดเลือกพันธุ์เพื่อใช้เป็นต้นตอ ทดสอบเทคโนโลยีการเลี้ยงสัตว์บนพื้นที่สูง โดยมีข้อมูลด้านเจริญเติบโต ปริมาณอาหารที่กิน ปริมาณปุ๋ยที่ได้ และต้นทุนในการเลี้ยงของสุกรและกระต่าย นอกจากนี้ยังทดสอบวัตถุดิบที่เหมาะสมในการผลิต ก๊าซชีวภาพ ได้แก่ มูลสัตว์+น้ำ และมูลสัตว์+น้ำ+เปลือกกาแฟ ซึ่งสามารถนำมาเป็นเชื้อเพลิงสำหรับเตาหุงต้มได้
- 2) **การวิจัยเพื่อการเพาะปลูกพืชที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม** เช่น วิจัยการปลูกข้าวโพดเชิงอนุรักษ์บนพื้นที่ลาดชัน ลดการเผาตอซัง เสริมศักยภาพของดินในการเก็บเกี่ยวน้ำฝน ลดการชะล้างหน้าดิน และเพิ่มโอกาสการปลูกพืชเสริมรายได้ช่วงปลายฤดูฝนทดสอบปัจจัยการผลิตชีวภาพในการเพิ่มผลผลิตผักอินทรีย์ เช่น น้ำหมักชีวภาพจากไข่ไก่ วสตุเพาะกล้าที่ทำให้ต้นกล้าผักอินทรีย์เจริญเติบโตได้ดี การใช้เชื้อแอคติโนมัยซิสในการป้องกันโรครากเน่าโคนเน่าในระยะกล้า การใช้ชีวภัณฑ์ B10 สามารถลดอาการเหี่ยวเฉาได้ดีในการปลูกพริกและมะเขือเทศ เป็นต้น วิจัยและการพัฒนา

การเพาะปลูกและแปรรูปผลิตภัณฑ์เฮมพ์ภายใต้ระบบการควบคุมของรัฐด้วยเทคโนโลยีสะอาด (Green hemp) โดยปรับปรุงพันธุ์เฮมพ์ที่มีปริมาณสาร Tetrahydrocannabinol (THC) ต่ำกว่า 0.3% พัฒนาชุดตรวจสอบปริมาณสาร THC แบบพกพา วิธีการปลูกเฮมพ์ที่ดีภายใต้ระบบควบคุม และพัฒนาเครื่องลอกเปลือกเฮมพ์ ทั้งนี้ได้มีการนำผลการศึกษาไปใช้ประกอบการปรับปรุงแก้ไข “กฎกระทรวงการขออนุญาตและการออกใบอนุญาตเฮมพ์เป็นพืชเศรษฐกิจบนพื้นที่สูง”

- 3) **การวิจัยเพื่อพัฒนาเทคโนโลยีและการสร้างมูลค่าให้กับผลผลิต** เช่น วิจัยและพัฒนาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพโรงเรือนพลาสติกและระบบการปลูกภายใต้โรงเรือน วิจัยด้านเทคโนโลยีหลังการเก็บเกี่ยวและวิศวกรรมอาหาร โดยการปรับปรุงกระบวนการเตรียมหัวพันธุ์ดอกดองดึง ปรับปรุงกระบวนการอบแห้งกาแฟกะลา ออกแบบระบบเก็บเมล็ดพันธุ์ฝัก ปรับปรุงกระบวนการแปรรูปชา พัฒนาระบบการผลิตถั่วอะซูกิและถั่วแดงหลวง ปรับปรุงเครื่องคัดขนาดมะเขือเทศเชอร์รี่ รวมทั้งวิจัยการแปรรูปผลผลิตโครงการหลวง วิจัยการแปรรูปผลผลิตเกษตรและเศษเหลือจากวัสดุตัดแต่งในพื้นที่โครงการหลวง รวมทั้งสนับสนุนเครื่องมือด้านการจัดการหลังการเก็บเกี่ยวให้ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง

2. ยุทธศาสตร์การพัฒนาอาชีพและสร้างความเข้มแข็งของคนและชุมชน

ส่งเสริม พัฒนาการเกษตร สินค้าเกษตร และอาหารให้มีคุณภาพตามมาตรฐานและระบบตรวจสอบย้อนกลับ และส่งเสริมอาชีพนอกภาคการเกษตร รวมทั้งส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งพึ่งพาตนเอง ภายใต้บริบทของชุมชน โดยมีการบูรณาการระหว่างชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1) ส่งเสริมการพัฒนาการเกษตรและสร้างมูลค่าเพิ่มฐานความรู้

- ถ่ายทอดความรู้จากงานวิจัย และส่งเสริมความรู้ให้กับเกษตรกรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชและเลี้ยงสัตว์ ได้แก่ ด้านไม้ผล ไม้ดอก พืชผัก ผักอินทรีย์ สมุนไพร ชา กาแฟ และปศุสัตว์ เพื่อการบริโภคและสร้างรายได้ ในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง 38 ศูนย์ จำนวน 38,220 ราย (นับซ้ำ)
- พัฒนาเทคโนโลยีการผลิตเห็ดและทดสอบสายพันธุ์เห็ดเขตหนาวและเห็ดเศรษฐกิจชนิดใหม่ จำนวน 13 ชนิด สนับสนุนเชื้อเห็ดที่มีคุณภาพ 68,000 ขวด และมีการส่งเสริมการผลิตเห็ดเพื่อทดลองตลาด จำนวน 14 ต้น
- ส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์ให้แก่เกษตรกร 426 ราย จัดตั้งฟาร์มสาธิตการเลี้ยงสุกรและสัตว์ปีก รวม 235 แห่ง ส่งเสริมการเรียนรู้การเลี้ยงสัตว์น้ำ ให้ราษฎร 112 ราย สนับสนุนแร่ธาตุ วัคซีน เวชภัณฑ์ วัคซีนโคเนื้อ 1,795 ตัว สนับสนุนกองทุนอาหารสัตว์และยาสัตว์ รวม 113 แห่ง และสนับสนุนพันธุ์สัตว์น้ำแก่ราษฎร 260,700 ตัว ส่งเสริมการทำแปลงหญ้าสาธารณะและปลูกพืชอาหารสัตว์ 1,315 ไร่

- 2) **พัฒนาคุณภาพมาตรฐานความปลอดภัยสินค้าเกษตรและอาหาร** และระบบการตรวจสอบย้อนกลับอย่างทั่วถึง โดยมีเกษตรกรผู้ได้รับการรับรองมาตรฐานภายใต้ระบบการเพาะปลูกที่ดี 7,523 ราย ได้รับการรับรองแหล่งผลิตพืชผัก 93 ชนิด จำนวน 4,736 ราย พื้นที่ 8,688.04 ไร่ ไม้ผล 17 ชนิด จำนวน 1,897 ราย พื้นที่ 5,773 ไร่ กาแฟอาราบิก้า จำนวน 786 ราย พื้นที่ 4,010.25 ไร่ และชา จำนวน 104 ราย พื้นที่ 185.62 ไร่ ได้รับการรับรองมาตรฐานการผลิตผักอินทรีย์ในพื้นที่โครงการหลวง 15 แห่ง เกษตรกร 606 ราย พื้นที่ 1,584.02 ไร่ และมาตรฐาน CODEX ศูนย์ผลิตผล 6 แห่ง

- 3) **ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน** เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มของสินค้าและบริการ โดยการให้ความรู้ด้านการจัดการท่องเที่ยวแก่ประชาชน 25,948 คน (นับซ้ำ) สนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยว การจัดตั้งกลุ่มท่องเที่ยวของชุมชน และพัฒนามาตรฐานแหล่งท่องเที่ยว จำนวน 38 พื้นที่ มีกลุ่มท่องเที่ยวชุมชน ทั้งหมดจำนวน 18 กลุ่ม แบ่งเป็น กลุ่มโฮมสเตย์ 14 กลุ่ม ท่องเที่ยวเชิงเกษตร 4 กลุ่ม ได้มาตรฐานโฮมสเตย์ 14 กลุ่ม (ปี 2558 ได้รับมาตรฐาน 2 กลุ่ม) ได้รับรางวัลอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทย (รางวัลกินรี) ครั้งที่ 10 ประจำปี 2558 จำนวน 1 แห่ง ได้แก่ ชุมชนบ้านพระบาทห้วยต้ม โดยในระหว่างปี 2555-2558 ชุมชนมีรายได้จากการท่องเที่ยว 70,362,147 บาท
- 4) **เสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและกลุ่มต่าง ๆ** ในชุมชนไปสู่สถาบันเกษตรกรและวิสาหกิจชุมชน โดยส่งเสริมให้ความรู้เกี่ยวกับอุดมการณ์ หลักการ และวิธีการสหกรณ์ แนะนำส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินกิจกรรม/ธุรกิจการผลิตและการตลาดของสหกรณ์ จำนวน 49 สหกรณ์ 2 กลุ่มเกษตรกร 12 กลุ่มเตรียมสหกรณ์
- 5) **พัฒนาชุมชนให้เข้าถึงการบริการจากภาครัฐ** โดยการให้สวัสดิการสังคมแก่ประชาชนบนพื้นที่สูง จำนวน 20,658 ราย ส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาไทยให้แก่ผู้ไม่รู้หนังสือ 3,203 คน จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน 3,125 คน และส่งเสริมสุขภาพชุมชน โดยการตรวจรักษาพยาบาล ให้บริการด้านทันตสุขภาพ ส่งเสริมป้องกันโรคด้วยวัคซีนตามช่วงอายุและให้ความรู้ในการดูแลสุขภาพ จำนวน 22,837 ราย ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมลดมะเร็ง โรคความดันโลหิตและเบาหวาน 11,633 ราย นอกจากนี้ มีการตรวจหาสารเคมีตกค้างในกระแสดried เกษตรกรที่ใช้สารเคมีเป็นประจำ 424 ราย และมีเกษตรกรกลุ่มเสี่ยงได้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการใช้สารเคมี 101 ราย
- 6) **ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดทำแผนชุมชน** ให้เชื่อมโยงกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานภาครัฐ โดยสนับสนุนการจัดทำแผนชุมชนในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง 38 ศูนย์ และมีการตอบรับจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อบรรจุเข้าข้อบัญญัติ จำนวน 25 ศูนย์ รวมทั้งมีแผนชุมชนที่ได้รับมาตรฐานจากกรมการพัฒนาชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 2 แห่ง คือ บ้านห้วยตอง (ศูนย์ฯ ห้วยหลวง) และบ้านป่าแป๋ (ศูนย์ฯ แม่สะเรียง)

3. ยุทธศาสตร์การอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ

การฟื้นฟูและการอนุรักษ์ป่าต้นน้ำลำธาร และระบบนิเวศ สนับสนุนการอนุรักษ์ดินและน้ำในพื้นที่ลาดชัน รวมทั้งการลดการใช้สารเคมี เฝ้าระวังการปนเปื้อนมลพิษในสิ่งแวดล้อม โดยกระบวนการมีส่วนร่วมชุมชน และการบริหารจัดการใช้ประโยชน์ที่ดิน ภายใต้การมีส่วนร่วมการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1) روندการลดการใช้สารเคมีและเฝ้าระวังการปนเปื้อนมลพิษในสิ่งแวดล้อม

- สนับสนุนและส่งเสริมการผลิตปุ๋ยหมัก ปุ๋ยพืชสด สามารถผลิตปุ๋ยพืชสดได้ 306 ตัน ใช้ในพื้นที่ 36,000 ไร่ ผลิตปุ๋ยหมักจากเศษพืชท้องถิ่น 500 ตัน ผลิตน้ำหมักชีวภาพ 5,000 ลิตร และอบรมหมอดินอาสา จำนวน 957 ราย
- ตรวจสอบคุณภาพดินและน้ำ เพื่อให้เกษตรกรใช้รับรองแหล่งเพาะปลูกพืช GAP รวบรวมและทำลายขยะมีพิษในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง 12.44 ตัน ตรวจสารพิษในเลือดเกษตรกร 15,452 ราย ผลการตรวจเลือดอยู่ในระดับปกติและปลอดภัยร้อยละ 38.14

- 2) **พัฒนาระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ** เพื่อลดการเสื่อมโทรมและการพังทลายของดินโดยสำรวจออกแบบล่วงหน้าเพื่อจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ 21,545 ไร่ ก่อสร้างระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ 20,622 ไร่ ดูแลรักษาและซ่อมแซมระบบอนุรักษ์ดินและน้ำในพื้นที่เดิม 16,000 ไร่ รวมทั้งส่งเสริมการปลูกหญ้าแฝกโดยชุมชนมีส่วนร่วม จำนวน 842,000 กล้า
- 3) **ส่งเสริมโครงการปลูกป่าชาวบ้าน** ในพระราชูปถัมภ์ของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ เพื่อให้ชุมชนมีไม้ใช้สอยสำหรับครัวเรือน ให้แก่เกษตรกร 2,295 ราย พื้นที่ปลูก 2,475.66 ไร่ จำนวน 566,530 ต้น โดยมีการนำไม้ไปใช้ประโยชน์ จำนวน 2,260 ต้น และจำหน่ายเป็นรายได้เสริมให้กับครอบครัว คิดเป็นมูลค่า 290,145 บาท
- 4) **ส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูและการอนุรักษ์ป่าต้นน้ำลำธาร** โดยปรับปรุงระบบนิเวศต้นน้ำ 9,637 ไร่ ปลูกสร้างสวนป่าเพื่อฟื้นฟูป่าต้นน้ำลำธารโดยปลูกป่าแปลงใหม่และบำรุงสวนป่า พื้นที่ 19,579 ไร่ รวมทั้งจัดทำแนวกันไฟ 1,490 กิโลเมตร
- 5) **สนับสนุนการบริหารจัดการการใช้ประโยชน์ที่ดิน** โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนและหน่วยงานของรัฐ โดยตรวจสอบเพื่อรับรองสิทธิ์ทำกิน ในพื้นที่เขตป่าสงวนแห่งชาติให้เกษตรกร 1,722 ราย
- 6) **ฟื้นฟูและอนุรักษ์พันธุ์สัตว์น้ำ** จัดในแหล่งน้ำธรรมชาติ โดยผลิตพันธุ์สัตว์น้ำจืดและปล่อยสัตว์น้ำ 2,437,000 ตัว

4. ยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตและกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบำรุงรักษา

- 1) **พัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กและระบบน้ำบาดาล** ให้สามารถเก็บกักและกระจายน้ำสำหรับกิจกรรมการเกษตรและใช้ในการอุปโภคบริโภคอย่างพอเพียง
 - สำรวจออกแบบระบบส่งน้ำชลประทาน 101.01 กิโลเมตร ก่อสร้างระบบส่งน้ำชลประทาน 170.861 กิโลเมตร ซ่อมแซมระบบชลประทาน 40.01 กิโลเมตร
 - ก่อสร้างระบบชลประทานพร้อมระบบกระจายน้ำเพื่อสนับสนุนศูนย์พัฒนาโครงการหลวง 34 แห่ง จัดหาระบบน้ำบาดาลและซ่อมบำรุงระบบประปาบาดาล 28 พื้นที่ อนุรักษ์และฟื้นฟูแหล่งน้ำในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง 38 แห่ง
- 2) **พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต** โดยเฉพาะการปรับปรุงถนน ระบบไฟฟ้า และพลังงานในชุมชน
 - ปรับปรุงเส้นทางขนส่งผลผลิต สำรวจออกแบบล่วงหน้าเส้นทางลำเลียง 300.75 กิโลเมตร ก่อสร้างเส้นทางลำเลียง 268.01 กิโลเมตร ซ่อมแซมเส้นทางลำเลียง 100 กิโลเมตร
 - ก่อสร้างและปรับปรุงถนน เส้นทางเข้าที่ทำการศูนย์พัฒนาโครงการหลวง สถานีวิทยุเกษตรหลวง หรือหมู่บ้านหลัก เส้นทางเข้าหมู่บ้านบริวาร และเส้นทางเข้าพื้นที่เกษตรกรรมของโครงการหลวง รวมจำนวน 30 โครงการ/สายทาง
 - ขยายเขตไฟฟ้าให้หมู่บ้านในพื้นที่โครงการหลวง 11 แห่ง จำนวน 34 หมู่บ้าน รวม 58 หย่อมบ้านราษฎรในพื้นที่ได้รับประโยชน์จากการมีไฟฟ้าใช้ 2,531 ครัวเรือน

- พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านพลังงานที่จำเป็น โดยพัฒนาระบบผลิตไฟฟ้าด้วยกังหันน้ำขนาดเล็ก 1 ศูนย์ และพัฒนาระบบประจุแบตเตอรี่ด้วยเซลล์แสงอาทิตย์ 1 ศูนย์ จัดตั้งศูนย์ทดสอบพลังงานสะอาด 3 แห่ง สนับสนุนและจัดทำแผนที่ระบบไฟฟ้า 7 ศูนย์ ติดตั้งระบบป้องกันระบบไฟฟ้าตกไฟฟ้าเกิน 16 ศูนย์ จัดทำแผนผังแหล่งน้ำอุปโภคบริโภคและแนวเดินท่อประปาภูเขา 62 แห่ง สร้างระบบการจัดการทรัพยากรน้ำ 15 แห่ง ออกแบบและให้คำปรึกษาการก่อสร้างโรงผลิตน้ำดื่มสำหรับศูนย์โครงการหลวง 5 แห่ง และวางแผนการจัดการปัญหาขยะและน้ำเสียภายในและภายนอกโรงคัดบรรจุ 33 แห่ง จัดการคัดแยกขยะ 12 แห่ง

5. ยุทธศาสตร์การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ

สนับสนุนให้ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงเป็นศูนย์การเรียนรู้ พร้อมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการเพื่อให้เกิดกลไกการพัฒนาระดับพื้นที่และสามารถเชื่อมโยง อำนวยประโยชน์การดำเนินงานได้สะดวก โปร่งใส และเป็นธรรม

- 1) สนับสนุนศูนย์พัฒนาโครงการหลวงให้เป็นศูนย์การเรียนรู้การพัฒนาพื้นที่สูงอย่างยั่งยืน จำนวน 38 แห่ง ทำทะเบียนวิทยากรทั้งเจ้าหน้าที่และเกษตรกรที่เป็นศูนย์เรียนรู้ จำนวน 527 ราย มีแปลงเรียนรู้ จำนวน 41 แปลง ผลิตคู่มือหลักสูตรที่สอดคล้องกับจุดเด่นของศูนย์ จำนวน 35 เรื่อง วิดีทัศน์ จำนวน 36 เรื่อง อาทิเช่น เห็ดโครงการหลวง ชาขงสมุนไพรสด วานิลลา วิดีทัศน์แนะนำศูนย์พัฒนาโครงการหลวง 36 แห่ง เป็นต้น
- 2) อำนวยการบริหารจัดการและเพิ่มประสิทธิภาพการบูรณาการความร่วมมือของชุมชนและหน่วยงานของรัฐ โดยจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการแบบบูรณาการของศูนย์พัฒนาโครงการหลวงประจำปี จำนวน 5 ครั้ง มีหน่วยงานร่วมดำเนินงาน 23 หน่วยงาน และได้รับการจัดสรรงบประมาณ 3,895.10 ล้านบาท และจัดประชุมคณะทำงานศูนย์พัฒนาโครงการหลวงเพื่อประสานงานกิจกรรมของศูนย์และติดตามผลการดำเนินงาน จำนวน 466 ครั้ง

ผลจากการดำเนินงานภายใต้แผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2555-2559) ที่มุ่งเน้นพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาคุณภาพผลผลิตให้ได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภคทั้งตลาดภายในประเทศและต่างประเทศ สามารถเพิ่มมูลค่าให้กับผลผลิตของเกษตรกร และสร้างรายได้ให้แก่ครอบครัวเกษตรกร ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2555-2558 เป็นมูลค่า 1,478,603,717 บาท ทำให้ชีวิตความเป็นอยู่ของเกษตรกรดีขึ้น นอกจากนี้ยังให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน การป้องกันและแก้ไขปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด การฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ การพัฒนาและบำรุงรักษาปัจจัยพื้นฐาน และการบริหารจัดการ นอกจากนี้ยังพัฒนาศูนย์พัฒนาโครงการหลวงให้เป็นศูนย์การเรียนรู้เพื่อการพัฒนาพื้นที่สูงอย่างยั่งยืน โดยการนำเอาความรู้ใหม่ๆ จากผลงานวิจัย และองค์ความรู้ที่เกิดขึ้นจากทักษะและประสบการณ์ของเจ้าหน้าที่โครงการหลวง เกษตรกร และผู้ปฏิบัติในพื้นที่ ไปถ่ายทอดให้กับเกษตรกรในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ทั้ง 38 แห่ง มีผู้ได้รับการถ่ายทอดความรู้รวม 417,617 คน ประกอบด้วยเกษตรกรในพื้นที่โครงการหลวง เกษตรกรในพื้นที่โครงการขยายผลโครงการหลวง และมีผู้สนใจเข้าศึกษาเรียนรู้รวม 91,133 คน

ส่วนที่

4

การวิเคราะห์ศักยภาพ
และประเมินสถานภาพ
ของศูนย์พัฒนาโครงการหลวง

การวิเคราะห์ศักยภาพ และประเมินสถานภาพ ของศูนย์พัฒนาโครงการหลวง

ผลการดำเนินงานอย่างสืบเนื่องที่ผ่านมามาตลอดระยะเวลา 47 ปี จากงานวิจัยสถานีวิจัยดอยปุย (มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์) และสถานีวิจัยเกษตรหลวงอ่างขาง ตลอดจนการแนะนำให้ความรู้ในการประกอบอาชีพ โดยการเยี่ยมเยือนหมู่บ้านชาวเขาต่างๆ จนถึงการพัฒนาชุมชนชาวเขาทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ปัจจุบันเกษตรกรในพื้นที่โครงการหลวงหันมาประกอบอาชีพการเกษตรบนฐานความรู้แทนการปลูกฝิ่น คุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ดีขึ้น ลดการทำลายป่า และมีส่วนร่วมในการฟื้นฟูป่าต้นน้ำลำธาร มาตามลำดับ ทำให้ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงได้เปลี่ยนแปลงจากเดิมที่เป็นพื้นที่ทุรกันดาร ยากต่อการเข้าถึง ประชากรยากจน และยังชีพด้วยการทำไร่เลื่อนลอยและปลูกฝิ่น เป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพต่อการพัฒนาในด้านต่างๆ ดังนี้

1. การวิเคราะห์ศักยภาพ

1.1 แหล่งปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์เขตหนาวและกึ่งหนาวที่มีคุณภาพ

ภูมินิเวศของศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ตั้งอยู่บนพื้นที่สูงในพื้นที่ 5 จังหวัดของภาคเหนือตอนบน เกษตรกรมีพื้นที่ทำกินอยู่ตามไหล่เขา เขิงเขา และภายในหุบเขา ของพื้นที่ที่มีระดับความสูงตั้งแต่ 500-1,400 เมตรจากระดับน้ำทะเล มีภูมิอากาศหนาวเย็นกว่าพื้นราบ ฝนตกชุก และมีช่วงฤดูฝนยาวนานกว่าพื้นราบ ทำให้มีความเหมาะสมต่อการปลูกกึ่งหนาวและพืชเขตหนาวหลากหลายชนิด ปัจจุบันเกษตรกรในพื้นที่มูลนิธิโครงการหลวงปลูกพืชเขตหนาวและกึ่งหนาวต่างๆ 206 ชนิด ทำให้เกษตรกรสามารถเลือกปลูกได้ตามความเหมาะสมต่อสภาพแวดล้อมและทักษะของตนเองภายใต้มาตรฐานอาหารปลอดภัย ส่งผลให้ประเทศไทยมีผลผลิตทางการเกษตรที่หลากหลายชนิดทุกฤดูกาล ผลผลิตของเกษตรกรในพื้นที่โครงการหลวงมีคุณภาพสูงเป็นที่เชื่อถือของผู้บริโภค

1.2 แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศและวัฒนธรรมของชุมชนบนพื้นที่สูง

ประชากรในพื้นที่โครงการหลวง ประกอบด้วย ชนเผ่าบนพื้นที่สูง รวม 13 ชนเผ่า ที่ยังคงรักษาอัตลักษณ์ของตนเอง มูลนิธิโครงการหลวงได้ให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์วิถีชีวิตและวัฒนธรรมของชนเผ่าต่างๆ เหล่านี้มาอย่างต่อเนื่อง ทั้งการศึกษา การฟื้นฟู และการอนุรักษ์หัตถกรรมของชนเผ่าต่างๆ เพื่อรักษาเอกลักษณ์ของวัฒนธรรม และใช้ประโยชน์ภายในครอบครัว รวมทั้งเป็นรายได้เสริมควบคู่กันไป ประกอบกับพื้นที่ตั้งชุมชนเหล่านั้น มีหลายแห่งที่ตั้งอยู่บนภูเขาสูง ภูมิอากาศหนาวเย็น และมีสภาพแวดล้อมสวยงามตามธรรมชาติที่แตกต่างกันไป

พื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงจึงถือเป็นแหล่งทรัพยากรการท่องเที่ยวที่น่าสนใจ ทั้งการท่องเที่ยวเพื่อพักผ่อนหย่อนใจ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 มีนักท่องเที่ยวในพื้นที่โครงการหลวง จำนวน 884,462 คน พื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงจึงมีศักยภาพสูงที่จะพัฒนาไปสู่แหล่งท่องเที่ยวเชิงคุณภาพในอนาคต

1.3 แหล่งการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง

โครงการหลวงดำเนินงานตามวัตถุประสงค์พระราชทานในการพัฒนาคุณภาพชีวิต ลดการปลูกฝิ่น และฟื้นฟูป่าต้นน้ำลำธาร โดยอาศัยงานวิจัยเป็นพื้นฐานของการพัฒนาไปสู่ความสำเร็จด้านต่าง ๆ อย่างหลากหลาย ทั้งมีชนิดพันธุ์พืช และพันธุ์สัตว์หลายชนิด ที่เหมาะสมแก่การเกษตรบนพื้นที่สูง มีองค์ความรู้ด้านการปฏิบัติและดูแลรักษาการปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์เขตหนาวและกึ่งหนาว องค์ความรู้และประสบการณ์การปฏิบัติงานทางสังคมและกระบวนการมีส่วนร่วมกับชุมชน รวมทั้งองค์ความรู้ในการฟื้นฟูและรักษาทรัพยากรธรรมชาติ ตลอดจนบทเรียนและผลสำเร็จจากวิธีการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ ร่วมกับชุมชนบนพื้นที่สูงตลอดระยะเวลา 47 ปี รวมทั้งมีบุคลากรและเกษตรกรที่มีความรู้และทักษะในการปฏิบัติงาน ทั้งการวิจัยและการพัฒนาบนพื้นที่สูงอย่างหลากหลาย ปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 มีผู้มาเรียนรู้และศึกษาดูงาน ทั้งชาวไทยและต่างประเทศ มากกว่า 483,318 คน ศูนย์ฯ/สถานีโครงการหลวงจึงเป็นแหล่งความรู้ที่สำคัญแห่งหนึ่งในการวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง

2. การประเมินสถานภาพและศักยภาพ

การประเมินสถานภาพและศักยภาพที่มีผลต่อการพัฒนาศูนย์โครงการหลวง โดยการวิเคราะห์ปัจจัยภายนอก ทั้งผลกระทบเชิงบวก และผลกระทบเชิงลบต่อการพัฒนาพื้นที่สูง เพื่อวิเคราะห์เชิงยุทธศาสตร์โดยใช้เทคนิค TOWS Matrix โดยการกำหนดยุทธศาสตร์และกลยุทธ์โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.1 ปัจจัยภายนอก ที่สำคัญได้แก่

- 1) การรวมตัวของ AEC จะทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนและแข่งขันด้านการเกษตรมากขึ้น
- 2) ความเปลี่ยนแปลงของภูมิอากาศ ส่งผลกระทบต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช การขาดแคลนน้ำ และความเสียหายจากภัยธรรมชาติต่าง ๆ
- 3) ความสำคัญของภาคเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีต่อการรับรู้การเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ของชุมชนที่จะได้รับข้อมูลข่าวสารและสังคมภายนอกมากขึ้นและรวดเร็วขึ้น รวมถึงการอาศัยเทคโนโลยีสารสนเทศต่อการเพิ่มผลผลิต และการบริหารจัดการสินค้าที่มีมากขึ้น

2.2 ปัจจัยภายใน นอกจากศักยภาพของศูนย์พัฒนาโครงการหลวง 3 ประการข้างต้น ปัจจัยภายในที่สำคัญยังประกอบด้วย

- 1) ความหลากหลายของสภาพภูมินิเวศของศูนย์พัฒนาโครงการหลวงแต่ละแห่งเกื้อหนุนให้ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงเลือกปลูกพืชพันธุ์ต่าง ๆ ได้หลากหลาย ทั้งพืชเขตหนาวและพืชกึ่งหนาว
- 2) ความเสื่อมโทรมของสภาพแวดล้อม โดยเฉพาะพื้นที่ป่าต้นน้ำลำธารยังคงมีอยู่
- 3) การกระจายการพัฒนาอย่างไม่ทั่วถึงไปยังชุมชนในศูนย์พัฒนาโครงการหลวงแต่ละแห่ง

2.3 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม TOWS Matrix โดยวิเคราะห์เพื่อกำหนดกลยุทธ์เชิงรุก กลยุทธ์เชิงรับ กลยุทธ์เชิงป้องกัน และกลยุทธ์เชิงแก้ไข

1) กลยุทธ์เชิงรุก

- 1.1) ปรับเปลี่ยนการปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์ให้เหมาะสมกับภูมินิเวศและศักยภาพของพื้นที่สูงแต่ละแห่งให้มากขึ้น และมีกระบวนการปฏิบัติงานที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมให้เกิดความยั่งยืนในระยะยาว
- 1.2) พัฒนาประสิทธิภาพมาตรฐานอาหารปลอดภัยของพืชอาหารทุกชนิด โดยการพัฒนากระบวนการปลูกพืชหมุนเวียนเพื่อลดการสะสมของโรคและแมลง และการใช้สารชีวภัณฑ์เพื่อกำจัดศัตรูพืช
- 1.3) พัฒนาพื้นที่โครงการหลวงให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงคุณภาพ โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนและหน่วยงานต่างๆ

2) กลยุทธ์เชิงรับ

- 2.1) พัฒนาชุมชนต้นแบบเพื่อรองรับความเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ
- 2.2) พัฒนาประสิทธิภาพระบบสารสนเทศการบริหารจัดการทรัพยากร ระบบฐานข้อมูลพื้นฐานของศูนย์พัฒนาโครงการหลวง และระบบสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้

3) กลยุทธ์เชิงป้องกัน

- 3.1) พัฒนาประสิทธิภาพระบบการผลิตและการตลาด รวมถึงประสิทธิภาพการจัดการหลังการเก็บเกี่ยว และระบบการขนส่งผลผลิตจากศูนย์พัฒนาโครงการหลวงจนถึงลูกค้า
- 3.2) ส่งเสริมกิจกรรมยุทธศาสตร์ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและพัฒนาไปสู่การเป็นผู้นำเกษตรกรที่มีคุณภาพในอนาคต
- 3.3) พัฒนาระบบการใช้น้ำอย่างประหยัด และส่งเสริมการเก็บกักน้ำในระดับไร่นาเกษตรกร

4) กลยุทธ์เชิงแก้ไข

- 4.1) น้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติในระดับชุมชน
- 4.2) เร่งรัดการฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของดิน และรักษาคุณภาพของน้ำ เพื่อให้สามารถใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน
- 4.3) ควบคุมเขตการใช้ที่ดินทำกินและพื้นที่ป่าไม้ ฟื้นฟูป่าไม้โดยส่งเสริมการปลูกป่าชาวบ้าน และการฟื้นฟูป่าต้นน้ำลำธาร โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

ปัจจัยภายใน ปัจจัยภายนอก	S-strengths - มีระบบงานวิจัยและพัฒนาในการปลูกพืชเขตหนาวและกิ่งหนาวที่เข้มแข็ง - ระบบมาตรฐานอาหารปลอดภัยมีความเข้มแข็ง - มีระบบความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เข้มแข็ง	W-Weakness - พื้นที่ตั้งของชุมชนอยู่ห่างไกลจากตลาด - การกระจายกระจายและห่างไกลของการตั้งบ้านเรือนของชาวเขา - ความเปราะบางของทรัพยากรธรรมชาติบนพื้นที่สูง
O-Opportunities - พื้นที่มีอากาศหนาวเย็นแตกต่างกันไป - กระแสนิยมของพืชผลเขตหนาวและกิ่งหนาวที่มีคุณภาพสูงและมีมาตรฐานอาหารปลอดภัยมากขึ้น - โครงการหลวงเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและเชิงนิเวศที่นิยมของชาวไทยและต่างประเทศ - นโยบายรัฐสนับสนุนการพัฒนาความมั่นคงของชุมชนบนพื้นที่สูงรวมถึงการฟื้นฟูและอนุรักษ์ป่าต้นน้ำลำธาร	SO กลยุทธ์เชิงรุก - ปรับเปลี่ยนการปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์ให้เหมาะสมกับภูมิโนเวคและศักยภาพของพื้นที่สูงแต่ละแห่งให้มากขึ้น และมีกระบวนการปฏิบัติงานที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมให้เกิดความยั่งยืนในระยะยาว - พัฒนาประสิทธิภาพมาตรฐานอาหารปลอดภัยของพืชอาหารทุกชนิดโดยการพัฒนากระบวนการปลูกพืชหมุนเวียนเพื่อลดการสะสมของโรคและแมลง และการใช้สารชีวภัณฑ์เพื่อกำจัดศัตรูพืช - พัฒนาพื้นที่โครงการหลวงให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงคุณภาพ โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนและหน่วยงานต่างๆ	WO กลยุทธ์เชิงแก้ไข - น้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติในระดับชุมชน - เร่งรัดการฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของดินและรักษาคุณภาพของน้ำ เพื่อให้สามารถใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน - ควบคุมเขตการใช้ที่ดินทำกินและพื้นที่ป่าไม้ พื้นที่ป่าไม้โดยส่งเสริมการปลูกป่าชาวบ้าน และการฟื้นฟูป่าต้นน้ำลำธารโดยกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน
T-Treats - ความเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศที่ส่งผลกระทบต่อเจริญเติบโตและผลผลิตของพืชและสัตว์บนพื้นที่สูง - การแข่งขันด้านการตลาดจากสินค้าจากต่างประเทศ - เทคโนโลยีสารสนเทศมีความสำคัญต่อการรับรู้เหตุการณ์ของชุมชนและการบริหารจัดการมากขึ้น - เยาวชนมีแนวโน้มที่ไปประกอบอาชีพในเมืองมากขึ้น	ST กลยุทธ์เชิงป้องกัน - พัฒนาประสิทธิภาพระบบการผลิตและการตลาด รวมถึงประสิทธิภาพการจัดการหลังการเก็บเกี่ยว และระบบการขนส่งผลผลิตจากศูนย์พัฒนาโครงการหลวงจนถึงลูกค้า - ส่งเสริมกิจกรรมยุทธศาสตร์ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและพัฒนาไปสู่การเป็นผู้นำเกษตรกรที่มีคุณภาพในอนาคต - พัฒนาระบบการใช้น้ำอย่างประหยัดและส่งเสริมการเก็บกักน้ำในระดับไร่นาเกษตรกร	WT กลยุทธ์เชิงรับ - พัฒนาชุมชนต้นแบบเพื่อรองรับความเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ - พัฒนาประสิทธิภาพระบบสารสนเทศการบริหารจัดการทรัพยากร ระบบฐานข้อมูลพื้นฐานของศูนย์พัฒนาโครงการหลวง และระบบสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้

ส่วนที่

5

วิสัยทัศน์ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย
พันธกิจ และยุทธศาสตร์

วิสัยทัศน์ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย พันธกิจ และยุทธศาสตร์

1. วิสัยทัศน์

ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง เป็นต้นแบบของการพัฒนาบนพื้นที่สูง ที่มีความสมดุลด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และสิ่งแวดล้อม เพื่อที่จะนำไปสู่ความยั่งยืนในที่สุด

2. วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อให้ชุมชนในศูนย์พัฒนาโครงการหลวงเป็นชุมชนที่พัฒนาบนฐานความรู้ สอดคล้องกับสภาพภูมิสังคมของพื้นที่แต่ละแห่ง เพื่อให้เกิดความสมดุลและยั่งยืน
- 2) เพื่อให้ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงเป็นองค์กรที่มีระบบการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ และนำไปสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ของการพัฒนาพื้นที่สูง
- 3) เพื่อเป็นกรอบการปฏิบัติงานของหน่วยงานต่างๆ ในการปฏิบัติงานสนับสนุนศูนย์พัฒนาโครงการหลวงที่ชัดเจนและมีประสิทธิภาพ

3. พันธกิจ

- 1) การพัฒนา และส่งเสริมอาชีพแก่เกษตรกรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- 2) การพัฒนาสังคมให้มีความเข้มแข็ง และพึ่งพาตนเองภายใต้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 3) ฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของดิน รักษาคุณภาพน้ำ และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
- 4) ประสาน และร่วมมือกับภาคราชการและเอกชน ในการพัฒนาด้านต่างๆ

4. เป้าหมายและตัวชี้วัด

- 1) พืชอาหารได้รับการรับรองมาตรฐานคุณภาพอาหารปลอดภัยทั้งพื้นที่โครงการหลวง 38 แห่งโดยมีครัวเรือนเกษตรกรได้รับการรับรองไม่น้อยกว่า 13,000 ครัวเรือน
- 2) กระจายการพัฒนาไปยังหมู่บ้านเป้าหมายเพิ่มเติมจากเดิม อย่างน้อยร้อยละ 70
- 3) องค์กรชุมชน/ชุมชนได้รับการรับรองมาตรฐานการปฏิบัติงานเพิ่มขึ้นร้อยละ 50 (สหกรณ์ มาตรฐานด้านการท่องเที่ยว และหมู่บ้านปลอดภัยาเสพติด)
- 4) คุณภาพน้ำในแหล่งน้ำสำคัญอยู่ในมาตรฐานคุณภาพที่ดี จำนวนไม่น้อยกว่า 45 สายน้ำ ที่ผ่านหมู่บ้านในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง
- 5) ชุมชนในพื้นที่โครงการหลวงมีส่วนร่วมในการฟื้นฟูพื้นที่ป่า โดยมีพื้นที่ปลูกป่าชาวบ้านเพิ่มขึ้นร้อยละ 100 และพื้นที่ป่าเพิ่มขึ้นจากเดิมอย่างน้อยร้อยละ 30

5. หลักการของแผนแม่บท

พัฒนาต่อยอดจากฐานเดิมโดยมุ่งพัฒนาประสิทธิภาพการเกษตรและระบบโลจิสติกส์ที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงแต่ละแห่ง ส่งเสริมการรวมพลังของเกษตรกรให้เข้มแข็งช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิต (สวัสดิการ การศึกษา สังคม และศาสนา) และการฟื้นฟูสภาพแวดล้อมทั้งภายในชุมชนและป่าต้นน้ำลำธาร

6. แนวทางการดำเนินงานศูนย์พัฒนาโครงการหลวง

- 1) ยึดหลักพระราชดำรัสพระราชทานเกี่ยวกับโครงการหลวงและปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้เกิดการพัฒนาแบบสมดุลในทุกมิติ และยั่งยืน
- 2) พัฒนาการเกษตรบนฐานการเพิ่มผลผลิตและมาตรฐานคุณภาพ โดยมีกระบวนการปฏิบัติงานที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
- 3) เน้นการแก้ไขจุดอ่อนและพัฒนาให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและศักยภาพของศูนย์พัฒนาโครงการหลวงแต่ละแห่ง
- 4) เสริมสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการฟื้นฟูและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมโดยการควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดินให้เหมาะสมกับแผนการใช้ที่ดิน
- 5) พัฒนาประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการ เพื่อให้ทุนการดำเนินงานเกิดประสิทธิภาพสูงสุดและคุ้มค่าตลอดจนการจัดการความรู้และการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้

7. กลยุทธ์

- 1) พัฒนาชุมชนโครงการหลวงบนฐานความรู้ ภายใต้มาตรฐานอาหารปลอดภัยและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
- 2) บริหารจัดการด้านการวางแผนการผลิตและการตลาด รวมถึงการจัดการหลังการเก็บเกี่ยว และการขนส่ง ผลผลิตของเกษตรกรโดยกระบวนการมีส่วนร่วมของเกษตรกรผู้ผลิต ผู้ค้า ตลอดจนผู้บริโภค
- 3) การฟื้นฟูและอนุรักษ์ดินและน้ำอย่างเหมาะสมกับสภาพที่ดินของเกษตรกร รวมถึงการพัฒนาระบบการใช้น้ำอย่างประหยัด และการเก็บกักน้ำในระดับไร่นาเกษตรกร
- 4) น้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติ ในการเสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์กรชุมชน
- 5) เร่งรัดการปลูกป่าชาวบ้าน การฟื้นฟูป่าต้นน้ำลำธาร และควบคุมเขตการใช้ที่ดินทำกินและพื้นที่ป่าไม้
- 6) ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ทุกระดับ ทุกมิติ รวมถึงเยาวชน แม่บ้าน ตลอดจนผู้สนใจทั้งภายในประเทศ และต่างประเทศ
- 7) พัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการภายในองค์กร และบูรณาการปฏิบัติงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งส่วนกลาง ท้องถิ่น และภาคเอกชน

8. ยุทธศาสตร์และแนวทางการปฏิบัติงาน

การจัดทำแผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ระยะที่ 5 (พ.ศ. 2560-2564) ประกอบด้วย 5 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

1) ยุทธศาสตร์การพัฒนาการเกษตรภายใต้ระบบอาหารปลอดภัยและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

เป็นยุทธศาสตร์ที่เน้นการพัฒนาอาชีพด้านการผลิตพืชและสัตว์ให้เหมาะสมต่อระบบนิเวศเกษตร พร้อมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและคุณภาพผลผลิต ภายใต้ระบบมาตรฐานอาหารปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ การปลูกพืชภายใต้ระบบการใช้น้ำน้อย และส่งเสริมอาชีพนอกภาคการเกษตร เพื่อเป็นการสร้างรายได้ให้แก่ชุมชนบนพื้นที่สูงควบคู่ไปกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยมีแนวทางการปฏิบัติงาน ดังนี้

- ส่งเสริมการปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์ที่เหมาะสมกับภูมิโนะและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- ส่งเสริมการปลูกพืชอาหารทุกชนิดภายใต้มาตรฐานอาหารปลอดภัย (GAP, McDonald's GAP เกษตรอินทรีย์ ฯลฯ)
- การลดการใช้สารเคมี และการใช้สารชีวภัณฑ์ในการป้องกันกำจัดศัตรูพืช การเพิ่มผลผลิตและการลดต้นทุนการผลิตตลอดจนการปลูกพืชหมุนเวียน
- ส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์ภายใต้ระบบมาตรฐานฟาร์มขนาดเล็ก
- ส่งเสริมการฟื้นฟูทดแทนกรรมท้องถิ่น และการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและวัฒนธรรม เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มของสินค้าและบริการตามความเหมาะสมของสภาพภูมิสังคม

2) ยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพชีวิตและเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน

เป็นยุทธศาสตร์ที่เน้นการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็ง พึ่งพาตนเอง ภายใต้บริบทของชุมชน โดยน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติในระดับชุมชน โดยกระบวนการมีส่วนร่วมระหว่างชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีแนวทางการปฏิบัติงาน ดังนี้

- การนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติในระดับชุมชน
- พัฒนาความเข้มแข็งของชุมชนและกลุ่มต่าง ๆ ในชุมชนไปสู่สถาบันเกษตรกรและวิสาหกิจชุมชน
- ส่งเสริมการพัฒนามาตรฐานขององค์กรชุมชนในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งมาตรฐานสหกรณ์ มาตรฐานด้านการท่องเที่ยว รวมถึงมาตรฐานหมู่บ้านปลอดภัย
- พัฒนายุทธศาสตร์โครงการหลวง เพื่อเป็นเกษตรกรและเพื่อนร่วมงานที่ดีในอนาคต
- ส่งเสริมการพัฒนาคนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

3) ยุทธศาสตร์การฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เป็นยุทธศาสตร์ที่เน้นการสนับสนุนการฟื้นฟูและอนุรักษ์ป่าต้นน้ำลำธารส่งเสริมการปลูกป่าชาวบ้านไว้ใช้สอยในครัวเรือน ฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของดิน ปรับเปลี่ยนระบบการปลูกพืชทดแทนการปลูกข้าวโพดและการควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดินให้เหมาะสมกับแผนการใช้ที่ดิน รวมทั้งการส่งเสริมและการจัดการระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชนภายใต้การมีส่วนร่วมการดำเนินงานของภาคเอกชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยมีแนวทางการปฏิบัติงาน ดังนี้

- ปรับเปลี่ยนระบบการปลูกพืชทดแทนการปลูกข้าวโพด เช่น การนำระบบการปลูกข้าวโพดเหลื่อมถั่วเพื่อลดการเผาตอซัง ลดปัญหาหมอกควัน
- ฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของดิน อนุรักษ์ดินและน้ำ โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน พร้อมทั้งสนับสนุนระบบเก็บกักน้ำในระดับไร่นา และการประหยัดการใช้น้ำ
- การส่งเสริมและพัฒนาชุมชนโครงการหลวงเพื่อเป็นต้นแบบชุมชนบนพื้นที่สูงคาร์บอนต่ำ และพัฒนาระบบการจัดการของเสียในชุมชน
- ส่งเสริมการปลูกป่าชาวบ้านของเกษตรกรเพื่อรองรับการใช้สอยในครัวเรือน ประกอบด้วยไม้โตเร็วชนิดต่าง ๆ
- การส่งเสริมและรณรงค์การฟื้นฟูและอนุรักษ์ป่าต้นน้ำลำธารโดยกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน และการควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดิน

4) ยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

เป็นยุทธศาสตร์ที่เน้นการสนับสนุนและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงาน พร้อมทั้งพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบำรุงรักษา โดยมีแนวทางการปฏิบัติงาน ดังนี้

- พัฒนาแหล่งน้ำ ปรับปรุง ซ่อมแซม สนับสนุนแหล่งน้ำขนาดเล็กและระบบน้ำบาดาลให้สามารถเก็บกักและกระจายน้ำสำหรับกิจกรรมการเกษตรและใช้ในการอุปโภคบริโภคอย่างพอเพียง
- พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต โดยเฉพาะการปรับปรุงถนน ระบบไฟฟ้า และพลังงานในชุมชน
- สร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบำรุงรักษาปัจจัยพื้นฐานต่าง ๆ

5) ยุทธศาสตร์การพัฒนาประสิทธิภาพบริหารจัดการ

เป็นยุทธศาสตร์ที่เน้นการเสริมสร้างประสิทธิภาพการพัฒนาให้ศูนย์และสถานีโครงการหลวงเป็นศูนย์การเรียนรู้ พร้อมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ เพื่อให้เกิดความเข้มแข็งของกลไกการพัฒนาระดับพื้นที่ และสามารถเชื่อมโยง อำนวยประโยชน์การดำเนินงานได้สะดวก โดยมีแนวทางการปฏิบัติงาน ดังนี้

- เสริมสร้างประสิทธิภาพการพัฒนาให้ศูนย์และสถานีโครงการหลวง
- พัฒนาระบบฐานข้อมูล ระบบการจัดการความรู้ และเครือข่ายการเรียนรู้ในพื้นที่โครงการหลวง
- การพัฒนาระบบเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการทรัพยากรของศูนย์พัฒนาโครงการหลวง
- การประสานงานและบูรณาการปฏิบัติงานของคณะทำงานศูนย์พัฒนาโครงการหลวง รวมทั้งชุมชน หน่วยงานของรัฐ และภาคเอกชน

9. ยุทธศาสตร์ แผนงาน โครงการหลัก

ยุทธศาสตร์/แผนงาน	โครงการหลัก
ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาการเกษตรภายใต้ระบบอาหารปลอดภัยและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	
แผนงานที่ 1.1 การพัฒนาและส่งเสริมการเกษตรภายใต้ระบบมาตรฐานอาหารปลอดภัย	1. โครงการส่งเสริมการปลูกพืชที่เหมาะสมกับภูมิโนเศและมีกระบวนการปฏิบัติงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม 2. โครงการสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพผลผลิตตามมาตรฐานอาหารปลอดภัย 3. โครงการเพิ่มผลผลิตการเกษตร ลดต้นทุนการผลิตและการปลูกพืชหมุนเวียน 4. โครงการวิเคราะห์ต้นทุนทางวิศวกรรมสำหรับการดำเนินงานในกิจกรรมต่างๆ 5. โครงการส่งเสริมการปลูกข้าวโพดเหลืองถั่วเพื่อเพิ่มผลผลิตและลดปัญหาหมอกควัน 6. โครงการรณรงค์เพื่อลดการใช้สารเคมีทางการเกษตรและส่งเสริมการใช้ชีวภัณฑ์ในการกำจัดศัตรูพืช 7. โครงการส่งเสริมการพัฒนาระบบเลี้ยงสัตว์และประมงเพื่อสร้างรายได้ในครัวเรือน
แผนงานที่ 1.2 การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการแปรรูปผลผลิต	8. โครงการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตลอดห่วงโซ่การผลิตและการตลาด 9. โครงการพัฒนาเทคโนโลยีการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าของผลผลิต 10. โครงการพัฒนาประสิทธิภาพการจัดการหลังการเก็บเกี่ยวและระบบโลจิสติกส์
แผนงานที่ 1.3 การส่งเสริมการประกอบอาชีพนอกภาคการเกษตรและการท่องเที่ยว	11. โครงการศึกษาและพัฒนาารูปแบบการกระจายผลผลิตสำหรับสินค้าเกษตร 12. โครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูงานหัตถกรรมของชนเผ่าบนพื้นที่สูง 13. โครงการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงคุณภาพโดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน

ยุทธศาสตร์/แผนงาน	โครงการหลัก
ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาคุณภาพชีวิตและเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน	
แผนงานที่ 2.1 การน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต	14. โครงการส่งเสริมการน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติ 15. โครงการพัฒนาความเข้มแข็งขององค์กรชุมชนไปสู่สถาบันเกษตรกรและวิสาหกิจชุมชน
แผนงานที่ 2.2 การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในการเป็นหุ้นส่วนการปฏิบัติงานของชุมชน	16. โครงการพัฒนามาตรฐานขององค์กรชุมชน (สหกรณ์มาตรฐานด้านการท่องเที่ยว และหมู่บ้านปลอดยาเสพติด) 17. โครงการส่งเสริมการจัดทำแผนชุมชนเพื่อพึ่งตนเอง 18. โครงการสนับสนุนการสร้างเครือข่ายบุคลากรในชุมชนให้มีความรู้ด้านการเกษตรและเทคโนโลยีที่เหมาะสม
แผนงานที่ 2.3 การพัฒนาศักยภาพเยาวชนเกษตรกร	19. โครงการพัฒนาเยาวชนเกษตรกรโครงการหลวง 20. โครงการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านอาชีพที่จำเป็นสำหรับชาวบ้านและเยาวชนในชุมชนพื้นที่โครงการหลวง
แผนงานที่ 2.4 การส่งเสริมการดูแลสุขภาพในชุมชน	21. โครงการถ่ายทอดความรู้และการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมดูแลสุขภาพ 22. โครงการส่งเสริมสุขภาพอนามัยครัวเรือน 23. โครงการพัฒนาสังคมด้านสวัสดิการ
แผนงานที่ 2.5 การส่งเสริมการพัฒนาคนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต	24. โครงการพัฒนาสนับสนุนการเรียนรู้ของเด็กและเยาวชน 25. โครงการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตทั้งด้านการประกอบอาชีพและทักษะการดำรงชีวิต
ยุทธศาสตร์ที่ 3 การฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	
แผนงานที่ 3.1 การฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของดินและการอนุรักษ์ดินและน้ำ	26. โครงการฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของดิน 27. โครงการจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำโดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน 28. โครงการรณรงค์และส่งเสริมการปลูกหญ้าแฝก
แผนงานที่ 3.2 การฟื้นฟูและอนุรักษ์ป่าต้นน้ำลำธารและความหลากหลายทางชีวภาพ	29. โครงการฟื้นฟูและอนุรักษ์ป่าต้นน้ำลำธาร 30. โครงการส่งเสริมการปลูกป่าชาวบ้านเพื่อการใช้สอยในครัวเรือน 31. โครงการจัดการทรัพยากรที่ดินและป่าไม้เพื่อสนับสนุนโครงการหลวง 32. โครงการพัฒนาการฟื้นฟูแหล่งอาหารและความหลากหลายทางชีวภาพของชุมชนบนพื้นที่สูง
แผนงานที่ 3.3 การส่งเสริมและพัฒนาระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชน	33. โครงการลดการใช้พลังงานภายในศูนย์และระดับครัวเรือนในชุมชน 34. โครงการพัฒนาระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมและสุขภาพเพื่อชุมชนบนพื้นที่สูง 35. โครงการพัฒนาชุมชนต้นแบบคาร์บอนต่ำในระดับศูนย์พัฒนาโครงการหลวงและชุมชน

ยุทธศาสตร์/แผนงาน	โครงการหลัก
ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน	
แผนงานที่ 4.1 การสนับสนุนและการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงาน	36. โครงการส่งเสริมระบบประหยัดน้ำและเก็บกักน้ำในไร่นาเกษตรกร 37. โครงการพัฒนาระบบการบริหารจัดการน้ำทางการเกษตรและการอุปโภคบริโภค 38. โครงการพัฒนาเส้นทางขนส่งผลผลิต 39. โครงการขยายเขตและปรับปรุงระบบไฟฟ้า 40. โครงการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบำรุงรักษาปัจจัยพื้นฐานต่างๆ
ยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนาประสิทธิภาพบริหารจัดการ	
แผนงานที่ 5.1 การอำนวยความสะดวกประสานงาน บูรณาการ และเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ	41. โครงการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของศูนย์พัฒนาโครงการหลวง 42. โครงการส่งเสริมการพัฒนาเชิงบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 43. การสรุปบทเรียนและจัดทำแผนปฏิบัติการเชิงบูรณาการประจำปี 44. การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน
แผนงานที่ 5.2 การพัฒนาเครือข่ายการเรียนรู้	45. การพัฒนาให้ศูนย์และสถานีโครงการหลวงเป็นศูนย์การเรียนรู้การพัฒนาพื้นที่สูงอย่างยั่งยืน (Knowledge Center) 46. โครงการพัฒนาเกษตรกรและอาสาสมัครในชุมชน
แผนงานที่ 5.3 การพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน	47. โครงการพัฒนาประสิทธิภาพระบบฐานข้อมูลและสารสนเทศ 48. โครงการพัฒนาและติดตั้งระบบการจัดการทรัพยากร 49. โครงการออกแบบและพัฒนาโปรแกรมคอมพิวเตอร์เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานฝ่ายงานมูลนิธิโครงการหลวง

10. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- 1) เกษตรกรในพื้นที่โครงการหลวงจะมีรายได้และความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น จากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่ได้รับ การรับรองมาตรฐานอาหารปลอดภัย มีคุณภาพที่ดีเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภค และสามารถแข่งขันกับสินค้าจากต่างประเทศ
- 2) จากการลดความเหลื่อมล้ำของรายได้จากการกระจายการพัฒนาไปยังหมู่บ้านและชุมชนภายในพื้นที่โครงการหลวงและชุมชนใกล้เคียง
- 3) ชุมชนมีความสามารถพึ่งพาตนเองมากขึ้นจากการมีส่วนร่วมในการพัฒนาต่างๆ และมีองค์กรชุมชนที่เข้มแข็งมากขึ้น
- 4) คุณภาพของสิ่งแวดล้อมโดยเฉพาะดินและน้ำดีขึ้น และอยู่ในระดับมาตรฐาน สามารถใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน
- 5) ชุมชนน่าอยู่มากขึ้นจากกระบวนการมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชน การมีไม้ใช้สอยจากการปลูกป่าชาวบ้าน และพื้นที่ป่าต้นน้ำได้รับการฟื้นฟูมากขึ้น

ส่วนที่

6

องค์กรในการปฏิบัติงาน

องค์กรในการปฏิบัติงาน

1. องค์กรในการปฏิบัติงาน

เพื่อให้การดำเนินงานของส่วนราชการต่าง ๆ ที่เข้ามาร่วมปฏิบัติงานเป็นไปตามแผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวงที่กำหนดขึ้น ซึ่งเป็นงานลักษณะผสมผสาน มีหน่วยงานร่วมดำเนินการจำนวนมาก การบริหารแผนจึงใช้รูปแบบคณะกรรมการ โดยอาศัยองค์กรและขอบเขตอำนาจหน้าที่ขององค์กรที่มีอยู่แล้ว คือ

1.1 คณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.)

เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับโครงการหลวง พ.ศ. 2550 ให้มีคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ

1.2 คณะทำงานศูนย์พัฒนาโครงการหลวง

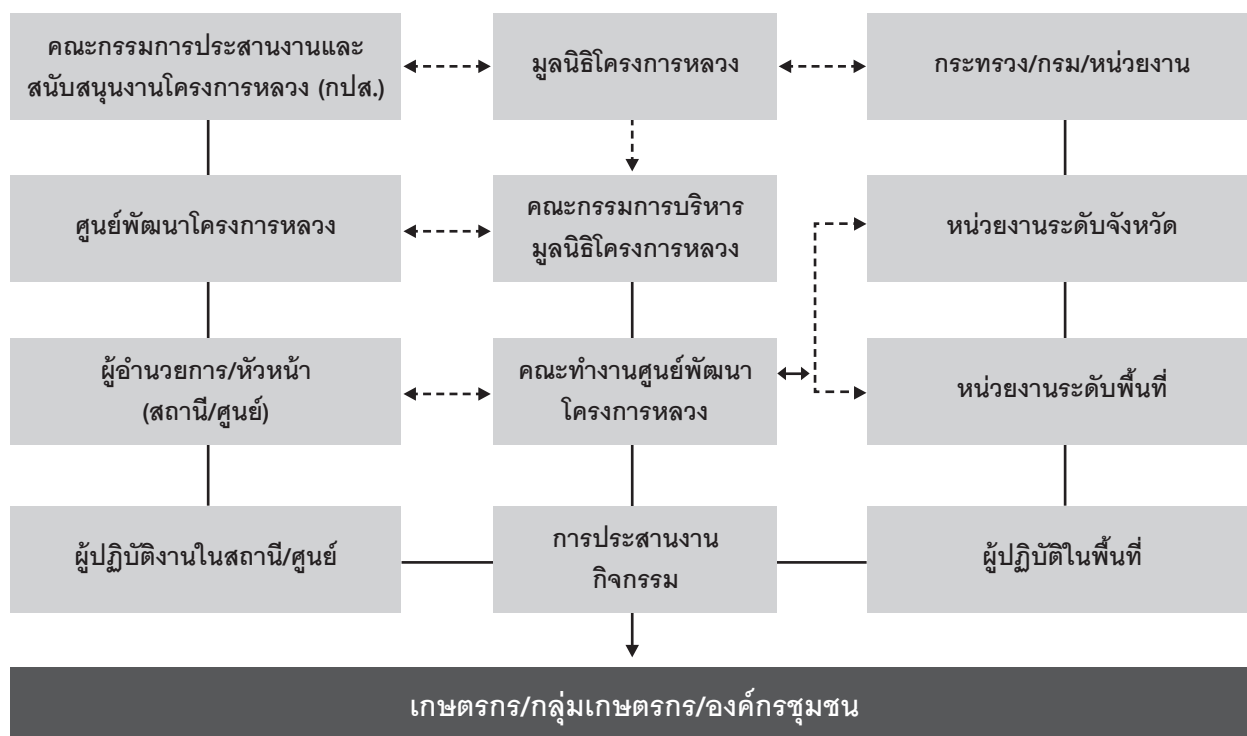
เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการดำเนินงานร่วมกัน ให้มีคณะทำงานศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ซึ่งประกอบด้วย ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาโครงการหลวงเป็นประธานคณะทำงาน องค์ประกอบของคณะทำงานประกอบด้วย ผู้แทนหน่วยงานของรัฐ องค์กรส่วนท้องถิ่นและผู้แทนเกษตรกรในพื้นที่เป็นคณะทำงาน

1.3 องค์กรประสานงานและสนับสนุนการปฏิบัติงาน

สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) ซึ่งทำหน้าที่เป็นฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับโครงการหลวง พ.ศ. 2550 เป็นองค์กรประสานงานในระดับต่าง ๆ โดยมีนายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นรองประธานกรรมการ ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปลัดกระทรวงกลาโหม ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม ปลัดกระทรวงพาณิชย์ เลขาธิการนายกรัฐมนตรี ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เลขาธิการคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ราชเลขาธิการ อธิการบดีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ อธิการบดีมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ อธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี อธิการบดีมหาวิทยาลัยแม่โจ้ เลขาธิการมูลนิธิโครงการหลวง และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งอีกไม่เกินสองคนเป็นกรรมการ โดยมีประธานมูลนิธิโครงการหลวงและ

รองประธานมูลนิธิโครงการหลวงเป็นที่ปรึกษา ให้ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นกรรมการและเลขานุการ ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง ผู้แทนสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และผู้แทนมูลนิธิโครงการหลวงเป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

โครงสร้างการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาโครงการหลวง

2. การติดตามประเมินผล

(1) การติดตามความก้าวหน้าประจำปี (Annual Review) ติดตามความก้าวหน้าต่าง ๆ ในแต่ละยุทธศาสตร์และตัวชี้วัด โดยสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) ในฐานะสำนักงานเลขานุการคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) การรายงานความก้าวหน้าการติดตามดังกล่าวต่อคณะกรรมการ กปส. เพื่อทราบและพิจารณาแก้ไขปัญหา อุปสรรค วินิจฉัยและสั่งการ พร้อมทั้งติดตามและประสานงานในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง

(2) การประเมินผลเมื่อการดำเนินงานสิ้นสุดปีที่ 2 (สิ้นสุดปีงบประมาณ พ.ศ. 2561) เพื่อเป็นเครื่องมือในการปรับทิศทางและกิจกรรมของแผนงานให้สอดคล้องกับสภาพที่เปลี่ยนแปลงและปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการปฏิบัติงานตามแผนงาน ซึ่งเป็นช่วงระหว่างการทำงานตามแผนแม่บท แล้วนำผลการประเมินมาใช้ในการปรับปรุงแก้ไขการจัดทำแผนแม่บทในระยะต่อไป รวมทั้งการประเมินผลเมื่อสิ้นสุดแผนแม่บท (Summative Evaluation) เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นเมื่อสิ้นสุดแผนแม่บทในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

ส่วนที่

7

กรอบงบประมาณ

สรุปกรอบงบประมาณแผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564)

จำแนกตามหน่วยงาน

ลำดับ	หน่วยงาน	โครงการ หลัก	โครงการ/ กิจกรรม	งบประมาณ (บาท)					รวม (บาท)
				พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	
1	มูลนิธิโครงการหลวง	11	14	124,774,419	113,710,884	120,533,536	127,765,550	135,431,482	622,215,871
2	สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)	19	68	93,043,400	103,172,200	110,133,500	116,938,000	120,919,500	544,206,600
3	กรมพัฒนาที่ดิน	7	18	139,066,350	147,117,750	154,528,050	154,528,050	154,528,050	749,788,250
4	กรมปศุสัตว์	3	17	5,357,740	5,860,260	6,422,120	6,708,320	6,890,460	31,238,900
5	กรมประมง	5	7	3,100,000	3,411,000	3,656,300	4,180,700	4,633,900	18,981,900
6	กรมส่งเสริมสหกรณ์	1	11	9,081,000	10,803,000	12,525,000	12,483,000	12,446,000	57,338,000
7	กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ	2	7	3,200,000	3,200,000	3,200,000	3,350,000	3,350,000	16,300,000
8	กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	2	2	378,000	378,000	378,000	378,000	378,000	1,890,000
9	กรมวิชาการเกษตร	1	1	30,000	30,000	30,000	30,000	30,000	150,000
10	กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	2	11	27,016,500	32,124,600	28,084,600	28,084,600	28,084,600	143,394,900
11	กรมป่าไม้	2	8	20,951,600	49,108,300	48,754,940	40,296,940	24,451,940	183,563,720
12	องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้	1	3	13,652,000	13,856,000	13,954,000	14,052,000	14,248,000	69,762,000
13	กระทรวงสาธารณสุข	3	8	2,850,000	2,850,000	2,850,000	2,850,000	2,850,000	14,250,000
14	กรมการพัฒนาชุมชน	2	2	3,910,000	3,910,000	3,910,000	3,910,000	3,910,000	19,550,000
15	กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ	3	3	7,166,000	7,336,000	7,506,000	7,406,000	7,306,000	36,720,000
16	สำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศและการศึกษาตามอัธยาศัย	1	2	8,226,500	8,226,500	8,226,500	8,226,500	8,226,500	41,132,500
17	มหาวิทยาลัยแม่โจ้	4	10	3,778,560	9,604,000	9,250,000	10,750,000	11,850,000	45,232,560
18	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี	14	22	19,250,000	21,250,000	20,500,000	19,700,000	19,300,000	100,000,000
19	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา	12	19	7,720,000	7,760,000	7,740,000	7,640,000	7,640,000	38,500,000
20	สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย	1	2	1,500,000	1,500,000	1,500,000	1,500,000	1,500,000	7,500,000
21	กรมชลประทาน	1	1	181,720,000	205,200,000	185,600,000	175,100,000	175,600,000	923,220,000
22	กรมทรัพยากรน้ำ	1	1	29,550,000	43,200,000	44,200,000	45,500,000	43,000,000	205,450,000
23	กรมทรัพยากรน้ำบาดาล	1	1	2,952,000	2,428,000	1,704,000	1,440,000	960,000	9,484,000
24	การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค	1	2	5,172,571	32,201,384	24,765,917	32,508,600	4,500,000	99,148,472
25	กรมทางหลวงชนบท	1	1	991,000,000	224,000,000	217,000,000	235,000,000	202,000,000	1,869,000,000
รวมงบประมาณทั้งสิ้น (บาท)				1,704,446,640	1,052,237,878	1,036,952,463	1,060,326,260	994,034,432	5,847,997,673

ภาคผนวก

**แผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวง
ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564)**

จำแนกตามยุทธศาสตร์และหน่วยงาน

แผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564)

จำแนกตามยุทธศาสตร์และหน่วยงาน

ยุทธศาสตร์	หน่วยงาน	โครงการ/ กิจกรรม	งบประมาณ (บาท)					รวม (บาท)
			ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	
1. การพัฒนาการเกษตรภายใต้ระบบอาหารปลอดภัยและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม		1. มุคินิธิโครงการหลวง	69,324,683	73,484,163	77,893,213	82,566,807	87,520,814	390,789,680
		2. สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง	57,018,500	63,154,700	66,136,000	70,460,500	74,042,000	330,811,700
		3. กรมพัฒนาที่ดิน	508,000	508,000	508,000	508,000	508,000	2,540,000
		4. กรมปศุสัตว์	1,557,740	1,680,260	1,862,120	2,148,320	2,330,460	9,578,900
		5. กรมประมง	380,000	419,000	367,300	563,500	621,000	2,350,800
		6. กรมส่งเสริมการเกษตร	3,200,000	3,200,000	3,200,000	3,350,000	3,350,000	16,300,000
		7. กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	329,000	329,000	329,000	329,000	329,000	1,645,000
		8. มหาวิทยาลัยแม่โจ้	3,486,000	5,404,000	6,550,000	7,450,000	8,250,000	31,140,000
		9. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี	3,800,000	3,450,000	3,750,000	2,650,000	2,650,000	16,300,000
		10. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี	5,040,000	5,040,000	5,090,000	5,040,000	5,040,000	25,250,000
		11. สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย	1,500,000	1,500,000	1,500,000	1,500,000	1,500,000	7,500,000
รวม		97	146,143,923	158,169,123	167,185,633	176,566,127	186,141,274	834,206,080
2. พัฒนาการเรียนรู้และค่านิยมแห่งชุมชน		1. มุคินิธิโครงการหลวง	5,311,114	5,629,781	5,967,568	6,325,622	6,705,159	29,939,244
		2. สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง	14,304,900	15,847,500	18,047,500	18,787,500	19,737,500	86,724,900
		3. กรมประมง	160,000	176,000	193,000	213,000	238,000	980,000
		4. กรมส่งเสริมสหกรณ์	9,081,000	10,803,000	12,525,000	12,483,000	12,446,000	57,338,000
		5. กระทรวงสาธารณสุข	2,660,000	2,660,000	2,660,000	2,660,000	2,660,000	13,300,000
		6. กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ	5,918,000	6,088,000	6,258,000	6,158,000	6,058,000	30,480,000
		7. สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย	8,226,500	8,226,500	8,226,500	8,226,500	8,226,500	41,132,500
		8. กรมการพัฒนาชุมชน	3,910,000	3,910,000	3,910,000	3,910,000	3,910,000	19,550,000
		9. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี	1,250,000	1,250,000	1,700,000	2,200,000	2,200,000	8,600,000
		10. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี	1,000,000	1,000,000	1,000,000	1,000,000	1,000,000	5,000,000
รวม		49	51,821,514	55,590,781	60,487,568	61,963,622	63,181,159	293,044,644

ยุทธศาสตร์	หน่วยงาน	โครงการ/ กิจกรรม	งบประมาณ (บาท)					รวม (บาท)
			ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	
3. การฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	มูลนิธิโครงการหลวง	1. มูลนิธิโครงการหลวง	7,740,372	8,204,795	8,697,082	9,218,907	9,772,042	43,633,198
		2. สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)	12,010,000	12,550,000	13,220,000	13,940,000	12,240,000	63,960,000
		3. กรมพัฒนาที่ดิน	83,103,250	83,103,250	83,103,250	83,103,250	83,103,250	415,516,250
		4. กรมประมง	2,370,000	2,607,000	2,866,500	3,152,000	3,497,500	14,493,000
		5. กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	25,396,500	29,964,600	25,924,600	25,924,600	25,924,600	133,134,900
		6. กรมป่าไม้	20,951,600	49,108,300	48,754,940	40,296,940	24,451,940	183,563,720
		7. องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้	13,652,000	13,856,000	13,954,000	14,052,000	14,248,000	69,762,000
		8. กระทรวงสาธารณสุข	190,000	190,000	190,000	190,000	190,000	950,000
		9. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี	900,000	1,100,000	1,400,000	1,400,000	1,400,000	6,200,000
		10. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา	1,050,000	1,090,000	1,050,000	1,000,000	1,000,000	5,190,000
รวม		48	167,363,722	201,773,945	199,160,372	192,277,697	175,827,332	936,403,068
4. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน		1. กรมทรัพยากรน้ำ	29,550,000	43,200,000	44,200,000	45,500,000	43,000,000	205,450,000
		2. กรมทรัพยากรน้ำบาดาล	2,952,000	2,428,000	1,704,000	1,440,000	960,000	9,484,000
		3. กรมชลประทาน	181,720,000	205,200,000	185,600,000	175,100,000	175,600,000	923,220,000
		4. กรมพัฒนาที่ดิน	55,274,100	63,325,500	70,735,800	70,735,800	70,735,800	330,807,000
		5. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี	700,000	700,000	1,600,000	1,600,000	1,600,000	6,200,000
		6. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา	250,000	250,000	250,000	250,000	250,000	1,250,000
		7. สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)	900,000	1,000,000	1,200,000	1,400,000	1,600,000	6,100,000
		8. การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค	5,172,571	32,201,384	24,765,917	32,508,600	4,500,000	99,148,472
		9. กรมทางหลวงชนบท	991,000,000	224,000,000	217,000,000	235,000,000	202,000,000	1,869,000,000
รวม		14	1,267,518,671	572,304,884	547,055,717	563,534,400	500,245,800	3,450,659,472
5. การพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการ	มูลนิธิโครงการหลวง	1. มูลนิธิโครงการหลวง	42,398,250	26,392,145	27,975,673	29,654,214	31,433,467	157,853,749
		2. สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)	8,810,000	10,620,000	11,530,000	12,350,000	13,300,000	56,610,000
		3. กรมพัฒนาที่ดิน	181,000	181,000	181,000	181,000	181,000	905,000
		4. กรมวิชาการเกษตร	30,000	30,000	30,000	30,000	30,000	150,000
		5. กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	1,620,000	2,160,000	2,160,000	2,160,000	2,160,000	10,260,000
		6. กรมปศุสัตว์	3,800,000	4,180,000	4,560,000	4,560,000	4,560,000	21,660,000
		7. กรมประมง	190,000	209,000	229,500	252,200	277,400	1,158,100
		8. กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ	1,248,000	1,248,000	1,248,000	1,248,000	1,248,000	6,240,000

ยุทธศาสตร์	หน่วยงาน	โครงการ/ กิจกรรม	งบประมาณ (บาท)					รวม (บาท)
			ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	
5. การพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการ (ต่อ)	9. ศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรม	1	49,000	49,000	49,000	49,000	49,000	245,000
	10. มหาวิทยาลัยแม่โจ้	4	292,560	4,200,000	2,700,000	3,300,000	3,600,000	14,092,560
	11. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี	10	12,600,000	14,750,000	12,050,000	11,850,000	11,450,000	62,700,000
	12. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา	1	380,000	380,000	350,000	350,000	350,000	1,810,000
รวม			71,598,810	64,399,145	63,063,173	65,984,414	68,638,867	333,684,409
รวมงบประมาณ (บาท)			1,704,446,640	1,052,237,878	1,036,952,463	1,060,326,260	994,034,432	5,847,997,673

**รายละเอียด
แผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวง
ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564)**

จำแนกตามยุทธศาสตร์

รายละเอียดแผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564)

จำแนกตามยุทธศาสตร์ : 1. การพัฒนาการเกษตรภายใต้ระบบอาหารปลอดภัยและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยปี)	งบประมาณ (บาท)				รวม (บาท)	หน่วยงาน
		พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	
ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาการเกษตรภายใต้ระบบอาหารปลอดภัยและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม							
แผนงานที่ 1.1 การพัฒนาและส่งเสริมการเกษตรภายใต้ระบบมาตรฐานอาหารปลอดภัย							
โครงการหลักที่ 1 ส่งเสริมการปลูกพืชที่เหมาะสมกับภูมิโนเขตและมีกระบวนการปฏิบัติงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม		56,518,127	65,256,055	69,903,178	74,646,370	79,443,151	345,766,881
1. โครงการพัฒนาการเกษตรจากฐานความรู้ และเหมาะสมกับสิ่งแวดล้อม (พัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี)	38 ศูนย์	50,332,127	53,352,055	56,553,178	59,946,370	63,543,151	283,726,881
2. โครงการส่งเสริมและพัฒนาการปลูกพืชบนพื้นที่สูง							
กิจกรรมที่ 1 การสนับสนุนการเพาะเห็ดเมืองหนาว		1,200,000	1,200,000	1,200,000	1,200,000	1,200,000	6,000,000
กิจกรรมที่ 2 การสนับสนุนการผลิตวานิลลา		300,000	300,000	300,000	300,000	300,000	1,500,000
กิจกรรมที่ 3 การพัฒนาการปลูกเห็ดบนพื้นที่สูง			4,000,000	4,500,000	5,000,000	5,500,000	19,000,000
กิจกรรมที่ 4 ส่งเสริมการปลูกพืชผสมผสาน	1,000 ไร่	700,000	700,000	700,000	700,000	700,000	3,500,000
กิจกรรมที่ 5 ส่งเสริมการปลูกไม้ผลไม้ยืนต้น	1,000 ไร่	800,000	800,000	800,000	800,000	800,000	4,000,000
กิจกรรมที่ 6 ส่งเสริมการปลูกผักเมืองหนาว	600 ไร่	300,000	300,000	300,000	450,000	450,000	1,800,000
3. โครงการส่งเสริมอาชีพการปลูกพืชผักเมืองหนาวที่สูง	7,250 ไร่	1,200,000	1,992,000	2,300,000	2,500,000	2,700,000	10,692,000
4. โครงการส่งเสริมอาชีพการปลูกพืชผักในพื้นที่ราบต่ำ	2,100 ไร่	826,000	1,207,000	1,500,000	1,700,000	1,900,000	7,133,000
5. โครงการส่งเสริมอาชีพการปลูกไม้ผลเมืองหนาวบนพื้นที่สูง	3,250 ไร่	466,000	903,000	1,100,000	1,300,000	1,500,000	5,269,000
6. โครงการส่งเสริมอาชีพการปลูกไม้ผลในพื้นที่ราบต่ำ	1,650 ไร่	394,000	502,000	650,000	750,000	850,000	3,146,000
โครงการหลักที่ 2 สนับสนุนการพัฒนาคุณภาพผลผลิตตามมาตรฐานอาหารปลอดภัย		5,550,000	6,550,000	6,850,000	6,950,000	7,350,000	33,250,000
7. โครงการพัฒนาและควบคุมมาตรฐานคุณภาพผลผลิตพืชภายใต้มาตรฐานอาหารปลอดภัย	38 ศูนย์						
กิจกรรมที่ 1 สนับสนุนการพัฒนาคุณภาพผลผลิตตามมาตรฐานอาหารปลอดภัย		4,700,000	5,700,000	5,900,000	6,500,000	6,900,000	29,700,000
- พัฒนาคุณภาพผลผลิตตามมาตรฐาน GAP	38 ศูนย์/7 ชนิดพืช						
- พัฒนาคุณภาพผลผลิตตามมาตรฐาน McDonald GAP	4 ศูนย์/1 ชนิดพืช						
- พัฒนาคุณภาพผลผลิตตามมาตรฐาน GMP/HACCP	26 ศูนย์						
กิจกรรมที่ 2 ขุดตรวจสอบดินแบบ	1 ขุดทดสอบดินแบบ	500,000	500,000	500,000			1,500,000
							มจร.

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)					รวม (บาท)	หน่วยงาน
		พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564		
8. โครงการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานความปลอดภัยในการผลิตสินค้า/ผลิตภัณฑ์ชุมชน	5 แห่ง	350,000	350,000	450,000	450,000	450,000	2,050,000	มทร. ล้านนา
โครงการหลักที่ 3 เพิ่มผลผลิตการเกษตร ลดต้นทุนการผลิต และการปลูกพืชหมุนเวียน								
9. โครงการสนับสนุนการถ่ายทอดเทคโนโลยีและการเรียนรู้การปลูกผักอินทรีย์	15 ศูนย์	11,653,500	14,879,600	15,923,600	17,425,600	18,839,600	78,721,900	
10. โครงการถ่ายทอดความรู้ด้านการปลูกพืช และการแปรรูปผลผลิตพืช		2,300,000	2,500,000	2,700,000	3,000,000	3,200,000	13,700,000	สวพล.
กิจกรรมที่ 1 ถ่ายทอดความรู้การผลิตพืชพันธุ์ที่ส่ง	10,000 ราย	400,000	400,000	400,000	400,000	400,000	2,000,000	กลก.
กิจกรรมที่ 2 ถ่ายทอดความรู้ก่อนอาหารแปรรูป	200 กลุ่ม	120,000	120,000	120,000	120,000	120,000	600,000	กลก.
กิจกรรมที่ 3 ทัศนศึกษาฐานของเกษตร	10,000 ราย	800,000	800,000	800,000	800,000	800,000	4,000,000	กลก.
กิจกรรมที่ 4 ร่วมประชุมและติดตามงานโครงการ	40 ครั้ง	80,000	80,000	80,000	80,000	80,000	400,000	กลก.
11. โครงการสนับสนุนการถ่ายทอดเทคโนโลยีและการเรียนรู้การปลูกไม้ดอก	21 ศูนย์	1,820,000	2,800,000	3,000,000	3,500,000	3,800,000	14,920,000	สวพล.
12. โครงการสนับสนุนการถ่ายทอดเทคโนโลยีและการเรียนรู้การปลูกไม้ผล	38 ศูนย์	2,600,000	3,500,000	3,700,000	3,900,000	4,200,000	17,900,000	สวพล.
13. โครงการสนับสนุนการถ่ายทอดเทคโนโลยีและการเรียนรู้การปลูกพืชผัก และสมุนไพร	37 ศูนย์	1,900,000	2,800,000	3,000,000	3,200,000	3,400,000	14,300,000	สวพล.
14. โครงการสนับสนุนการถ่ายทอดเทคโนโลยีและการเรียนรู้การปลูกชา และกาแฟอาราบิก้า	26 ศูนย์	1,633,500	1,879,600	2,123,600	2,425,600	2,839,600	10,901,900	สวพล.
โครงการหลักที่ 4 วิเคราะห์ต้นทุนทางวิศวกรรมสำหรับการดำเนินงาน ในกิจกรรมต่างๆ ของโครงการหลวง								
โครงการหลักที่ 5 ส่งเสริมการปลูกข้าวโพดเหลืองแก้วเพื่อเพิ่มผลผลิต และลดปัญหาหมอกควัน	4 แห่ง	800,000	800,000	800,000	800,000	800,000	4,000,000	มจธ.
โครงการหลักที่ 6 ส่งเสริมการปลูกข้าวโพดเหลืองแก้วเพื่อเพิ่มผลผลิต และลดปัญหาหมอกควัน		885,000	1,500,000	1,700,000	1,900,000	2,100,000	8,085,000	
15. โครงการสนับสนุนการถ่ายทอดเทคโนโลยีและการเรียนรู้การผลิตพืชไร่ บนพื้นที่สูง	22 ศูนย์/สถานี	885,000	1,500,000	1,700,000	1,900,000	2,100,000	8,085,000	สวพล.
โครงการหลักที่ 6 ส่งเสริมและระดมแรงค์เพื่อลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร และส่งเสริมการใช้ชีวภัณฑ์ในการกำจัดศัตรูพืช								
16. โครงการส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร								กรมพัฒนาที่ดิน
กิจกรรมที่ 1 ส่งเสริมเกษตรกรใช้สารอินทรีย์ ลดใช้สารเคมีทางการเกษตร								กรมพัฒนาที่ดิน
1) พัฒนาคอยอดกลุ่มเกษตรกรใช้สารอินทรีย์ ลดใช้สารเคมีทางการเกษตร	150 กลุ่ม	148,500	148,500	148,500	148,500	148,500	742,500	กรมพัฒนาที่ดิน
กิจกรรมที่ 2 จัดตั้งธนาคารปุ๋ยอินทรีย์								กรมพัฒนาที่ดิน
1) ธนาคารน้ำหมักชีวภาพ	7,500 ลิตร	19,500	19,500	19,500	19,500	19,500	97,500	กรมพัฒนาที่ดิน
2) ธนาคารปุ๋ยหมัก	500 ตัน	340,000	340,000	340,000	340,000	340,000	1,700,000	กรมพัฒนาที่ดิน
17. โครงการลดการใช้สารเคมีบนพื้นที่สูง								สวพล.
18. โครงการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ชีวภาพเกษตรสำหรับควบคุมศัตรูพืช หรือเสริมสร้างการเจริญเติบโตพืชกับเศรษฐกิจบนพื้นที่สูง		5,870,000	6,000,000	6,100,000	6,200,000	6,300,000	30,470,000	สวพล.
		3,150,000	3,250,000	3,350,000	3,450,000	3,550,000	16,750,000	สวพล.

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)					รวม (บาท)	หน่วยงาน
		พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564		
โครงการหลักที่ 7 ส่งเสริมการพัฒนากระบวนการเรียนรู้และประมงเพื่อสร้างรายได้ในครัวเรือน		10,317,740	8,556,960	9,294,420	10,404,320	11,171,460	49,744,900	
19. โครงการวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพและพัฒนาการเลี้ยงสัตว์บนพื้นที่สูง								
1) ไก่กระดุกดำ		1,400,000					1,400,000	สวพส.
2) สุกร		2,200,000	2,300,000	2,400,000	2,500,000	2,600,000	12,000,000	สวพส.
3) ไก่ฟ้าและไก่เบรต		1,200,000					1,200,000	สวพส.
4) การเลี้ยงผึ้งเพื่อผสมเกสรและสร้างรายได้		1,000,000	1,050,000	1,100,000	1,150,000	1,200,000	5,500,000	สวพส.
20. โครงการสร้างฟาร์มสาธิต								
กิจกรรมที่ 1 ฟาร์มสาธิตการเลี้ยงสุกร	104 แห่ง	257,600	312,800	368,000	441,600	533,600	1,913,600	กรมปศุสัตว์
กิจกรรมที่ 2 ฟาร์มสาธิตการเลี้ยงสัตว์ปีก	120 แห่ง	111,040	131,860	159,620	194,320	235,960	832,800	กรมปศุสัตว์
21. โครงการสนับสนุนถ่ายทอดเทคโนโลยีและการเรียนรู้การเลี้ยงสัตว์และประมง	25 ศูนย์ฯ	1,980,000	2,307,700	2,565,000	2,842,500	3,120,000	12,815,200	สวพส.
22. โครงการถ่ายทอดความรู้การประมงแก่ชุมชน	190 แห่ง/1,900 ราย	190,000	210,500	231,000	252,000	279,000	1,162,500	กรมประมง
23. โครงการส่งเสริมการพัฒนาประมงเพื่อการบริโภคและสร้างรายได้	1,900 ราย/ 950,000 ตัว	190,000	208,500	136,300	311,500	342,000	1,188,300	กรมประมง
24. โครงการส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์								
กิจกรรมที่ 1 ส่งเสริมการเลี้ยงสุกร	250 ราย	265,500	265,500	295,000	324,500	324,500	1,475,000	กรมปศุสัตว์
กิจกรรมที่ 2 ส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์ปีก	300 ราย	160,600	160,600	175,200	189,800	189,800	876,000	กรมปศุสัตว์
25. โครงการสนับสนุนพันธุ์สัตว์								
กิจกรรมที่ 1 สนับสนุนพันธุ์สุกร	35 ราย	31,200	36,400	36,400	36,400	41,600	182,000	กรมปศุสัตว์
กิจกรรมที่ 2 สนับสนุนพันธุ์สัตว์ปีก	35 ราย	15,000	17,500	17,500	17,500	20,000	87,500	กรมปศุสัตว์
26. โครงการสนับสนุนการเลี้ยงสัตว์ตามศักยภาพพื้นที่								
กิจกรรมที่ 1 สนับสนุนแรอาคู วัดคิริน เวชภัณฑ์โคเนื้อ	1,500 ราย	156,000	162,000	174,000	210,000	198,000	900,000	กรมปศุสัตว์
กิจกรรมที่ 2 กองทุนอาหารสัตว์	80 แห่ง	136,800	159,600	182,400	205,200	228,000	912,000	กรมปศุสัตว์
กิจกรรมที่ 3 กองทุนยาสัตว์	55 แห่ง	80,000	90,000	110,000	120,000	150,000	550,000	กรมปศุสัตว์
กิจกรรมที่ 4 ส่งเสริมการทำ/ปรับปรุงแปลงหญ้าสาธารณะ	1,500 ไร่	240,000	240,000	240,000	240,000	240,000	1,200,000	กรมปศุสัตว์
กิจกรรมที่ 5 เพิ่มประสิทธิภาพการจัดการเลี้ยงสัตว์โดยวิธีผสมเทียม	7 แห่ง	20,000	20,000	20,000	40,000	40,000	140,000	กรมปศุสัตว์
กิจกรรมที่ 6 เพิ่มประสิทธิภาพการจัดการสิ่งแวดล้อมในฟาร์มสุกร	7 แห่ง	20,000	20,000	20,000	40,000	40,000	140,000	กรมปศุสัตว์
กิจกรรมที่ 7 เพิ่มประสิทธิภาพการจัดการฟาร์มให้เข้าสู่มาตรฐานฟาร์ม	7 แห่ง	20,000	20,000	20,000	40,000	40,000	140,000	กรมปศุสัตว์
กิจกรรมที่ 8 ผลักดันองค์ความรู้โครงการหลวง	7 เรื่อง	5,000	5,000	5,000	10,000	10,000	35,000	กรมปศุสัตว์

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)					รวม (บาท)	หน่วยงาน
		พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564		
กิจกรรมที่ 9 ฝึกอบรม								
1) เกษตรกร	6,000 ราย	12,000	12,000	12,000	12,000	12,000	60,000	กรมปศุสัตว์
2) อาสาปศุสัตว์	18 ราย	27,000	27,000	27,000	27,000	27,000	135,000	กรมปศุสัตว์
27. โครงการส่งเสริมอาชีพการเลี้ยงไก่กระดุกดำ (เกษตรกร 50 ราย)	17,500 ตัว	300,000	500,000	600,000	700,000	800,000	2,900,000	ม.แม่ใจ
กิจกรรมที่ 1 สนับสนุนพันธุ์ไก่กระดุกดำ, อาหารไก่, อุปกรณ์การเลี้ยงสัตว์ เช่น รางน้ำ รางอาหาร								ม.แม่ใจ
28. โครงการส่งเสริมอาชีพการเลี้ยงสุกรลูกผสม (เกษตรกร 12 ราย)	1,250 ตัว	300,000	300,000	400,000	500,000	500,000	2,000,000	ม.แม่ใจ
กิจกรรมที่ 1 สนับสนุนพันธุ์สุกร อาหารสุกร								ม.แม่ใจ
แผนงานที่ 1.2 การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการแปรรูปผลผลิต								
โครงการหลักที่ 8 พัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตลอดห่วงโซ่การผลิตและการตลาด		38,713,783	38,613,809	39,646,238	41,424,812	42,673,501	201,072,143	
29. โครงการพัฒนาความเข้มแข็งของระบบการวางแผนการผลิต การประมาณการผลิต และการจำหน่ายสินค้าให้มีประสิทธิภาพ	38 ศูนย์	17,333,783	18,373,809	19,476,238	20,644,812	21,883,501	97,712,143	โครงการหลวง
30. โครงการศึกษาระบบการปลูกพืชบนพื้นที่สูง		300,000	320,000	340,000	360,000	380,000	1,700,000	สวพส.
31. โครงการศึกษาลักษณะของการแปรปรวนของภูมิอากาศต่อการปลูกพืช บนพื้นที่สูง กรณีศึกษาโครงการหลวง		800,000					800,000	สวพส.
32. โครงการศึกษาเทคโนโลยีการเพิ่มผลผลิตข้าวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมบนพื้นที่สูง		1,700,000	1,800,000	1,900,000	2,000,000	2,100,000	9,500,000	สวพส.
33. โครงการศึกษาความเป็นไปได้ของผลิตภัณฑ์จากผลงานวิจัยเพื่อการใช้ประโยชน์ เชิงพาณิชย์		600,000	630,000	660,000	700,000	750,000	3,340,000	สวพส.
34. โครงการวิจัยและพัฒนาการปลูกพืชเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพบนพื้นที่สูง								
กิจกรรมที่ 1 ระบบการปลูกและคุณภาพของกาแฟอาราบิก้า		2,000,000	2,100,000	2,200,000	2,300,000	2,400,000	11,000,000	สวพส.
กิจกรรมที่ 2 การให้น้ำและปุ๋ยแก่พืชสำคัญ		1,200,000	1,260,000	1,350,000	1,400,000	1,450,000	6,660,000	สวพส.
กิจกรรมที่ 3 ศึกษาคัดเลือกพันธุ์และเพิ่มผลผลิตกระเทียมบนพื้นที่สูง		550,000	580,000	610,000	650,000	680,000	3,070,000	สวพส.
35. โครงการวิจัยและพัฒนาการปลูกพืช								
กิจกรรมที่ 1 วิจัยและพัฒนาการปลูกเสาวรสหวานปลอดโรค		190,000	200,000	210,000	220,000	230,000	1,050,000	สวพส.
กิจกรรมที่ 2 วิจัยและพัฒนาการเพิ่มผลผลิตและคุณภาพผักอินทรีย์		1,500,000	2,000,000	2,000,000	2,000,000	2,000,000	9,500,000	สวพส.
กิจกรรมที่ 3 วิจัยและพัฒนาการปลูกกาแฟและแปรรูปเมล็ดกาแฟ		1,000,000	1,050,000	1,100,000	1,150,000	1,200,000	5,500,000	สวพส.
กิจกรรมที่ 4 วิจัยและพัฒนาการปลูกพืชตระกูลถั่วปลอดภัยบนพื้นที่สูง		2,000,000	2,100,000	2,200,000	2,300,000	2,400,000	11,000,000	สวพส.
กิจกรรมที่ 5 วิจัยและพัฒนาการปลูกและแปรรูปเห็ด		4,340,000	4,200,000	3,500,000	3,500,000	2,800,000	18,340,000	สวพส.

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)					รวม (บาท)	หน่วยงาน
		พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564		
36. วิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพการปลูกพืชบนพื้นที่สูง								
1) ฤดูร้อน		1,900,000	2,000,000	2,100,000	2,200,000	2,300,000	10,500,000	สวพส.
2) ไม้ดอก		3,300,000	2,000,000	2,000,000	2,000,000	2,100,000	11,400,000	สวพส.
โครงการหลักที่ 9 พัฒนาเทคโนโลยีการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าของผลผลิต		4,590,000	4,590,000	4,740,000	4,090,000	4,090,000	22,100,000	
37. โครงการการพัฒนาเครื่องจักร เครื่องมือที่มีควมจำเป็นและต้นทุนต่ำ								
กิจกรรมที่ 1 เครื่องมือวัดคุณภาพผลผลิตทางการเกษตรก่อนการเก็บเกี่ยว	1 เครื่อง (ต้นแบบ)	390,000	390,000	390,000	390,000	390,000	1,950,000	มทร. ล้านนา
กิจกรรมที่ 2 ชุดตรวจสอบการตกต่างในผลผลิตทางการเกษตร	1 ชุด (ต้นแบบ)	350,000	350,000	350,000	300,000	300,000	1,650,000	มทร. ล้านนา
กิจกรรมที่ 3 ชุดตรวจวัดสารเสพติดในนม	1 ชุด (ต้นแบบ)	300,000	300,000	300,000	300,000	300,000	1,500,000	มทร. ล้านนา
กิจกรรมที่ 4 เครื่องหยอดเมล็ดพันธุ์พืช	1 เครื่อง (ต้นแบบ)	450,000	450,000	350,000	350,000	350,000	1,950,000	มทร. ล้านนา
กิจกรรมที่ 5 เครื่องล้างผัก	1 เครื่อง (ต้นแบบ)	500,000	500,000	450,000	450,000	450,000	2,350,000	มทร. ล้านนา
38. โครงการพัฒนากระบวนการแปรรูปกาแฟที่มีคุณภาพแบบใช้น้ำน้อย	1 ระบบ	300,000	300,000	300,000	300,000	300,000	1,500,000	มทร. ล้านนา
39. โครงการพัฒนากระบวนการผลิตกาแฟละลายสำหรับเกษตรกร	1 ระบบต้นแบบ	1,100,000	1,100,000	1,400,000	800,000	800,000	5,200,000	มจร.
40. โครงการแปรรูปผลผลิตของเกษตรกร	10 ผลิตภัณฑ์	600,000	600,000	600,000	600,000	600,000	3,000,000	มจร.
41. โครงการการบำรุงรักษาพื้นที่ปลูกไม้ผลร่วมกัน	38 แห่ง	600,000	600,000	600,000	600,000	600,000	3,000,000	มทร. ล้านนา
โครงการหลักที่ 10 พัฒนาประสิทธิภาพการจัดการหลังการเก็บเกี่ยวและระบบโลจิสติกส์		2,500,000	2,500,000	2,700,000	2,700,000	2,800,000	13,200,000	
42. โครงการพัฒนา/ประยุกต์ใช้ระบบโลจิสติกส์และวิเคราะห์ห่วงโซ่อุปทานผลผลิตทางการเกษตรเพื่อจัดทำฐานข้อมูล/โปรแกรม/กระบวนการในการบริหารจัดการและลดต้นทุนการขนส่งผลผลิตของโครงการหลวง	4 แห่ง	500,000	500,000	500,000	500,000	500,000	2,500,000	มทร. ล้านนา
43. โครงการวิจัย/พัฒนาการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าผลผลิตทางการเกษตรที่ตกเกรด	10 แห่ง	500,000	500,000	500,000	500,000	500,000	2,500,000	มทร. ล้านนา
44. โครงการศึกษาเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพการจัดการหลังการเก็บเกี่ยวของผลผลิตโครงการหลวง		1,500,000	1,500,000	1,700,000	1,700,000	1,800,000	8,200,000	สวพส.

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)					รวม (บาท)	หน่วยงาน
		พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564		
โครงการหลักที่ 11 ศึกษาและพัฒนารูปแบบการกระจายผลผลิต สำหรับสินค้าเกษตร (เชิงรายได้ นาน พะเยา)	1 รูปแบบ การกระจายผลผลิต	800,000	450,000	450,000	450,000	450,000	2,600,000	มจร.
แผนงานที่ 1.3 การส่งเสริมการประกอบอาชีพนอกภาคเกษตรและการท่องเที่ยว								
โครงการหลักที่ 12 อนุรักษ์และฟื้นฟูงานหัตถกรรมของชนเผ่าพันธุ์ที่สูง		3,987,773	4,414,699	4,920,197	5,317,025	5,765,562	24,405,256	
45. โครงการส่งเสริมการฟื้นฟูหัตถกรรมท้องถิ่น และการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มของสินค้าและบริการ	38 ศูนย์	1,658,773	1,758,299	1,863,797	1,975,625	2,094,162	9,350,656	โครงการหลวง
46. โครงการส่งเสริมสนับสนุน พัฒนาอาชีพนอกภาคการเกษตร								
กิจกรรมที่ 1 ฝึกอบรมด้านหัตถกรรมและอุตสาหกรรมในครอบครัว	350 ราย	329,000	329,000	329,000	329,000	329,000	1,645,000	กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม
47. โครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูงานหัตถกรรมของชนเผ่าพันธุ์ที่สูง								สวพส.
กิจกรรมที่ 1 การสนับสนุนการอนุรักษ์และฟื้นฟูงานหัตถกรรมที่มีคุณค่า ของชนเผ่าพันธุ์ที่สูง		115,000	150,000	180,000	210,000	240,000	895,000	สวพส.
กิจกรรมที่ 2 การสนับสนุนการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านงานหัตถกรรมบนพื้นที่สูง การพัฒนาแหล่งเรียนรู้และวิทยากรด้านงานหัตถกรรมบนพื้นที่สูง		154,800	200,000	240,000	270,000	330,000	1,194,800	สวพส.
กิจกรรมที่ 3 สนับสนุนการพัฒนาและสร้างมูลค่าเพิ่มของสินค้าหัตถกรรม		310,000	550,000	770,000	990,000	1,210,000	3,830,000	สวพส.
กิจกรรมที่ 4 สนับสนุนการพัฒนาประสิทธิภาพด้านการส่งเสริม และด้านการตลาดสินค้าหัตถกรรมบนพื้นที่สูง	24 ครั้ง/830 คน	538,400	545,600	555,600	560,600	580,600	2,780,800	สวพส.
กิจกรรมที่ 5 การอำนวยความสะดวกและบริการโครงการ	80 ครั้ง/12 เดือน	381,800	381,800	381,800	381,800	381,800	1,909,000	สวพส.
48. โครงการฟื้นฟูอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น ได้แก่ การออกแบบบ้านเรือน สิ่งก่อสร้าง และหัตถกรรมท้องถิ่นเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มของสินค้าและบริการ	2 แห่ง	500,000	500,000	600,000	600,000	600,000	2,800,000	มทร. ล้านนา
โครงการหลักที่ 13 พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงคุณภาพโดยกระบวนการมีส่วนร่วม ของชุมชน		300,000	300,000	300,000	300,000	300,000	1,500,000	
49. โครงการส่งเสริมรูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวโดยชุมชน	2 แห่ง	300,000	300,000	300,000	300,000	300,000	1,500,000	มทร. ล้านนา
รวมยุทธศาสตร์ที่ 1		146,143,923	158,169,123	167,185,633	176,566,127	186,141,274	834,206,080	

รายละเอียดแผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564)

จำแนกตามยุทธศาสตร์ : 2. พัฒนาคุณภาพชีวิตและเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)					รวม (บาท)	หน่วยงาน
		พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564		
ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาคุณภาพชีวิตและเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน								
แผนงานที่ 2.1 การน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต								
โครงการหลักที่ 14 ส่งเสริมการน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติ		3,920,000	3,936,000	3,953,000	3,973,000	3,998,000	19,780,000	
- ส่งเสริมการพัฒนาศูนย์เรียนรู้ชุมชนเศรษฐกิจพอเพียง	40 แห่ง	160,000	176,000	193,000	213,000	238,000	980,000	กรมประมง
- ส่งเสริมและพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ	5 จังหวัด/19 อำเภอ/ 188 หมู่บ้าน	3,760,000	3,760,000	3,760,000	3,760,000	3,760,000	18,800,000	พัฒนาชุมชน
โครงการหลักที่ 15 พัฒนาความเข้มแข็งขององค์กรชุมชนไปสู่สถาบันเกษตรกรและวิสาหกิจชุมชน		3,633,558	3,851,572	4,082,666	4,327,626	4,587,283	20,482,705	
1. โครงการพัฒนาศักยภาพองค์กรชุมชนในการป้องกันการแพร่ระบาด	38 ศูนย์	2,451,658	2,598,758	2,754,683	2,919,964	3,095,162	13,820,225	โครงการหลวง
2. โครงการพัฒนาและส่งเสริมการรวมกลุ่มพึ่งพาตนเองของชุมชน	38 ศูนย์	333,900	353,934	375,170	397,680	421,541	1,882,225	โครงการหลวง
3. โครงการพัฒนาและส่งเสริมด้านสาธารณูปโภคให้แก่ชุมชนชาวเขา	38 ศูนย์	848,000	898,880	952,813	1,009,982	1,070,580	4,780,255	โครงการหลวง
แผนงานที่ 2.2 การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในการเป็นหุ้นส่วนการปฏิบัติงานของชุมชน								
โครงการหลักที่ 16 พัฒนามาตรฐานขององค์กรชุมชน (สหกรณ์ มาตรฐานด้านการท่องเที่ยว และหมู่บ้านปลอดภัยเสถียร)		9,081,000	10,803,000	12,525,000	12,483,000	12,446,000	57,338,000	
4. โครงการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาภายใต้มาตรฐานสหกรณ์								
กิจกรรมที่ 1 แนะนำส่งเสริมให้ความรู้เกี่ยวกับอุดมการณ์ หลักการและวิธีการสหกรณ์	795 ครั้ง	612,000	624,000	636,000	648,000	660,000	3,180,000	กสศ.
กิจกรรมที่ 2 ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินกิจกรรม/ธุรกิจการผลิตและการตลาดในรูปแบบสหกรณ์แก่สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร/กลุ่มเตรียมสหกรณ์	255 สหกรณ์ 5 กลุ่มเกษตรกร	795,000	750,000	765,000	780,000	795,000	3,825,000	กสศ.
	5 กลุ่มเตรียมสหกรณ์	15,000	15,000	15,000	15,000	15,000	75,000	กสศ.
กิจกรรมที่ 3 ประชุม ประสานงานกับมูลนิธิโครงการหลวงและศูนย์พัฒนาโครงการหลวง	60 ครั้ง	12,000	12,000	12,000	12,000	12,000	60,000	กสศ.
กิจกรรมที่ 4 จัดกิจกรรมเสริมสร้างการมีส่วนร่วมระหว่างสหกรณ์กับชุมชน โดยการสอดแทรกกระบวนการสหกรณ์เข้าไปในขั้นตอนของการดำเนินกิจกรรม	265 กิจกรรม	306,000	312,000	318,000	324,000	330,000	1,590,000	กสศ.

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)					รวม (บาท)	หน่วยงาน
		พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564		
กิจกรรมที่ 5 จัดประกวดสหกรณ์และบุคคลดีเด่นในพื้นที่โครงการหลวง	5 ครั้ง	85,000	85,000	85,000	85,000	85,000	425,000	กสส.
กิจกรรมที่ 6 จัดสัมมนาเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานส่งเสริมสหกรณ์ในพื้นที่โครงการหลวง	5 ครั้ง	680,000	685,000	690,000	695,000	705,000	3,455,000	กสส.
กิจกรรมที่ 7 จัดหน่วยบริการเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานสหกรณ์ให้แก่สหกรณ์ในพื้นที่โครงการหลวง	140 ราย	3,000,000	2,900,000	2,800,000	2,700,000	2,600,000	14,000,000	กสส.
กิจกรรมที่ 8 แนะนำส่งเสริมการค้าเงินงานเพื่อพัฒนาสหกรณ์ให้เป็นสหกรณ์ต้นแบบ	18 สหกรณ์	60,000	80,000	100,000	120,000	140,000	500,000	กสส.
กิจกรรมที่ 9 สนับสนุนเงินอุดหนุนปัจจัยการผลิต/การตลาดให้แก่สหกรณ์ในพื้นที่โครงการหลวง	38 สหกรณ์/ กลุ่มเกษตรกร	3,528,000	5,292,000	7,056,000	7,056,000	7,056,000	29,988,000	กสส.
โครงการหลักที่ 17 ส่งเสริมการจัดทำแผนชุมชนเพื่อพึ่งตนเอง		18,510,700	19,956,684	21,763,201	23,602,509	24,434,776	108,267,870	
5. โครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดทำแผนชุมชนให้เชื่อมโยงกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานภาครัฐ	38 ศูนย์	397,500	421,350	446,631	473,429	501,835	2,240,744	โครงการหลวง
6. โครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งของกลุ่มต่างๆ ในชุมชนไปสู่สถาบันเกษตรกรและวิสาหกิจชุมชน	38 ศูนย์	333,900	353,934	375,170	397,680	421,541	1,882,225	โครงการหลวง
กิจกรรมที่ 1 ฝึกอบรมด้านต่างๆ แก่กลุ่มเป้าหมาย	15,600 ราย	2,808,000	2,808,000	2,808,000	2,808,000	2,808,000	14,040,000	พัฒนาสังคมฯ
7. โครงการการพัฒนาศักยภาพการบริหารจัดการทุนชุมชนในพื้นที่โครงการพระราชดำริ	5 จังหวัด/5 อำเภอ/ 5 หมู่บ้าน	150,000	150,000	150,000	150,000	150,000	750,000	พัฒนาชุมชน
8. โครงการส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนภายใต้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง								
กิจกรรมที่ 1 การส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนภายใต้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง								
1) การประชุมชี้แจงเจ้าหน้าที่ เรื่อง “การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง”	1 ครั้ง/70 คน	91,100	120,000	140,000	160,000	180,000	691,100	สวพส.
2) การประชุมชี้แจงผู้นำชุมชน เรื่อง “การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง”	8 ครั้ง/320 คน	110,400	200,000	250,000	280,000	300,000	1,140,400	สวพส.
3) สนับสนุนกิจกรรมการดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาเป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่โครงการหลวง	16 ศูนย์	528,000	650,000	750,000	850,000	950,000	3,728,000	สวพส.
กิจกรรมที่ 2 สืบสานวัฒนธรรมและประเพณี และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน	16 ครั้ง/800 คน	80,000	120,000	140,000	160,000	180,000	680,000	สวพส.
กิจกรรมที่ 3 สนับสนุนกิจกรรมหมู่บ้านน่าอยู่	38 ครั้ง/2,470 คน	247,000	350,000	450,000	550,000	650,000	2,247,000	สวพส.
กิจกรรมที่ 4 จัดพิธีมอบรางวัลโครงการหมู่บ้านน่าอยู่	1 ครั้ง	101,400	120,000	140,000	160,000	180,000	701,400	สวพส.
กิจกรรมที่ 5 การอำนวยความสะดวกและบริหารโครงการ								สวพส.
กิจกรรมที่ 6 การออกแบบบ้านเรือน ที่สอดคล้องกับอัตลักษณ์ของชุมชนแต่ละแห่ง	4 ศูนย์/1 ชนิดพืช	550,000	550,000	1,000,000	1,500,000	1,500,000	5,100,000	ม.จร.

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)					รวม (บาท)	หน่วยงาน
		พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564		
โครงการหลักที่ 22 ส่งเสริมสุขภาพอนามัยครัวเรือน	38 ศูนย์/5 จังหวัด	760,000	760,000	760,000	760,000	760,000	3,800,000	สธ.
กิจกรรมที่ 1 การคัดกรองพัฒนาการเด็ก (อายุ 0-5 ปี)								สธ.
กิจกรรมที่ 2 การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในเด็กนักเรียนที่มีภาวะเริ่มอ้วนและอ้วน (อายุ 5-14 ปี)								สธ.
กิจกรรมที่ 3 การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ในวัยรุ่น (อายุ 15-21 ปี)								สธ.
กิจกรรมที่ 4 การคัดกรองความเสี่ยงโรคเบาหวานและโรคความดันโลหิตสูง								สธ.
กิจกรรมที่ 5 เกษตรกรกลุ่มเสี่ยงได้รับการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการใช้สารเคมี								สธ.
กิจกรรมที่ 6 การดูแลสุขภาพผู้สูงอายุในชุมชน								สธ.
โครงการหลักที่ 23 พัฒนาสังคมด้านสวัสดิการ		3,110,000	3,280,000	3,450,000	3,350,000	3,250,000	16,440,000	
กิจกรรมที่ 1 การให้บริการสวัสดิการสังคม	4,795 ราย	3,110,000	3,280,000	3,450,000	3,350,000	3,250,000	16,440,000	พัฒนาสังคมฯ
แผนงานที่ 2.5 การส่งเสริมการพัฒนาคนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต								
โครงการหลักที่ 24 พัฒนาสนับสนุนการเรียนรู้ของเด็กและเยาวชน		7,913,000	7,913,000	7,913,000	7,913,000	7,913,000	39,565,000	
กิจกรรมที่ 1 การจัดการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	39 พื้นที่/17,810 ราย	7,913,000	7,913,000	7,913,000	7,913,000	7,913,000	39,565,000	กศน.
โครงการหลักที่ 25 ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ทั้งด้านการประกอบอาชีพ และทักษะการดำรงชีวิต		313,500	313,500	313,500	313,500	313,500	1,567,500	
กิจกรรมที่ 1 การส่งเสริมการรู้หนังสือ	38 พื้นที่/2,850 ราย	313,500	313,500	313,500	313,500	313,500	1,567,500	กศน.
รวมยุทธศาสตร์ที่ 2		51,821,514	55,590,781	60,487,568	61,963,622	63,181,159	293,044,644	

รายละเอียดแผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564)

จำแนกตามยุทธศาสตร์ : 3. การฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)					รวม (บาท)	หน่วยงาน
		พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564		
ยุทธศาสตร์ที่ 3 การฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม								
แผนงานที่ 3.1 การฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของดินและการอนุรักษ์ดินและน้ำ								
โครงการหลักที่ 26 ฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของดิน		4,353,250	4,353,250	4,353,250	4,353,250	4,353,250	21,766,250	กรมพัฒนาที่ดิน
กิจกรรมที่ 1 ปรับปรุงพื้นที่ดินกรด	6,500 ไร่	1,124,500	1,124,500	1,124,500	1,124,500	1,124,500	5,622,500	กรมพัฒนาที่ดิน
กิจกรรมที่ 2 สนับสนุนการใช้ปุ๋ยพืชสด	350 ตัน	2,038,750	2,038,750	2,038,750	2,038,750	2,038,750	10,193,750	กรมพัฒนาที่ดิน
กิจกรรมที่ 3 สนับสนุนการใช้หมักสูตรพระราชทานฯ	1,750 ตัน	1,190,000	1,190,000	1,190,000	1,190,000	1,190,000	5,950,000	กรมพัฒนาที่ดิน
โครงการหลักที่ 27 จัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำโดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน		62,840,000	62,840,000	62,840,000	62,840,000	62,840,000	314,200,000	
กิจกรรมที่ 1 ก่อสร้างระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ	22,500 ไร่	60,840,000	60,840,000	60,840,000	60,840,000	60,840,000	304,200,000	กรมพัฒนาที่ดิน
กิจกรรมที่ 2 การดูแลรักษาและซ่อมแซมระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ	20,000 ไร่	2,000,000	2,000,000	2,000,000	2,000,000	2,000,000	10,000,000	กรมพัฒนาที่ดิน
โครงการหลักที่ 28 อนุรักษ์และส่งเสริมการปลูกหญ้าแฝก		15,910,000	15,910,000	15,910,000	15,910,000	15,910,000	79,550,000	
กิจกรรมที่ 1 ผลิตกล้าหญ้าแฝกเพื่อปลูก	45,000,000 กล้า	10,800,000	10,800,000	10,800,000	10,800,000	10,800,000	54,000,000	กรมพัฒนาที่ดิน
กิจกรรมที่ 2 ผลิตกล้าหญ้าแฝกเพื่อแจกจ่าย	35,000,000 กล้า	5,110,000	5,110,000	5,110,000	5,110,000	5,110,000	25,550,000	กรมพัฒนาที่ดิน
แผนงานที่ 3.2 การฟื้นฟูและอนุรักษ์ป่าต้นน้ำลำธาร และความหลากหลายทางชีวภาพ								
โครงการหลักที่ 29 ฟื้นฟูและอนุรักษ์ป่าต้นน้ำลำธาร		39,048,500	65,482,900	64,330,540	64,428,540	64,624,540	297,915,020	
1. โครงการฟื้นฟูและอนุรักษ์ป่าต้นน้ำลำธาร								
กิจกรรมที่ 1 ปลูกสร้างสวนป่าเพื่อฟื้นฟูป่าต้นน้ำลำธาร	62,200 ไร่							
1) การปลูกขยายแปลงใหม่	6,500 ไร่	5,070,000	5,070,000	5,070,000	5,070,000	5,070,000	25,350,000	ชล.ป.
2) การบำรุงรักษาสวนป่าแปลงเก่า อายุ 2-6 ปี	32,300 ไร่	6,426,000	6,630,000	6,630,000	6,630,000	6,630,000	32,946,000	ชล.ป.
3) การบำรุงรักษาสวนป่าแปลงเก่า อายุ 7-10 ปี	23,400 ไร่	2,156,000	2,156,000	2,254,000	2,352,000	2,548,000	11,466,000	ชล.ป.
กิจกรรมที่ 2 ปลูกป่า	38 ศูนย์/7 ชนิดพืช	6,216,000	6,130,000	2,090,000	2,090,000	2,090,000	18,616,000	อุทยานฯ
กิจกรรมที่ 3 จัดทำระบบป่าเปียก	4 ศูนย์/1 ชนิดพืช	960,000	1,200,000	1,200,000	1,200,000	1,200,000	5,760,000	อุทยานฯ
กิจกรรมที่ 4 ฝ่ายชะลอน้ำแบบกบเลี้ยงชนิดกระสอบดินทรายผสมซีเมนต์	375 แห่ง	1,699,500	2,472,000	2,472,000	2,472,000	2,472,000	11,587,500	อุทยานฯ
กิจกรรมที่ 5 ฝ่ายชะลอน้ำแบบกบเลี้ยงชนิดหินทิ้ง	375 แห่ง	1,248,500	1,816,000	1,816,000	1,816,000	1,816,000	8,512,500	อุทยานฯ
กิจกรรมที่ 6 ฝ่ายชะลอน้ำแบบกิ่งถาวร	175 แห่ง	535,500	1,428,000	1,428,000	1,428,000	1,428,000	6,247,500	อุทยานฯ

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)					รวม (บาท)	หน่วยงาน
		พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564		
กิจกรรมที่ 7 ฝ่ายชะลอน้ำแบบถาวร	154 แห่ง	761,000	2,739,600	2,739,600	2,739,600	2,739,600	11,719,400	อุทยานฯ
กิจกรรมที่ 8 ส่งเสริมชุมชนปลูกไม้ท้องถิ่นเพื่อลดการทำลายป่า	7.43 ล้านกล้า	4,147,000	4,350,000	4,350,000	4,350,000	4,350,000	21,547,000	อุทยานฯ
กิจกรรมที่ 9 ปลูกหญ้าแฝกเพื่ออนุรักษ์ดินและน้ำบนพื้นที่ต้นน้ำ	8.2 ล้านกล้า	2,970,000	2,970,000	2,970,000	2,970,000	2,970,000	14,850,000	อุทยานฯ
กิจกรรมที่ 10 จัดทำแนวกันไฟ	5,000 กิโลเมตร	5,140,000	5,140,000	5,140,000	5,140,000	5,140,000	25,700,000	อุทยานฯ
กิจกรรมที่ 11 ส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการใช้และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ	36 โครงการ	1,719,000	1,719,000	1,719,000	1,719,000	1,719,000	8,595,000	อุทยานฯ
2. โครงการฟื้นฟูพื้นที่ต้นน้ำที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง								
กิจกรรมที่ 1 จัดทำฝายต้นน้ำ แบบกึ่งถาวร	380 แห่ง	13,300,000	13,300,000	13,300,000	13,300,000	13,300,000	53,200,000	กรมป่าไม้
กิจกรรมที่ 2 ปลูกป่าทั่วไป	7,600 ไร่	8,362,300	11,151,940	11,151,940	11,151,940	11,151,940	41,818,120	กรมป่าไม้
โครงการหลักที่ 30 ส่งเสริมการปลูกป่าชาวบ้านเพื่อการใช้สอยในครัวเรือน		8,690,921	9,113,377	9,702,179	10,308,310	8,532,808	46,347,595	
3. โครงการส่งเสริมการปลูกป่าชาวบ้านในพระราชูปถัมภ์ของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ เพื่อให้ชุมชนมีไม้ใช้สอยสำหรับครัวเรือน	38 ศูนย์	4,540,921	4,813,377	5,102,179	5,408,310	5,732,808	25,597,595	โครงการหลวง
กิจกรรมที่ 1 สนับสนุนการปลูกป่าชาวบ้านเพื่อให้ชุมชนในพื้นที่โครงการหลวงมีไม้ใช้สอยสำหรับครัวเรือน	38 แห่ง	2,150,000	2,200,000	2,400,000	2,600,000	2,800,000	12,150,000	สวพด.
4. โครงการศึกษาดูงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อการพัฒนาปลูกป่าชาวบ้าน		1,000,000	1,050,000	1,100,000	1,150,000		4,300,000	สวพด.
5. โครงการศึกษาดูงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อปลูกเป็นสวนป่าและการอนุรักษ์ในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงวัดจันทร์		1,000,000	1,050,000	1,100,000	1,150,000		4,300,000	สวพด.
โครงการหลักที่ 31 จัดการทรัพยากรที่ดินและป่าไม้เพื่อสนับสนุนโครงการหลวง		20,951,600	27,446,000	24,303,000	15,845,000	-	88,545,600	
6. โครงการจัดการที่ดินในเขตป่าสงวนแห่งชาติ	8,000 ไร่	3,400,000	3,400,000	3,400,000	3,400,000		13,600,000	กรมป่าไม้
7. โครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และฟื้นฟูป่าตามแนวทางโครงการหลวง	19 ศูนย์	13,502,000	11,911,000	7,138,000			32,551,000	กรมป่าไม้
กิจกรรมที่ 1 เวทีชาวบ้านเพื่อร่วมกันกำหนดเขตการใช้ประโยชน์ที่ดินระดับชุมชน/หมู่บ้าน								กรมป่าไม้
กิจกรรมที่ 2 ฝึกอบรมหลักสูตรการจัดการที่ดินที่ จำนวน 2 ครั้ง สำหรับเจ้าหน้าที่ 80 คน/ศูนย์โครงการ และสำหรับชาวบ้านในพื้นที่ 320 คน/ศูนย์โครงการ								
กิจกรรมที่ 3 กิจกรรมหลักส่งเสริมและพัฒนาการป่าไม้กิจกรรมโครงการหลวง	57 แห่ง	4,049,600	12,135,000	13,765,000	12,445,000		42,394,600	กรมป่าไม้
กิจกรรมที่ 4 เพาะชำหญ้าแฝก	20,100,000 กล้า							กรมป่าไม้
กิจกรรมที่ 5 งานฝึกอบรมราษฎร	114 รุ่น							กรมป่าไม้

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)					รวม (บาท)	หน่วยงาน
		พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564		
โครงการหลักที่ 32 พัฒนาการฟื้นฟูแหล่งอาหารและความหลากหลายทางชีวภาพของชุมชนในพื้นที่สูง		8,790,000	9,337,000	9,886,500	10,492,000	11,137,500	49,643,000	
8. โครงการวิจัยและพัฒนาการฟื้นฟูแหล่งอาหารและความหลากหลายทางชีวภาพของชุมชนในพื้นที่สูง		1,600,000	1,650,000	1,700,000	1,750,000	1,800,000	8,500,000	สวพส.
9. โครงการศึกษาวิจัยและสร้างความโดดเด่นของพืชสมุนไพรและยาพื้นบ้านจากภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนบนพื้นที่สูง		2,100,000	2,200,000	2,300,000	2,400,000	2,500,000	11,500,000	สวพส.
10. โครงการวิจัยต่อยอดองค์ความรู้และสร้างมูลค่าเพิ่มจากภูมิปัญญาท้องถิ่นและความหลากหลายทางชีวภาพ		2,000,000	2,100,000	2,200,000	2,300,000	2,400,000	11,000,000	สวพส.
11. โครงการวิจัยและพัฒนาการผลิตไม้และหวายบนพื้นที่สูง		450,000	480,000	500,000	550,000	580,000	2,560,000	สวพส.
12. โครงการวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวบนพื้นที่สูง		270,000	300,000	320,000	340,000	360,000	1,590,000	สวพส.
13. โครงการฟื้นฟูแหล่งอาหารและความหลากหลายของทรัพยากรประมง								
กิจกรรมที่ 1 ผลิตภัณฑ์แปรรูปและปล่อยพันธุ์ปลา	6,300,000 ตัว	2,295,000	2,524,500	2,776,500	3,063,000	3,387,500	14,036,500	กรมประมง
กิจกรรมที่ 2 คัดเลือกแหล่งน้ำเพื่อปล่อยสัตว์น้ำ	38 แห่ง	-	-	-	-	-	-	กรมประมง
กิจกรรมที่ 3 สสำรวจทรัพยากรประมงในแหล่งน้ำ	25 แห่ง/75 ครั้ง	75,000	82,500	90,000	99,000	110,000	456,500	กรมประมง
แผนงานที่ 3.3 การส่งเสริมและพัฒนากระบวนการจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชน								
โครงการหลักที่ 33 ลดการใช้พลังงานภายในศูนย์และระดับครัวเรือนในชุมชน		850,000	1,050,000	1,100,000	1,100,000	1,100,000	5,200,000	
14. โครงการลดการใช้พลังงาน	5 แห่ง	500,000	500,000	500,000	500,000	500,000	2,500,000	มทร. ลำปาง
กิจกรรมที่ 1 การให้ความรู้ในการลดการใช้พลังงานในศูนย์พัฒนาโครงการหลวงและชุมชนในพื้นที่โครงการหลวง	5 แห่ง	350,000	550,000	600,000	600,000	600,000	2,700,000	ม.จร.
โครงการหลักที่ 34 พัฒนาระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ		2,530,000	2,650,000	2,940,000	2,990,000	3,090,000	14,200,000	
15. โครงการพัฒนาระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมและสุขภาพเพื่อชุมชนบนพื้นที่สูง		1,440,000	1,520,000	1,600,000	1,700,000	1,800,000	8,060,000	สวพส.
16. โครงการพัฒนามาตรฐานสิ่งแวดล้อมในครัวเรือน	38 ศูนย์/5 จังหวัด	190,000	190,000	190,000	190,000	190,000	950,000	สธ.
กิจกรรมที่ 1 การปรับสภาพแวดล้อมในครัวเรือน (ขยะ น้ำเสีย สิ่งปฏิกูล)								สธ.
17. โครงการระบบบำบัดของเสียสำหรับชุมชนในพื้นที่โครงการหลวง	7 แห่ง	350,000	390,000	350,000	300,000	300,000	1,690,000	มทร. ลำปาง
กิจกรรมที่ 1 การให้ความรู้ในการจัดการของเสียของชุมชน	5 แห่ง	550,000	550,000	800,000	800,000	800,000	3,500,000	ม.จร.
โครงการหลักที่ 35 พัฒนาศูนย์พัฒนาชุมชนโดยพัฒนาศูนย์แบบครบวงจรในระดับศูนย์พัฒนาโครงการหลวง และชุมชน		3,399,451	3,591,418	3,794,903	4,010,597	4,239,233	19,035,603	
18. โครงการรณรงค์การลดการใช้สารเคมีและน้ำระงับการปนเปื้อนมลพิษในสิ่งแวดล้อม	38 ศูนย์	3,199,451	3,391,418	3,594,903	3,810,597	4,039,233	18,035,603	โครงการหลวง
19. โครงการวิจัยและพัฒนาโครงการ Low Carbon ในระดับศูนย์ฯ และชุมชน	7 แห่ง	200,000	200,000	200,000	200,000	200,000	1,000,000	มทร. ลำปาง
รวมยุทธศาสตร์ที่ 3		167,363,722	201,773,945	199,160,372	192,277,697	175,827,332	936,403,068	

รายละเอียดแผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564)

จำแนกตามยุทธศาสตร์ : 4. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)				รวม (บาท)	หน่วยงาน
		พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	
ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน							
แผนงานที่ 4.1 การสนับสนุนและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงาน							
โครงการหลักที่ 36 ส่งเสริมระบบประหยัน้ำและเก็บกักน้ำในไร่นาเกษตรกร		4,352,000	3,928,000	3,704,000	3,640,000	3,360,000	18,984,000
1. โครงการสนับสนุนระบบน้ำภาคฤดูใบไม้ผลิสำหรับเกษตรกร	5 ระบบ	500,000	500,000	800,000	800,000	800,000	3,400,000 ม.จธ.
2. โครงการสนับสนุนเทคโนโลยีการจัดการน้ำเพื่อการเกษตรบนพื้นที่สูง	38 แห่ง	900,000	1,000,000	1,200,000	1,400,000	1,600,000	6,100,000 สวพด.
3. โครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็ก และระบบกระจายน้ำ	24 บ่อ/ 7 ระบบประปา	2,952,000	2,428,000	1,704,000	1,440,000	960,000	9,484,000 ทรัพยากรน้ำบาดาล
โครงการหลักที่ 37 พัฒนาระบบการบริหารจัดการน้ำทางการเกษตรและการอุปโภคบริโภค		255,981,800	300,522,100	289,332,400	280,132,400	278,132,400	1,404,101,100
1. โครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการเกษตร	270 รายการ	181,720,000	205,200,000	185,600,000	175,100,000	175,600,000	923,220,000 กรมชลประทาน
2. โครงการอนุรักษ์พื้นที่ชุ่มน้ำ พร้อมระบบกระจายน้ำเพื่อสนับสนุนศูนย์พัฒนาโครงการหลวง	60 แห่ง	29,550,000	43,200,000	44,200,000	45,500,000	43,000,000	205,450,000 กรมทรัพยากรน้ำ
3. โครงการพัฒนาระบบชลประทาน							
1) ก่อสร้างระบบส่งน้ำชลประทาน	185 กม.	37,927,800	44,249,100	50,570,400	50,570,400	50,570,400	233,888,100 กรมพัฒนาที่ดิน
2) ซ่อมแซมระบบส่งน้ำชลประทาน	185 กม.	6,534,000	7,623,000	8,712,000	8,712,000	8,712,000	40,293,000 กรมพัฒนาที่ดิน
4. โครงการบริหารจัดการน้ำอุปโภคบริโภคและกิจการกรมการเกษตร	4 แห่ง	250,000	250,000	250,000	250,000	250,000	1,250,000 มทร. ด้านน้ำ
โครงการหลักที่ 38 พัฒนาเส้นทางขนส่งผลผลิต		1,001,812,300	235,453,400	228,453,400	246,453,400	213,453,400	1,925,625,900
1. โครงการปรับปรุงถนนในพื้นที่โครงการหลวง	335.82 กม.	991,000,000	224,000,000	217,000,000	235,000,000	202,000,000	1,869,000,000 กรมทางหลวงชนบท
กิจกรรมที่ 1 การพัฒนาเส้นทางลำเลียง							
1) ก่อสร้างเส้นทางลำเลียง	395 กม.	9,616,500	10,257,600	10,257,600	10,257,600	10,257,600	50,646,900 กรมพัฒนาที่ดิน
2) ซ่อมแซมเส้นทางลำเลียง	200 กม.	1,195,800	1,195,800	1,195,800	1,195,800	1,195,800	5,979,000 กรมพัฒนาที่ดิน
โครงการหลักที่ 39 ขยายเขตและปรับปรุงระบบไฟฟ้า		5,172,571	32,201,384	24,765,917	32,508,600	4,500,000	99,148,472
1. โครงการขยายเขตไฟฟ้าให้หมู่บ้านในพื้นที่โครงการหลวง	17 แห่ง/8 ศูนย์	2,372,571	4,671,384	15,522,219			22,566,174 การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค
2. โครงการปรับปรุงระบบไฟฟ้าเพื่อความมั่นคง	10 แห่ง/7 ศูนย์	2,800,000	27,530,000	9,243,698	32,508,600	4,500,000	76,582,298 การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค
โครงการหลักที่ 40 สร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบำรุงรักษาปัจจัยพื้นฐานต่างๆ		200,000	200,000	800,000	800,000	800,000	2,800,000
1. โครงการศึกษการบริหารจัดการน้ำในพื้นที่โครงการหลวง	5 แห่ง	200,000	200,000	800,000	800,000	800,000	2,800,000 ม.จธ.
รวมงบประมาณยุทธศาสตร์ที่ 4		1,267,518,671	572,304,884	547,055,717	563,534,400	500,245,800	3,450,659,472

รายละเอียดแผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564)

จำแนกตามยุทธศาสตร์ : 5. การพัฒนาประสิทธิภาพบริหารจัดการ

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)					รวม (บาท)	หน่วยงาน
		พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564		
ยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนาประสิทธิภาพบริหารจัดการ								
แผนงานที่ 5.1 การอำนวยความสะดวกประชาชน บูรณาการและเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ								
โครงการหลักที่ 41 พัฒนาศักยภาพการปฏิบัติงานของศูนย์พัฒนาโครงการหลวง	38 ศูนย์	6,127,860	6,495,532	6,885,263	7,298,379	7,736,282	34,543,316	โครงการหลวง
1. โครงการพัฒนาความรู้ด้านการปรับปรุงระบบไฟฟ้าภายในศูนย์และสถานี	10 แห่ง	1,000,000	1,000,000	1,000,000	1,000,000	1,000,000	5,000,000	ม.จร.
2. โครงการสร้างความสามารถในการใช้ระบบ GIS ให้กับเจ้าหน้าที่ศูนย์	38 แห่ง	500,000	500,000	500,000	500,000	500,000	2,500,000	ม.จร.
3. โครงการพัฒนาเครื่องจักรกล เครื่องมือสนับสนุนการผลิต และการคัดคุณภาพผลผลิต								
3.1 โครงการพัฒนาเครื่องจักรกลต้นแบบสำหรับงานผลิตและคัดคุณภาพผลผลิต								
กิจกรรมที่ 1 การพัฒนาเครื่องจักรกลต้นแบบสำหรับงานผลิต	6 เครื่องต้นแบบ	2,600,000	2,800,000	1,000,000	1,000,000	1,000,000	8,400,000	ม.จร.
กิจกรรมที่ 2 การพัฒนาเครื่องจักรกลต้นแบบสำหรับคัดคุณภาพผลผลิต	38 ศูนย์/7 ชนิดพืช	1,100,000	3,050,000	2,200,000	1,000,000	1,000,000	8,350,000	ม.จร.
3.2 โครงการออกแบบและพัฒนาระบบเครื่องมือวัดเพื่อควบคุมสภาพแวดล้อมสำหรับการเกษตร	4 ศูนย์/1 ชนิดพืช	1,000,000	1,000,000	2,050,000	1,250,000	850,000	6,150,000	ม.จร.
	10 โรงเรือน	1,000,000	1,000,000	1,000,000	2,400,000	2,400,000	7,800,000	ม.จร.
กิจกรรมที่ 1 เครื่องมือวัดค่าสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมในการทำการเกษตร (ความชื้นในดิน อากาศ ความเร็วลม อุณหภูมิ)	4 เครื่อง	380,000	380,000	350,000	350,000	350,000	1,810,000	มพร. ล้านนา
4. การจัดทำ Master Plan การใช้พื้นที่ของศูนย์	5 แห่ง	600,000	600,000	600,000	1,000,000	1,000,000	3,800,000	ม.จร.
5. การสนับสนุนการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการในศูนย์เรียนรู้โครงการหลวง	38 ศูนย์	2,000,000	3,000,000	3,500,000	4,000,000	4,500,000	17,000,000	สวพส.
โครงการหลักที่ 42 ส่งเสริมการพัฒนาเชิงบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง		5,742,560	6,770,000	7,150,000	7,150,000	7,150,000	33,962,560	
กิจกรรมที่ 1 อำนวยความสะดวกประชาชน	38 ศูนย์	3,800,000	4,180,000	4,560,000	4,560,000	4,560,000	21,660,000	กรมปศุสัตว์
กิจกรรมที่ 2 ร่วมประชุมเพื่อการอำนวยความสะดวกประชาชน บูรณาการและเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ	12 ครั้ง/ปี	30,000	30,000	30,000	30,000	30,000	150,000	กรมวิชาการเกษตร
กิจกรรมที่ 3 การประชุมคณะทำงานศูนย์พัฒนาโครงการหลวง	5 ศูนย์	292,560	400,000	400,000	400,000	400,000	1,892,560	ม.แม่ใจ
กิจกรรมที่ 4 บริหารงานและอำนวยความสะดวก	36 โครงการ	1,620,000	2,160,000	2,160,000	2,160,000	2,160,000	10,260,000	อุทยานฯ

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)					รวม (บาท)	หน่วยงาน
		พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564		
แผนงานที่ 5.3 การพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน								
โครงการหลักที่ 47 โครงการพัฒนาระบบสารสนเทศฐานข้อมูลและสารสนเทศ		17,500,000	-	-	-	-	17,500,000	
12. การนำระบบ IT ไปใช้ประโยชน์	38 ศูนย์	17,500,000					17,500,000	โครงการหลวง
โครงการหลักที่ 48 โครงการพัฒนาและติดตั้งระบบการจัดการทรัพยากร		400,000	-	-	-	-	400,000	
13. โครงการศึกษาและจัดทำฐานข้อมูลภาคการศึกษารับงานวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูงของประเทศไทย		400,000					400,000	สวพส.
โครงการหลักที่ 49 ออกแบบและพัฒนาโปรแกรมคอมพิวเตอร์เพื่อสนับสนุนการค้าเป็นงาน มูลนิธิโครงการหลวง		1,100,000	1,100,000	-	-	-	2,200,000	
14. โครงการออกแบบและพัฒนาโปรแกรมคอมพิวเตอร์เพื่อสนับสนุนการค้าเป็นงาน มูลนิธิโครงการหลวง	1 โปรแกรม	1,100,000	1,100,000	-	-	-	2,200,000	ม.จร.
รวมยุทธศาสตร์ที่ 5		71,598,810	64,399,145	63,063,173	65,984,414	68,638,867	333,684,409	

**รายละเอียด
แผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวง
ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564)**

จำแนกตามหน่วยงาน

รายละเอียดแผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564)

จำแนกตามหน่วยงาน : 1. ศูนย์โครงการหลวง

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)				รวม (บาท)
		พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564
ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาการเกษตรภายใต้ระบบอาหารปลอดภัยและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม						
แผนงานที่ 1.1 การพัฒนาและส่งเสริมการเกษตรภายใต้ระบบมาตรฐานอาหารปลอดภัย						
โครงการหลักที่ 1 ส่งเสริมการปลูกพืชที่เหมาะสมกับภูมิโนเขต และมีการะบวนการปฏิบัติงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม						
1. โครงการพัฒนาการเกษตรจากฐานความรู้ และเหมาะสมกับสิ่งแวดล้อม (พัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี)	38 ศูนย์	50,332,127	53,352,055	56,553,179	59,946,369	63,543,151
แผนงานที่ 1.2 การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการแปรรูปผลผลิต						
โครงการหลักที่ 8 พัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตลอดห่วงโซ่อการผลิตและการตลาด						
1. โครงการพัฒนาความเข้มแข็งของระบบการวางแผนการผลิต การประมาณการผลิต และการจำหน่ายสินค้าให้มีประสิทธิภาพ	38 ศูนย์	17,333,783	18,373,809	19,476,238	20,644,812	21,883,501
แผนงานที่ 1.3 การส่งเสริมการประกอบอาชีพนอกภาคเกษตรและการท่องเที่ยว						
โครงการหลักที่ 12 อนุรักษ์และฟื้นฟูงานหัตถกรรมของชนเผ่าบ้านพื้นที่สูง						
1. โครงการส่งเสริมการฟื้นฟูหัตถกรรมท้องถิ่น และการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มของสินค้าและบริการ	38 ศูนย์	1,658,773	1,758,299	1,863,797	1,975,025	2,094,162
ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาคุณภาพชีวิตและเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน						
แผนงานที่ 2.1 การนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต						
โครงการหลักที่ 15 พัฒนาความเข้มแข็งขององค์กรชุมชนไปสู่สถาบันเกษตรกรและวิสาหกิจชุมชน						
1. โครงการพัฒนาศักยภาพองค์กรชุมชนในการป้องกันการแพร่ระบาด	38 ศูนย์	2,451,658	2,598,758	2,754,683	2,919,964	3,095,162
2. โครงการพัฒนาและส่งเสริมการรวมกลุ่มพึ่งพาตนเองของชุมชน	38 ศูนย์	333,900	353,934	375,170	397,680	421,541
3. โครงการพัฒนาและส่งเสริมด้านสาธารณสุขให้แก่ชุมชนชาวเขา	38 ศูนย์	848,000	898,880	952,813	1,009,982	1,070,580

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)				รวม (บาท)
		พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564
แผนงานที่ 2.2 การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในการเป็นหุ้นส่วนการปฏิบัติงานของชุมชน						
โครงการหลักที่ 17 ส่งเสริมการจัดทำแผนชุมชนเพื่อท้องถิ่น						
1. โครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดทำแผนชุมชนให้เชื่อมโยงกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานภาครัฐ	38 ศูนย์	397,500	421,350	446,631	473,429	501,835
2. โครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งของกลุ่มต่างๆ ในชุมชนไปสู่สถาบันเกษตรกรและวิสาหกิจชุมชน	38 ศูนย์	333,900	353,934	375,170	397,680	421,541
แผนงานที่ 2.3 การพัฒนาศักยภาพเกษตรกร						
โครงการหลักที่ 19 พัฒนาเกษตรกรโครงการหลวง	38 แห่ง	946,156	1,002,925	1,063,101	1,126,887	1,194,500
ยุทธศาสตร์ที่ 3 การฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม						
แผนงานที่ 3.2 การฟื้นฟูและอนุรักษ์ป่าต้นน้ำลำธาร และความหลากหลายทางชีวภาพ						
โครงการหลักที่ 30 ส่งเสริมการปลูกป่าชาวบ้านเพื่อการใช้สอยในครัวเรือน						
1. โครงการส่งเสริมการปลูกป่าชาวบ้านในพระราูปเณรมเด็จพระรัตนราษฏดต่างๆ เพื่อให้ชุมชนมีไม้ใช้สอยด้วยวิธีเร็ว	38 ศูนย์	4,540,921	4,813,377	5,102,179	5,408,310	5,732,808
แผนงานที่ 3.3 การสนับสนุนและพัฒนาระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชน						
โครงการหลักที่ 35 พัฒนาชุมชนโดยพัฒนาชุมชนต้นแบบคาร์บอนต่ำในระดับศูนย์พัฒนาโครงการหลวง และชุมชน						
1. โครงการรณรงค์การจัดการใช้สารเคมีและน้ำทิ้งการปนเปื้อนมลพิษในสิ่งแวดล้อม	38 ศูนย์	3,199,451	3,391,418	3,594,903	3,810,598	4,039,233
ยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนาประสิทธิภาพบริหารจัดการ						
แผนงานที่ 5.1 การอำนวยความสะดวกประสานงานบูรณาการและเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ						
โครงการหลักที่ 41 พัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของศูนย์พัฒนาโครงการหลวง	38 ศูนย์	6,127,660	6,495,532	6,885,262	7,298,379	7,736,282
แผนงานที่ 5.2 พัฒนาเครือข่ายการเรียนรู้						
โครงการหลักที่ 45 การพัฒนาให้ศูนย์และสถานีโครงการหลวงเป็นศูนย์การเรียนรู้การพัฒนาพื้นที่สูงอย่างยั่งยืน (Knowledge Center)						
1. พัฒนาศูนย์โครงการหลวงให้เป็นศูนย์เรียนรู้ตามแนวทางของเศรษฐกิจพอเพียง	38 ศูนย์	18,770,390	19,896,613	21,090,410	22,355,835	23,697,185
แผนงานที่ 5.3 การพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน						
โครงการหลักที่ 47 โครงการพัฒนาประสิทธิภาพระบบฐานข้อมูลและสารสนเทศ						
1. การนำระบบ IT ไปใช้ประโยชน์	38 ศูนย์	17,500,000	-	-	-	-
รวมงบประมาณ		124,774,419	113,710,884	120,533,536	127,765,550	135,431,482
						622,215,871

รายละเอียดแผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564)

จำแนกตามหน่วยงาน : 2. สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)				รวม (บาท)
		พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564
ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาเกษตรภายใต้ระบบอาหารปลอดภัยและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม						
แผนงานที่ 1.1 การพัฒนาและส่งเสริมการเกษตรภายใต้ระบบมาตรฐานอาหารปลอดภัย						
โครงการหลักที่ 1 ส่งเสริมการปลูกพืชที่เหมาะสมกับภูมิโน้เขต และมีกระบวนการปฏิบัติงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม						
กิจกรรมที่ 1 การพัฒนาการปลูกพืชบนพื้นที่สูง			4,000,000	4,500,000	5,000,000	5,500,000
โครงการหลักที่ 2 สนับสนุนการพัฒนาคุณภาพผลผลิตตามมาตรฐานอาหารปลอดภัย						
1. โครงการพัฒนาและควบคุมมาตรฐานคุณภาพผลผลิตพืชภายใต้มาตรฐานอาหารปลอดภัย						
กิจกรรมที่ 1 สนับสนุนการพัฒนาคุณภาพผลผลิตตามมาตรฐานอาหารปลอดภัย		4,700,000	5,700,000	5,900,000	6,500,000	6,900,000
- พัฒนาคุณภาพผลผลิตตามมาตรฐาน GAP	38 ศูนย์/7 ชนิดพืช					
- พัฒนาคุณภาพผลผลิตตามมาตรฐาน McDonald GAP	4 ศูนย์/1 ชนิดพืช					
- พัฒนาคุณภาพผลผลิตตามมาตรฐาน GMP/HACCP	26 ศูนย์					
โครงการหลักที่ 3 เพิ่มผลผลิตการเกษตร ลดต้นทุนการผลิตและการปลูกพืชหมุนเวียน						
1. โครงการสนับสนุนการถ่ายทอดเทคโนโลยีและการเรียนรู้การปลูกผักอินทรีย์	15 ศูนย์	2,300,000	2,500,000	2,700,000	3,000,000	3,200,000
2. โครงการสนับสนุนการถ่ายทอดเทคโนโลยีและการเรียนรู้การปลูกไม้ดอก	21 ศูนย์	1,820,000	2,800,000	3,000,000	3,500,000	3,800,000
3. โครงการสนับสนุนการถ่ายทอดเทคโนโลยีและการเรียนรู้การปลูกไม้ผล	38 ศูนย์	2,600,000	3,500,000	3,700,000	3,900,000	4,200,000
4. โครงการสนับสนุนการถ่ายทอดเทคโนโลยีและการเรียนรู้การปลูกพืชผักและสมุนไพร	37 ศูนย์	1,900,000	2,800,000	3,000,000	3,200,000	3,400,000
5. โครงการสนับสนุนการถ่ายทอดเทคโนโลยีและการเรียนรู้การปลูกชาและกาแฟอาราบิก้า	26 ศูนย์	1,633,500	1,879,600	2,123,600	2,425,600	2,839,600
โครงการหลักที่ 5 ส่งเสริมการปลูกข้าวโพดเหลืองเพื่อเพิ่มผลผลิตและลดปัญหานมอกควัน						
1. โครงการสนับสนุนการถ่ายทอดเทคโนโลยีและการเรียนรู้การผลิตพืชใบพื้นที่สูง	22 ศูนย์/สถานี	885,000	1,500,000	1,700,000	1,900,000	2,100,000
โครงการหลักที่ 6 ส่งเสริมและแรงจูงใจเพื่อลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร และส่งเสริมการใช้ชีวภัณฑ์ในการกำจัดศัตรูพืช						
1. โครงการลดการใช้สารเคมีบนพื้นที่สูง		5,870,000	6,000,000	6,100,000	6,200,000	6,300,000
2. โครงการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ชีวภาพเกษตรสำหรับควบคุมศัตรูพืชหรือเสริมสร้างการเจริญเติบโตพืชกับเศรษฐกิจบนพื้นที่สูง		3,150,000	3,250,000	3,350,000	3,450,000	3,550,000

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)				รวม (บาท)
		พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	
โครงการหลักที่ 7 ส่งเสริมการพัฒนาาระบบเลี้ยงสัตว์และประมงเพื่อสร้างรายได้ในครัวเรือน						
1. โครงการวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพและพัฒนาการเลี้ยงสัตว์บนพื้นที่สูง						
1) ไก่กระดุกดำ		1,400,000				1,400,000
2) สุกร		2,200,000	2,300,000	2,400,000	2,500,000	12,000,000
3) ไก่ฟ้าและไก่เบรต		1,200,000				1,200,000
4) การเลี้ยงผึ้งเพื่อผสมเกสรและสร้างรายได้		1,000,000	1,050,000	1,100,000	1,150,000	5,500,000
2. โครงการสนับสนุนถ่ายทอดเทคโนโลยีและการเรียนรู้การเลี้ยงสัตว์และประมง	25 ศูนย์ฯ	1,980,000	2,307,700	2,565,000	2,842,500	12,815,200
แผนงานที่ 1.2 การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการแปรรูปผลผลิต						
โครงการหลักที่ 8 การพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตลอดห่วงโซ่การผลิตการเกษตร						
1. โครงการศึกษาระบบการปลูกพืชบนพื้นที่สูง		300,000	320,000	340,000	360,000	1,700,000
2. โครงการศึกษาผลกระทบของการแปรปรวนของภูมิอากาศต่อการปลูกพืชบนพื้นที่สูง กรณีศึกษาโครงการหลวง		800,000				800,000
3. โครงการศึกษาเทคโนโลยีการเพิ่มผลผลิตข้าวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมบนพื้นที่สูง		1,700,000	1,800,000	1,900,000	2,000,000	9,500,000
4. โครงการศึกษาความเป็นไปได้ของผลิตภัณฑ์จากผลงานวิจัยเพื่อการใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์		600,000	630,000	660,000	700,000	3,340,000
5. โครงการวิจัยและพัฒนาการปลูกพืชเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพบนพื้นที่สูง						
กิจกรรมที่ 1 ระบบการปลูกและคุณภาพของกาแฟอาราบิก้า		2,000,000	2,100,000	2,200,000	2,300,000	11,000,000
กิจกรรมที่ 2 การให้น้ำและปุ๋ยแก่พืชสำคัญ		1,200,000	1,260,000	1,350,000	1,400,000	6,660,000
กิจกรรมที่ 3 ศึกษาคัดเลือกพันธุ์และเพิ่มผลผลิตกระเทียมบนพื้นที่สูง		550,000	580,000	610,000	650,000	3,070,000
6. โครงการวิจัยและพัฒนาการปลูกพืช						
กิจกรรมที่ 1 วิจัยและพัฒนาการปลูกสวรสหวานปลอดโรค		190,000	200,000	210,000	220,000	1,050,000
กิจกรรมที่ 2 วิจัยและพัฒนาการเพิ่มผลผลิตและคุณภาพผักอินทรีย์		1,500,000	2,000,000	2,000,000	2,000,000	9,500,000
กิจกรรมที่ 3 วิจัยและพัฒนาการปลูกราชพฤกษ์และเบญจเกตุปลอดโรค		1,000,000	1,050,000	1,100,000	1,150,000	5,500,000
กิจกรรมที่ 4 วิจัยและพัฒนาการปลูกพืชตระกูลส้มปลอดภัยบนพื้นที่สูง		2,000,000	2,100,000	2,200,000	2,300,000	11,000,000
กิจกรรมที่ 5 วิจัยและพัฒนาการปลูกและแปรรูปเฮมพ์		4,340,000	4,200,000	3,500,000	3,500,000	18,340,000
7. วิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพการปลูกพืชบนพื้นที่สูง						
1) องุ่น		1,900,000	2,000,000	2,100,000	2,200,000	10,500,000
2) ไม้ดอก		3,300,000	2,000,000	2,000,000	2,000,000	11,400,000

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)				รวม (บาท)	
		พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563		พ.ศ. 2564
โครงการหลักที่ 10 พัฒนาศักยภาพการจัดการทรัพยากรน้ำและระบบโลจิสติกส์							
8. โครงการศึกษาเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพการจัดการเก็บเกี่ยวของผลผลิตโครงการหลวง		1,500,000	1,500,000	1,700,000	1,700,000	1,800,000	8,200,000
แผนงานที่ 1.3 การส่งเสริมการประกอบอาชีพนอกภาคเกษตรและการท่องเที่ยว							
โครงการหลักที่ 12 อนุรักษ์และฟื้นฟูงานหัตถกรรมของชนเผ่าบนพื้นที่สูง							
1. โครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูงานหัตถกรรมของชนเผ่าบนพื้นที่สูง							
กิจกรรมที่ 1 การสนับสนุนการอนุรักษ์และฟื้นฟูงานหัตถกรรมที่มีคุณค่าของชนเผ่าบนพื้นที่สูง		115,000	150,000	180,000	210,000	240,000	895,000
กิจกรรมที่ 2 การสนับสนุนการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านงานหัตถกรรมบนพื้นที่สูง การพัฒนาแหล่งเรียนรู้และวิทยากรด้านงานหัตถกรรมบนพื้นที่สูง		154,800	200,000	240,000	270,000	330,000	1,194,800
กิจกรรมที่ 3 สนับสนุนการพัฒนาและสร้างมูลค่าเพิ่มของสินค้าหัตถกรรม		310,000	550,000	770,000	990,000	1,210,000	3,830,000
กิจกรรมที่ 4 สนับสนุนการพัฒนาประสิทธิภาพด้านการส่งเสริมและด้านการตลาดสินค้าหัตถกรรมบนพื้นที่สูง	24 ครั้ง/830 คน	538,400	545,600	555,600	560,600	580,600	2,780,800
กิจกรรมที่ 5 การอำนวยความสะดวกและบริหารจัดการ	80 ครั้ง/12 เดือน	381,800	381,800	381,800	381,800	381,800	1,909,000
ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาศักยภาพชีวิตและเสริมสร้างสังคมเข้มแข็งของชุมชน							
แผนงานที่ 2.2 การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในการเป็นหุ้นส่วนการปฏิบัติงานของชุมชน							
โครงการหลักที่ 17 ส่งเสริมการจัดทำแผนชุมชนเพื่อพึ่งตนเอง							
1. โครงการส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนภายใต้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง							
กิจกรรมที่ 1 การส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนภายใต้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง							
1) การประชุมชี้แจงเจ้าหน้าที่ เรื่อง “การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง”	1 ครั้ง/70 คน	91,100	120,000	140,000	160,000	180,000	691,100
2) การประชุมชี้แจงผู้นำชุมชน เรื่อง “การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง”	8 ครั้ง/320 คน	110,400	200,000	250,000	280,000	300,000	1,140,400
3) สนับสนุนกิจกรรมการดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อพัฒนาเป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่โครงการหลวง	16 ศูนย์	528,000	650,000	750,000	850,000	950,000	3,728,000
กิจกรรมที่ 2 สืบสานวัฒนธรรมและประเพณี และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน	16 ครั้ง/800 คน	80,000	120,000	140,000	160,000	180,000	680,000
กิจกรรมที่ 3 สนับสนุนกิจกรรมหมู่บ้านอยู่ดี	38 ครั้ง/2,470 คน	247,000	350,000	450,000	550,000	650,000	2,247,000
กิจกรรมที่ 4 จัดพิธีมอบรางวัลโครงการหมู่บ้านอยู่ดี	1 ครั้ง	101,400	120,000	140,000	160,000	180,000	701,400
กิจกรรมที่ 5 การอำนวยความสะดวกและบริหารโครงการ							

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)					รวม (บาท)
		พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	
2. โครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดทำและบริหารจัดการแผนชุมชน	38 ศูนย์	819,000	819,000	819,000	819,000	819,000	4,095,000
3. โครงการสนับสนุนกิจกรรมของกลุ่มเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งและพัฒนาไปสู่สถาบันเกษตรกรหรือวิสาหกิจชุมชน	25 กลุ่ม/1,000 คน	594,400	594,400	594,400	594,400	594,400	2,972,000
4. โครงการเตรียมความพร้อมชุมชนของการท่องเที่ยว		11,000,000	12,000,000	13,000,000	14,000,000	14,500,000	64,500,000
แผนงานที่ 2.3 พัฒนาศักยภาพของเกษตรกร							
โครงการหลักที่ 19 พัฒนาศักยภาพเกษตรกรโครงการหลวง							
1. โครงการพัฒนาศักยภาพเกษตรกร							
กิจกรรมที่ 1 เยาวชนเรียนรู้งานโครงการหลวง	20 ครั้ง/500 คน	177,500	200,000	250,000	300,000	350,000	1,277,500
กิจกรรมที่ 2 เสริมสร้างศักยภาพกลุ่มเยาวชนในการอนุรักษ์ สืบพหุวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น	75 กลุ่ม/75 ครั้ง/ 3,000 คน	150,000	250,000	350,000	450,000	550,000	1,750,000
กิจกรรมที่ 3 เสริมสร้างศักยภาพเยาวชนทางการอาชีพ	75 กลุ่ม/75 ครั้ง/ 3,000 คน	150,000	150,000	150,000	150,000	150,000	750,000
กิจกรรมที่ 4 จัดอบรม “เยาวชนเกษตรกร สู่งานโครงการใหม่”	25 ครั้ง/875 คน	100,000	100,000	100,000	100,000	100,000	500,000
กิจกรรมที่ 5 จัดค่ายเกษตรกร เรียนรู้งานโครงการหลวง	5 ครั้ง/250 คน	114,100	114,100	114,100	114,100	114,100	570,500
กิจกรรมที่ 6 จัดอบรมเชิงปฏิบัติการเยาวชนเกษตรกรเรียนรู้มาตรฐานการผลิตเมล็ดพันธุ์โครงการหลวง	10 ครั้ง/250 คน	42,000	60,000	800,000	100,000	120,000	1,122,000
ยุทธศาสตร์ที่ 3 การฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม							
แผนงานที่ 3.2 การฟื้นฟูและอนุรักษ์ป่าต้นน้ำลำธาร และความหลากหลายทางชีวภาพ							
โครงการหลักที่ 30 ส่งเสริมการปลูกป่าชาวบ้านเพื่อการใช้สอยในครัวเรือน							
1. โครงการส่งเสริมการปลูกป่าชาวบ้านในพระราชูปถัมภ์ของสมเด็จพระรัตนราชสุตาฯ เพื่อให้ชุมชนมีใช้สอยสวนครัวเรือน							
กิจกรรมที่ 1 สนับสนุนการปลูกป่าชาวบ้านเพื่อให้ชุมชนในพื้นที่โครงการหลวงมีไม้ใช้สอยสำหรับครัวเรือน	38 แห่ง	2,150,000	2,200,000	2,400,000	2,600,000	2,800,000	12,150,000
2. โครงการศึกษาดูงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อการพัฒนาปลูกป่าชาวบ้าน		1,000,000	1,050,000	1,100,000	1,150,000		4,300,000
3. โครงการศึกษาดูงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อเป็นสวนป่าและการอนุรักษ์พื้นที่ต้นน้ำพัฒนาโครงการหลวงวังจันทร์		1,000,000	1,050,000	1,100,000	1,150,000		4,300,000
โครงการหลักที่ 32 พัฒนาการฟื้นฟูแหล่งอาหารและความหลากหลายทางชีวภาพของชุมชนบนพื้นที่สูง							
1. โครงการวิจัยและพัฒนาการฟื้นฟูแหล่งอาหารและความหลากหลายทางชีวภาพของชุมชนบนพื้นที่สูง		1,600,000	1,650,000	1,700,000	1,750,000	1,800,000	8,500,000
2. โครงการศึกษาดูงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของพืชสมุนไพรและยาพื้นบ้านจากภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนบนพื้นที่สูง		2,100,000	2,200,000	2,300,000	2,400,000	2,500,000	11,500,000

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)				รวม (บาท)
		พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564
3. โครงการวิจัยต่อยอดองค์ความรู้และสร้างมูลค่าเพิ่มจากภูมิปัญญาท้องถิ่นและความหลากหลายชีวภาพ		2,000,000	2,100,000	2,200,000	2,300,000	2,400,000
4. โครงการวิจัยและพัฒนาการผลิตได้และหาขายในพื้นที่สูง		450,000	480,000	500,000	550,000	580,000
5. โครงการวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อฟื้นฟูให้ด้อยถิ่นบนพื้นที่สูง		270,000	300,000	320,000	340,000	360,000
แผนงานที่ 3.3 การส่งเสริมและพัฒนากระบวนการจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชน						
โครงการหลักที่ 34 พัฒนาระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมและสุขภาพเพื่อชุมชนบนพื้นที่สูง						
1. โครงการพัฒนาระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมและสุขภาพเพื่อชุมชนบนพื้นที่สูง		1,440,000	1,520,000	1,600,000	1,700,000	1,800,000
ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน						
แผนงานที่ 4.1 การสนับสนุนและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงาน						
โครงการหลักที่ 36 ส่งเสริมระบบประหยัน้ำและเก็บกักน้ำในไร่นาเกษตร						
1. โครงการสนับสนุนเทคโนโลยีการจัดการน้ำเพื่อการเกษตรบนพื้นที่สูง	38 แห่ง	900,000	1,000,000	1,200,000	1,400,000	1,600,000
ยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการ						
แผนงานที่ 5.1 การอำนวยความสะดวกประสานงาน บูรณาการและเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ						
โครงการหลักที่ 41 พัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของศูนย์พัฒนาโครงการหลวง						
1. การสนับสนุนการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการในศูนย์เรียนรู้โครงการหลวง	38 ศูนย์	2,000,000	3,000,000	3,500,000	4,000,000	4,500,000
โครงการหลักที่ 43 การสรุปบทเรียนและจัดทำแผนปฏิบัติการเชิงบูรณาการประจำปี						
กิจกรรมที่ 1 ประสานงานและบูรณาการปฏิบัติงานในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง	38 ศูนย์	3,000,000	4,000,000	4,200,000	4,300,000	4,500,000
โครงการหลักที่ 44 การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน						
กิจกรรมที่ 1 งานกำกับและติดตามงานวิจัย		1,350,000	1,450,000	1,550,000	1,650,000	1,750,000
แผนงานที่ 5.2 พัฒนาเครือข่ายการเรียนรู้						
โครงการหลักที่ 45 การพัฒนาให้ศูนย์และสถานีโครงการหลวงเป็นศูนย์การเรียนรู้การพัฒนาพื้นที่สูงอย่างยั่งยืน (Knowledge Center)						
1. โครงการจัดการองค์ความรู้งานวิจัย		780,000	820,000	860,000	900,000	950,000
2. โครงการพัฒนาเครือข่ายวิจัยด้านการพัฒนาพื้นที่สูงอย่างยั่งยืน		680,000	720,000	760,000	800,000	850,000
3. งานทรัพยากรปัญญา		600,000	630,000	660,000	700,000	750,000
แผนงานที่ 5.3 การพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน						
โครงการหลักที่ 48 โครงการพัฒนาและติดตั้งระบบการจัดการทรัพยากร						
1. โครงการศึกษาและจัดทำฐานข้อมูลภาคกลางสำหรับงานวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูงของประเทศไทย		400,000				400,000
รวมงบประมาณ		93,043,400	103,172,200	110,133,500	116,938,000	120,919,500
						544,206,600

รายละเอียดแผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564)

จำแนกตามหน่วยงาน : 3. กรมพัฒนาที่ดิน

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)				รวม (บาท)
		พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564
ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาการเกษตรภายใต้ระบบอาหารปลอดภัยและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม						
แผนงานที่ 1.1 การพัฒนาและส่งเสริมการเกษตรภายใต้ระบบมาตรฐานอาหารปลอดภัย						
โครงการหลักที่ 6 ส่งเสริมและแรงจูงใจเพื่อลดการใช้สารเคมีทางการเกษตรและส่งเสริมการใช้สารชีวภัณฑ์ในการกำจัดศัตรูพืช						
1. โครงการส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร						
กิจกรรมที่ 1 ส่งเสริมเกษตรกรให้สารอินทรีย์ ลดใช้สารเคมีทางการเกษตร	150 กลุ่ม	148,500	148,500	148,500	148,500	742,500
1) พัฒนาต่อยอดกลุ่มเกษตรกรใช้สารอินทรีย์ ลดใช้สารเคมีทางการเกษตร						
กิจกรรมที่ 2 จัดตั้งธนาคารปุ๋ยอินทรีย์						
1) ธนาคารน้ำหมักชีวภาพ	7,500 ลิตร	19,500	19,500	19,500	19,500	97,500
2) ธนาคารปุ๋ยหมัก	500 ตัน	340,000	340,000	340,000	340,000	1,700,000
ยุทธศาสตร์ที่ 3 การฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม						
แผนงานที่ 3.1 การฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของดินและการอนุรักษ์น้ำ						
โครงการหลักที่ 26 ฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของดิน						
กิจกรรมที่ 1 ปรับปรุงพื้นที่ดินกรด	6,500 ไร่	1,124,500	1,124,500	1,124,500	1,124,500	5,622,500
กิจกรรมที่ 2 สนับสนุนการใช้ปุ๋ยพืชสด	350 ตัน	2,038,750	2,038,750	2,038,750	2,038,750	10,193,750
กิจกรรมที่ 3 สนับสนุนการใช้ปุ๋ยหมักสูตรพระราชทานฯ	1,750 ตัน	1,190,000	1,190,000	1,190,000	1,190,000	5,950,000
โครงการหลักที่ 27 จัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำโดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน						
กิจกรรมที่ 1 ก่อสร้างระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ	22,500 ไร่	60,840,000	60,840,000	60,840,000	60,840,000	304,200,000
กิจกรรมที่ 2 การดูแลรักษาและซ่อมแซมระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ	20,000 ไร่	2,000,000	2,000,000	2,000,000	2,000,000	10,000,000
โครงการหลักที่ 28 อนุรักษ์และส่งเสริมการปลูกหญ้าแฝก						
กิจกรรมที่ 1 ผลิตกล้าหญ้าแฝกเพื่อปลูก	45,000,000 กล้า	10,800,000	10,800,000	10,800,000	10,800,000	54,000,000
กิจกรรมที่ 2 ผลิตกล้าหญ้าแฝกเพื่อแจกจ่าย	35,000,000 กล้า	5,110,000	5,110,000	5,110,000	5,110,000	25,550,000

ยุทธศาสตร์/แผนงานโครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)					รวม (บาท)
		พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	
ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน							
แผนงานที่ 4.1 การสนับสนุนและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการค้าเป็นงาน							
โครงการหลักที่ 37 พัฒนาระบบชลประทานให้สามารถเก็บกักและกระจายน้ำสำหรับกิจกรรมทางการเกษตร และใช้ในการอุปโภคบริโภค							
1. โครงการพัฒนาระบบชลประทาน							
1) ก่อสร้างระบบส่งน้ำชลประทาน	185 กม.	37,927,800	44,249,100	50,570,400	50,570,400	50,570,400	233,888,100
2) ซ่อมแซมระบบส่งน้ำชลประทาน	185 กม.	6,534,000	7,623,000	8,712,000	8,712,000	8,712,000	40,293,000
โครงการหลักที่ 38 พัฒนาลำน้ำทางขนส่งผลผลิต							
กิจกรรมที่ 1 การพัฒนาลำน้ำทางลำเลียง							
1) ก่อสร้างลำน้ำทางลำเลียง	395 กม.	9,616,500	10,257,600	10,257,600	10,257,600	10,257,600	50,646,900
2) ซ่อมแซมลำน้ำทางลำเลียง	200 กม.	1,195,800	1,195,800	1,195,800	1,195,800	1,195,800	5,979,000
ยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการ							
แผนงานที่ 5.2 การพัฒนาเครือข่ายการเรียนรู้							
โครงการหลักที่ 46 โครงการพัฒนาเกษตรกรรมและอาสาสมัครในชุมชน							
1. โครงการพัฒนาเกษตรกรรมและหมอดินอาสา							
กิจกรรมที่ 1 การฝึกอบรมหมอดินอาสา							
1) อบรมหมอดินอาสาประจำตำบล	425 ราย	136,000	136,000	136,000	136,000	136,000	680,000
2) อบรมหมอดินอาสาประจำหมู่บ้าน	750 ราย	45,000	45,000	45,000	45,000	45,000	225,000
รวมงบประมาณ		139,066,350	147,117,750	154,528,050	154,528,050	154,528,050	749,768,250

รายละเอียดแผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564)

จำแนกตามหน่วยงาน : 4. กรมปศุสัตว์

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)				รวม (บาท)
		พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564
ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาการผลิตและส่งเสริมการเกษตรภายใต้ระบบมาตรฐานอาหารปลอดภัยกับสิ่งแวดล้อม						
แผนงานที่ 1.1 การพัฒนาและส่งเสริมการเกษตรภายใต้ระบบมาตรฐานอาหารปลอดภัย						
โครงการหลักที่ 7 ส่งเสริมการพัฒนากระบะเลี้ยงสัตว์และประมงเพื่อสร้างรายได้ในครัวเรือน						
1. โครงการสร้างฟาร์มสัตว์						
กิจกรรมที่ 1 ฟาร์มสาธิตการเลี้ยงสุกร	104 แห่ง	257,600	312,800	368,000	441,600	533,600
กิจกรรมที่ 2 ฟาร์มสาธิตการเลี้ยงสัตว์ปีก	120 แห่ง	111,040	131,860	159,620	194,320	235,960
2. โครงการส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์						
กิจกรรมที่ 1 ส่งเสริมการเลี้ยงสุกร	250 ราย	265,500	265,500	295,000	324,500	324,500
กิจกรรมที่ 2 ส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์ปีก	300 ราย	160,600	160,600	175,200	189,800	189,800
3. โครงการสนับสนุนพันธุ์สัตว์						
กิจกรรมที่ 1 สนับสนุนพันธุ์สุกร	35 ราย	31,200	36,400	36,400	36,400	41,600
กิจกรรมที่ 2 สนับสนุนพันธุ์สัตว์ปีก	35 ราย	15,000	17,500	17,500	17,500	20,000
4. โครงการสนับสนุนการเลี้ยงสัตว์ตามศักยภาพพื้นที่						
กิจกรรมที่ 1 สนับสนุนแร่ธาตุ วัคซีน เวชภัณฑ์โคเนื้อ	1,500 ราย	156,000	162,000	174,000	210,000	198,000
กิจกรรมที่ 2 กองทุนอาหารสัตว์	80 แห่ง	136,800	159,600	182,400	205,200	228,000
กิจกรรมที่ 3 กองทุนยาสัตว์	55 แห่ง	80,000	90,000	110,000	120,000	150,000
กิจกรรมที่ 4 ส่งเสริมการทำ/ปรับปรุงแปลงหญ้าสาธารณะ	1,500 ไร่	240,000	240,000	240,000	240,000	240,000
กิจกรรมที่ 5 เพิ่มประสิทธิภาพการจัดการเลี้ยงสัตว์โดยวิธีผสมเทียม	7 แห่ง	20,000	20,000	20,000	40,000	40,000
กิจกรรมที่ 6 เพิ่มประสิทธิภาพการจัดการสิ่งแวดล้อมในฟาร์มสุกร	7 แห่ง	20,000	20,000	20,000	40,000	40,000
กิจกรรมที่ 7 เพิ่มประสิทธิภาพการจัดการฟาร์มให้เข้าสู่มาตรฐานฟาร์ม	7 แห่ง	20,000	20,000	20,000	40,000	40,000
กิจกรรมที่ 8 ผลัดสัปดาห์ความรู้โครงการหลวง	7 เรื่อง	5,000	5,000	5,000	10,000	10,000
กิจกรรมที่ 9ฝึกอบรม						
1) เกษตรกร	6,000 ราย	12,000	12,000	12,000	12,000	12,000
2) อาสาปศุสัตว์	18 ราย	27,000	27,000	27,000	27,000	27,000

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)					รวม (บาท)
		พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	
ยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการ							
แผนงานที่ 5.1 การอำนวยความสะดวกประชาชน บูรณาการและเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ							
โครงการหลักที่ 42 ส่งเสริมการพัฒนาเชิงบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง							
กิจกรรมที่ 1 อำนวยความสะดวกประชาชน	38 ศูนย์	3,800,000	4,180,000	4,560,000	4,560,000	4,560,000	21,660,000
รวมงบประมาณ		5,357,740	5,860,260	6,422,120	6,708,320	6,890,460	31,238,900

รายละเอียดแผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564)

จำแนกตามหน่วยงาน : 5. กรมประมง

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)				รวม (บาท)
		พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564
ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาการเกษตรภายใต้ระบบอาหารปลอดภัยและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม						
แผนงานที่ 1.1 การพัฒนาและส่งเสริมการเกษตรภายใต้ระบบมาตรฐานอาหารปลอดภัย						
โครงการหลักที่ 7 ส่งเสริมการพัฒนากระบวนการผลิตและประมงเพื่อสร้างรายได้ในครัวเรือน						
1. โครงการถ่ายทอดความรู้แก่ผู้ประกอบการ	190 แห่ง/1,900 ราย	190,000	210,500	231,000	252,000	279,000
2. โครงการส่งเสริมการพัฒนาประมงเพื่อการบริโภคและสร้างรายได้	1,900 ราย/ 950,000 ตัว	190,000	208,500	136,300	311,500	342,000
ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาคุณภาพชีวิตและเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน						
แผนงานที่ 2.1 การรณรงค์นำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต						
โครงการหลักที่ 14 ส่งเสริมการรณรงค์นำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติ						
- ส่งเสริมการพัฒนาความรู้ชุมชนเศรษฐกิจพอเพียง	40 แห่ง	160,000	176,000	193,000	213,000	238,000
ยุทธศาสตร์ที่ 3 การฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม						
แผนงานที่ 3.2 การฟื้นฟูและอนุรักษ์ต้นน้ำลำธาร และความหลากหลายทางชีวภาพ						
โครงการที่ 32 พัฒนาการฟื้นฟูแหล่งอาหารและความหลากหลายทางชีวภาพของชุมชนในพื้นที่สูง						
1. โครงการฟื้นฟูแหล่งอาหารและความหลากหลายของทรัพยากรประมง						
กิจกรรมที่ 1 ผลิตสัตว์น้ำและปล่อยพันธุ์ปลา	6,300,000 ตัว	2,295,000	2,524,500	2,776,500	3,053,000	3,387,500
กิจกรรมที่ 2 คัดเลือกแหล่งน้ำเพื่อปล่อยสัตว์น้ำ	38 แห่ง	-	-	-	-	-
กิจกรรมที่ 3 สำรวจทรัพยากรประมงในแหล่งน้ำ	25 แห่ง/75 ครั้ง	75,000	82,500	90,000	99,000	110,000
ยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการ						
แผนงานที่ 5.1 การอำนวยความสะดวกประชาชน บูรณาการและเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ						
โครงการหลักที่ 44 การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน						
กิจกรรมที่ 1 การติดตามให้คำแนะนำการดำเนินงาน	190 แห่ง/380 ครั้ง	190,000	209,000	229,500	252,200	277,400
รวมงบประมาณ		3,100,000	3,411,000	3,656,300	4,180,700	4,633,900
						1,158,100
						18,981,900

รายละเอียดแผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564)

จำแนกตามหน่วยงาน : 6. กรมส่งเสริมสหกรณ์

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)				รวม (บาท)
		พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564
ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาศูนย์พัฒนาโครงการหลวงให้มีความเข้มแข็งของชุมชน						
แผนงานที่ 2.2 การเสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์กรชุมชนในการเป็นหุ้นส่วน การปฏิบัติงานของชุมชน						
โครงการหลักที่ 16 พัฒนาศูนย์พัฒนาโครงการหลวง (สหกรณ์ มาตรฐานด้านการ ท่องเที่ยว และหมู่บ้านปลอดภัย)						
1. โครงการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาภาคกลุ่มภายใต้มาตรฐานสหกรณ์						
กิจกรรมที่ 1 แนะนำส่งเสริมให้ความรู้เกี่ยวกับอุดมการณ์ หลักการและวิธีการสหกรณ์	795 ครั้ง	612,000	624,000	636,000	648,000	660,000
กิจกรรมที่ 2 ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินกิจกรรม/ธุรกิจการผลิตและการตลาด ในรูปแบบสหกรณ์แก่สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร/กลุ่มเตรียมสหกรณ์	255 สหกรณ์ 5 กลุ่มเกษตรกร	735,000 15,000	750,000 15,000	765,000 15,000	780,000 15,000	795,000 15,000
	5 กลุ่มเตรียม สหกรณ์	12,000	12,000	12,000	12,000	12,000
	60 ครั้ง	48,000	48,000	48,000	48,000	48,000
กิจกรรมที่ 3 ประชุม ประสานงานกับมูลนิธิโครงการหลวงและศูนย์พัฒนาโครงการหลวง						
กิจกรรมที่ 4 จัดกิจกรรมเสริมสร้างการมีส่วนร่วมระหว่างสหกรณ์กับชุมชน โดยการสวดแหก กระบวนการสหกรณ์เข้าไปในขั้นตอนของการดำเนินกิจกรรม	265 กิจกรรม	306,000	312,000	318,000	324,000	330,000
กิจกรรมที่ 5 จัดประกวดสหกรณ์และบุคคลดีเด่นในพื้นที่โครงการหลวง	5 ครั้ง	85,000	85,000	85,000	85,000	85,000
กิจกรรมที่ 6 จัดสัมมนาเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานส่งเสริมสหกรณ์ในพื้นที่โครงการหลวง	5 ครั้ง	680,000	685,000	690,000	695,000	705,000
กิจกรรมที่ 7 จัดหาบริการเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานสหกรณ์ให้แก่สหกรณ์ในพื้นที่ โครงการหลวง	140 ราย	3,000,000	2,900,000	2,800,000	2,700,000	2,600,000
กิจกรรมที่ 8 แนะนำส่งเสริมการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสหกรณ์ให้เป็นสหกรณ์ต้นแบบ	18 สหกรณ์	60,000	80,000	100,000	120,000	140,000
กิจกรรมที่ 9 สนับสนุนเงินอุดหนุนปัจจัยการผลิต/การตลาดให้แก่สหกรณ์ในพื้นที่ โครงการหลวง	38 สหกรณ์/ กลุ่มเกษตรกร	3,528,000	5,292,000	7,056,000	7,056,000	7,056,000
รวมงบประมาณ		9,081,000	10,803,000	12,525,000	12,483,000	12,446,000
						57,338,000

รายละเอียดแผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564)

จำแนกตามหน่วยงาน : 7. กรมส่งเสริมการเกษตร

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)				รวม (บาท)
		พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564
ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาการเกษตรภายใต้ระบบอาหารปลอดภัยและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม						
แผนงานที่ 1.1 การพัฒนาและส่งเสริมการเกษตรภายใต้ระบบมาตรฐานอาหารปลอดภัย						
โครงการหลักที่ 1 ส่งเสริมการปลูกพืชที่เหมาะสมกับภูมิโนเขต และมีกระบวนการปฏิบัติงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม						
1. โครงการส่งเสริมและพัฒนาการปลูกพืชบนพื้นที่สูง						
กิจกรรมที่ 1 ส่งเสริมการปลูกพืชผสมผสาน	1,000 ไร่	700,000	700,000	700,000	700,000	700,000
กิจกรรมที่ 2 ส่งเสริมการปลูกไม้ผลไม่ยืนต้น	1,000 ไร่	800,000	800,000	800,000	800,000	800,000
กิจกรรมที่ 3 ส่งเสริมการปลูกผักเมืองหนาว	600 ไร่	300,000	300,000	300,000	450,000	450,000
โครงการหลักที่ 3 เพิ่มผลผลิตการเกษตร ลดต้นทุนการผลิตและการปลูกพืชหมุนเวียน						
1. โครงการถ่ายทอดความรู้ด้านการปลูกพืช และการแปรรูปผลผลิตพืช						
กิจกรรมที่ 1 ถ่ายทอดความรู้ด้านการผลิตพืชพื้นที่สูง	10,000 ราย	400,000	400,000	400,000	400,000	400,000
กิจกรรมที่ 2 ถ่ายทอดความรู้ก่อนอาหารแปรรูป	200 กลุ่ม	120,000	120,000	120,000	120,000	120,000
กิจกรรมที่ 3 ทัศนศึกษาดูงานของเกษตรกร	10,000 ราย	800,000	800,000	800,000	800,000	800,000
กิจกรรมที่ 4 ร่วมประชุมและติดตามงานโครงการ	40 ครั้ง	80,000	80,000	80,000	80,000	80,000
รวมงบประมาณ		3,200,000	3,200,000	3,200,000	3,350,000	3,350,000
						16,300,000

รายละเอียดแผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564)

จำแนกตามหน่วยงาน : 8. กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)				รวม (บาท)	
		พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563		พ.ศ. 2564
ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาการเกษตรภายใต้ระบบอาหารปลอดภัยและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม							
แผนงานที่ 1.3 การส่งเสริมการประกอบอาชีพนอกภาคเกษตรและการท่องเที่ยว							
โครงการหลักที่ 12 อนุรักษ์และฟื้นฟูงานหัตถกรรมของชนเผ่าบนพื้นที่สูง							
1. โครงการส่งเสริมสนับสนุน พัฒนาอาชีพนอกภาคการเกษตร							-
กิจกรรมที่ 1 ฝึกอบรมด้านหัตถกรรมและอุตสาหกรรมในครอบครัว	350 ราย	329,000	329,000	329,000	329,000	329,000	1,645,000
ยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนาประสิทธิภาพบริหารจัดการ							
แผนงานที่ 5.1 การอำนวยความสะดวกประชาชน บูรณาการและเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ							
โครงการหลักที่ 44 การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน							
กิจกรรมที่ 1 สัปดาห์ ประสาน ติดตามประเมินผล โครงการส่งเสริมสนับสนุนพัฒนาอาชีพนอกภาคการเกษตร	7 ครั้ง	49,000	49,000	49,000	49,000	49,000	245,000
รวมงบประมาณ		378,000	378,000	378,000	378,000	378,000	1,890,000

รายละเอียดแผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564)

จำแนกตามหน่วยงาน : 9. กรมวิชาการเกษตร

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)					รวม (บาท)
		พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	
ยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนาประสิทธิภาพบริหารจัดการ							
แผนงานที่ 5.1 การอำนวยความสะดวกประชาชน บูรณาการและเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ							
โครงการหลักที่ 42 ส่งเสริมการพัฒนาเชิงบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง							
กิจกรรมที่ 1 ร่วมประชุมเพื่อการอำนวยความสะดวกและเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ	12 ครั้ง/ปี	30,000	30,000	30,000	30,000	30,000	150,000
รวมงบประมาณ		30,000	30,000	30,000	30,000	30,000	150,000

รายละเอียดแผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564)

จำแนกตามหน่วยงาน : 10. กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)				รวม (บาท)
		พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564
ยุทธศาสตร์ที่ 3 การฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม						
แผนงานที่ 3.2 การฟื้นฟูและอนุรักษ์ป่าต้นน้ำลำธาร และความหลากหลายทางชีวภาพ						
โครงการหลักที่ 29 ฟื้นฟูและอนุรักษ์ป่าต้นน้ำลำธาร						
1. โครงการฟื้นฟูและอนุรักษ์ป่าต้นน้ำลำธาร						
กิจกรรมที่ 1 ปลูกป่า	2,200 ไร่	6,216,000	6,130,000	2,090,000	2,090,000	2,090,000
กิจกรรมที่ 2 จัดทำระบบป่าเปียก	4 ศูนย์/1 ชนิด	960,000	1,200,000	1,200,000	1,200,000	1,200,000
กิจกรรมที่ 3 ฝายชะลอน้ำแบบกาเบียนชนิดกระสอบดินทรายผสมซีเมนต์	375 แห่ง	1,699,500	2,472,000	2,472,000	2,472,000	2,472,000
กิจกรรมที่ 4 ฝายชะลอน้ำแบบกาเบียนชนิดหินทั้ง	375 แห่ง	1,248,500	1,816,000	1,816,000	1,816,000	1,816,000
กิจกรรมที่ 5 ฝายชะลอน้ำแบบกึ่งถาวร	175 แห่ง	535,500	1,428,000	1,428,000	1,428,000	1,428,000
กิจกรรมที่ 6 ฝายชะลอน้ำแบบถาวร	154 แห่ง	761,000	2,739,600	2,739,600	2,739,600	2,739,600
กิจกรรมที่ 7 ส่งเสริมชุมชนปลูกไม้ท้องถิ่นเพื่อลดการทำลายป่า	7.43 ล้านกล้า	4,147,000	4,350,000	4,350,000	4,350,000	4,350,000
กิจกรรมที่ 8 ปลูกหญ้าแฝกเพื่ออนุรักษ์ดินและน้ำบนพื้นที่ต้นน้ำ	8.2 ล้านกล้า	2,970,000	2,970,000	2,970,000	2,970,000	2,970,000
กิจกรรมที่ 9 จัดทำแนวกันไฟ	5,000 กิโลเมตร	5,140,000	5,140,000	5,140,000	5,140,000	5,140,000
กิจกรรมที่ 10 ส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการใช้และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ	36 โครงการ	1,719,000	1,719,000	1,719,000	1,719,000	1,719,000
ยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการ						
แผนงานที่ 5.1 การอำนวยความสะดวกประชาชน บูรณาการและเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ						
โครงการหลักที่ 42 ส่งเสริมการพัฒนาเชิงบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง						
กิจกรรมที่ 1 บริหารงานและอำนวยความสะดวก	36 โครงการ	1,620,000	2,160,000	2,160,000	2,160,000	2,160,000
รวมงบประมาณ		27,016,500	32,124,600	28,084,600	28,084,600	28,084,600
						143,394,900

รายละเอียดแผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564)

จำแนกตามหน่วยงาน : 11. กรมป่าไม้

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)				รวม (บาท)
		พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564
ยุทธศาสตร์ที่ 3 การฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม						
แผนงานที่ 3.2 การฟื้นฟูและอนุรักษ์ป่าต้นน้ำลำธาร และความหลากหลายทางชีวภาพ						
โครงการหลักที่ 29 ฟื้นฟูและอนุรักษ์ป่าต้นน้ำลำธาร						
1. โครงการฟื้นฟูป่าในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง						
กิจกรรมที่ 1 จัดทำฝายต้นน้ำ แบบกึ่งถาวร	380 แห่ง		13,300,000	13,300,000	13,300,000	53,200,000
กิจกรรมที่ 2 ปลูกป่าทั่วไป	7,600 ไร่		8,362,300	11,151,940	11,151,940	41,818,120
โครงการหลักที่ 31 จัดการทรัพยากรที่ดินและป่าไม้เพื่อสนับสนุนโครงการหลวง						
1. โครงการจัดการที่ดินในเขตป่าสงวนแห่งชาติ	8,000 ไร่	3,400,000	3,400,000	3,400,000	3,400,000	13,600,000
2. โครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และฟื้นฟูป่าตามแนวทางโครงการหลวง	19 ศูนย์	13,502,000	11,911,000	7,138,000		32,551,000
กิจกรรมที่ 1 เวทีชาวบ้านเพื่อร่วมกันกำหนดเขตการใช้ประโยชน์ที่ดินระดับชุมชน/หมู่บ้าน						
กิจกรรมที่ 2 ฝึกอบรมหลักสูตรการจัดการที่ดินที่ จำนวน 2 ครั้ง สำหรับเจ้าหน้าที่ 80 คน/ศูนย์โครงการ และสำหรับชาวบ้านในพื้นที่ 320 คน/ศูนย์โครงการ						
กิจกรรมที่ 3 กิจกรรมหลักส่งเสริมและพัฒนาการป่าไม้กิจกรรมโครงการหลวง	57 แห่ง	4,049,600	12,135,000	13,765,000	12,445,000	42,394,600
กิจกรรมที่ 4 เพาะชำหญ้าแฝก	20,100,000 กิ่ง					
กิจกรรมที่ 5 งานฝึกอบรมราษฎร	114 รุ่น					
รวมงบประมาณ		20,951,600	49,108,300	48,754,940	40,296,940	183,563,720

รายละเอียดแผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564)

จำแนกตามหน่วยงาน : 12. องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)				รวม (บาท)	
		พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563		พ.ศ. 2564
ยุทธศาสตร์ที่ 3 การฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม							
แผนงานที่ 3.2 การฟื้นฟูและอนุรักษ์ป่าต้นน้ำลำธาร และความหลากหลายทางชีวภาพ							
โครงการหลักที่ 29 ฟื้นฟูและอนุรักษ์ป่าต้นน้ำลำธาร							
1. โครงการฟื้นฟูและอนุรักษ์ป่าต้นน้ำลำธาร							
กิจกรรมที่ 1 ปลูกสร้างสวนป่าเพื่อฟื้นฟูป่าต้นน้ำลำธาร	62,200 ไร่						
1) การปลูกขยายแปลงใหม่	6,500 ไร่	5,070,000	5,070,000	5,070,000	5,070,000	5,070,000	25,350,000
2) การบำรุงรักษาสวนป่าแปลงเก่า อายุ 2-6 ปี	32,300 ไร่	6,426,000	6,630,000	6,630,000	6,630,000	6,630,000	32,946,000
3) การบำรุงรักษาสวนป่าแปลงเก่า อายุ 7-10 ปี	23,400 ไร่	2,156,000	2,156,000	2,254,000	2,352,000	2,548,000	11,466,000
รวมงบประมาณ		13,652,000	13,856,000	13,954,000	14,052,000	14,248,000	69,762,000

รายละเอียดแผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564)

จำแนกตามหน่วยงาน : 13. กระทรวงสาธารณสุข

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)					รวม (บาท)
		พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	
ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาคุณภาพชีวิตและเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน							
แผนงานที่ 2.4 การส่งเสริมการดูแลสุขภาพในชุมชน							
โครงการหลักที่ 21 ถ่ายทอดความรู้และการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการดูแลสุขภาพ	38 ศูนย์/5 จังหวัด	1,900,000	1,900,000	1,900,000	1,900,000	1,900,000	9,500,000
กิจกรรมที่ 1 สร้างแกนนำเครือข่ายเพื่อการถ่ายทอดความรู้และการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมตามกลุ่มวัยที่สำคัญ							
โครงการหลักที่ 22 ส่งเสริมสุขภาพอนามัยครัวเรือน	38 ศูนย์/5 จังหวัด	760,000	760,000	760,000	760,000	760,000	3,800,000
กิจกรรมที่ 1 การคัดกรองพัฒนาการเด็ก (อายุ 0-5 ปี)							
กิจกรรมที่ 2 การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในเด็กนักเรียนที่มีภาวะเริ่มอ้วนและอ้วน (อายุ 5-14 ปี)							
กิจกรรมที่ 3 การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ในวัยรุ่น (อายุ 15-21 ปี)							
กิจกรรมที่ 4 การคัดกรองความเสี่ยงโรคเบาหวานและโรคความดันโลหิตสูง							
กิจกรรมที่ 5 เกษตรกรกลุ่มเสี่ยงได้รับการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการใช้สารเคมี							
กิจกรรมที่ 6 การดูแลผู้สูงอายุในชุมชน							
ยุทธศาสตร์ที่ 3 การฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม							
แผนงานที่ 3.3 การส่งเสริมและพัฒนาระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชน							
โครงการหลักที่ 34 พัฒนาระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมและสุขภาพภาคเพื่อชุมชนบนพื้นที่สูง							
1. โครงการพัฒนาอนามัยและสิ่งแวดล้อมในครัวเรือน	38 ศูนย์/5 จังหวัด	190,000	190,000	190,000	190,000	190,000	950,000
กิจกรรมที่ 1 การปรับปรุงสภาพแวดล้อมในครัวเรือน (ขยะ น้ำเสีย สิ่งปฏิกูล)							
รวมงบประมาณ		2,850,000	2,850,000	2,850,000	2,850,000	2,850,000	14,250,000

รายละเอียดแผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564)

จำแนกตามหน่วยงาน : 14. กรมการพัฒนาชุมชน

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)				รวม (บาท)	
		พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563		พ.ศ. 2564
ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาศูนย์พัฒนาฯเพื่อส่งเสริมสร้างพลังชุมชนเข้มแข็งของชุมชน							
แผนงานที่ 2.1 การรื้อฟื้นภูมิปัญญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต							
โครงการหลักที่ 14 ส่งเสริมการรื้อฟื้นภูมิปัญญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติ							
- ส่งเสริมและพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ	5 จังหวัด/ 19 อำเภอ/ 188 หมู่บ้าน	3,760,000	3,760,000	3,760,000	3,760,000	3,760,000	18,800,000
แผนงานที่ 2.2 การเสริมสร้างพลังชุมชนเข้มแข็งของชุมชนในการเป็นหุ้นส่วนการพัฒนา ของชุมชน							
โครงการหลักที่ 17 ส่งเสริมการจัดทำแผนชุมชนเพื่อพึ่งตนเอง							
1. โครงการการพัฒนาศักยภาพการบริหารจัดการทุนชุมชนในพื้นที่โครงการพระราชดำริ	5 จังหวัด/5 อำเภอ/ 5 หมู่บ้าน	150,000	150,000	150,000	150,000	150,000	750,000
รวมงบประมาณ		3,910,000	3,910,000	3,910,000	3,910,000	3,910,000	19,550,000

รายละเอียดแผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564)

จำแนกตามหน่วยงาน : 15. กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)				รวม (บาท)
		พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564
ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาคุณภาพชีวิตและเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน						
แผนงานที่ 2.2 การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในการเป็นหุ้นส่วนการปฏิบัติงานของชุมชน						
โครงการหลักที่ 17 ส่งเสริมการจัดทำแผนชุมชนเพื่อพึ่งตนเอง						
กิจกรรมที่ 1 ฝึกอบรมด้านต่าง ๆ แก่กลุ่มเป้าหมาย	15,600 ราย	2,808,000	2,808,000	2,808,000	2,808,000	14,040,000
แผนงานที่ 2.4 การส่งเสริมการดูแลสุขภาพในชุมชน						
โครงการหลักที่ 23 พัฒนาสังคมด้วยสวัสดิการ						
กิจกรรมที่ 1 การให้บริการสวัสดิการสังคม	4,795 ราย	3,110,000	3,280,000	3,450,000	3,350,000	16,440,000
ยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนาประสิทธิภาพบริหารจัดการ						
แผนงานที่ 5.1 การอำนวยความสะดวกประชาชน บูรณาการและเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ						
โครงการหลักที่ 44 การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน						
กิจกรรมที่ 1 การติดตามประเมินผลโครงการสวัสดิการสังคม		1,248,000	1,248,000	1,248,000	1,248,000	6,240,000
รวมงบประมาณ		7,166,000	7,336,000	7,506,000	7,406,000	36,720,000

รายละเอียดแผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564)

จำแนกตามหน่วยงาน : 16. สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)				รวม (บาท)	
		พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563		พ.ศ. 2564
ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาคุณภาพชีวิตและเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน							
แผนงานที่ 2.5 การส่งเสริมการพัฒนาคนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต							
โครงการหลักที่ 24 พัฒนาศูนย์การเรียนรู้ของเด็กและเยาวชน							
กิจกรรมที่ 1 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้พื้นฐาน	39 พื้นที่/ 17,810 ราย	7,913,000	7,913,000	7,913,000	7,913,000	7,913,000	39,565,000
โครงการหลักที่ 25 การส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ทั้งด้านการประกอบอาชีพ และทักษะการดำรงชีวิต							
กิจกรรมที่ 1 การส่งเสริมการเรียนรู้หนังสือ	38 พื้นที่/ 2,850 ราย	313,500	313,500	313,500	313,500	313,500	1,567,500
รวมงบประมาณ		8,226,500	8,226,500	8,226,500	8,226,500	8,226,500	41,132,500

รายละเอียดแผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564)

จำแนกตามหน่วยงาน : 17. มหาวิทยาลัยแม่โจ้

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)				รวม (บาท)
		พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564
ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาการเกษตรภายใต้ระบบมาตรฐานอาหารปลอดภัยและปลอดภัยกับสิ่งแวดล้อม						
แผนงานที่ 1.1 การพัฒนาและส่งเสริมการเกษตรภายใต้ระบบมาตรฐานอาหารปลอดภัย						
โครงการหลักที่ 1 ส่งเสริมการปลูกพืชที่เหมาะสมกับภูมิโนเขต และมีกระบวนการปฏิบัติงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม						
1. โครงการส่งเสริมอาชีพการปลูกพืชผักเมืองหนาวบนที่สูง	7,250 ไร่	1,200,000	1,992,000	2,300,000	2,500,000	2,700,000
2. โครงการส่งเสริมอาชีพการปลูกพืชผักในพื้นที่ราบต่ำ	2,100 ไร่	826,000	1,207,000	1,500,000	1,700,000	1,900,000
3. โครงการส่งเสริมอาชีพการปลูกไม้ผลเมืองหนาวบนพื้นที่สูง	3,250 ไร่	466,000	903,000	1,100,000	1,300,000	1,500,000
4. โครงการส่งเสริมอาชีพการปลูกไม้ผลในพื้นที่ราบต่ำ	1,650 ไร่	394,000	502,000	650,000	750,000	850,000
โครงการหลักที่ 7 ส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์และประมงเพื่อสร้างรายได้ในครัวเรือน						
1. โครงการส่งเสริมอาชีพการเลี้ยงไก่กระดุกดำ (เกษตรกร 50 ราย)	17,500 ตัว	300,000	500,000	600,000	700,000	800,000
กิจกรรมที่ 1 สนับสนุนผู้เลี้ยงไก่กระดุกดำ, อาหารไก่, อุปกรณ์การเลี้ยงสัตว์ เช่น รางน้ำ รางอาหาร						
2. โครงการส่งเสริมอาชีพการเลี้ยงสุกรลูกผสม (เกษตรกร 12 ราย)	1,250 ตัว	300,000	300,000	400,000	500,000	500,000
กิจกรรมที่ 1 สนับสนุนผู้สุกร อาหารสุกร						
ยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนาประสิทธิภาพบริหารจัดการ						
แผนงานที่ 5.1 การอำนวยการประสานงาน บูรณาการและเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ						
โครงการหลักที่ 42 ส่งเสริมการพัฒนาเชิงบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง						
กิจกรรมที่ 1 การประชุมคณะทำงานศูนย์พัฒนาโครงการหลวง	5 ศูนย์	292,560	400,000	400,000	400,000	400,000
โครงการหลักที่ 44 การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน						
กิจกรรมที่ 1 การประสานงานและติดตามงานส่งเสริมอาชีพเกษตรกร						
1) จัดอบรมเกษตรกร 4 ประดู่	2 คัน		1,300,000	1,350,000		
2) จัดซื้อรถพ่วงแทรกเตอร์ขนาดเล็กพร้อมอุปกรณ์	3 คัน		1,600,000		1,700,000	1,800,000
3) ค่าวัสดุและวัสดุเชื้อเพลิงและหล่อลื่น	5 ศูนย์		900,000	950,000	1,200,000	1,400,000
รวมงบประมาณ		3,778,560	9,604,000	9,250,000	10,750,000	11,850,000
						45,232,560

รายละเอียดแผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564)

จำแนกตามหน่วยงาน : 18. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)				รวม (บาท)
		พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564
ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาเกษตรภายใต้ระบบอาหารปลอดภัยและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม						
แผนงานที่ 1.1 การพัฒนาและส่งเสริมการเกษตรภายใต้ระบบมาตรฐานอาหารปลอดภัย						
โครงการหลักที่ 2 สนับสนุนการพัฒนาคุณภาพผลผลิตตามมาตรฐานอาหารปลอดภัย						
1. โครงการพัฒนาและควบคุมมาตรฐานคุณภาพผลผลิตพืชภายใต้มาตรฐานอาหารปลอดภัย						
กิจกรรมที่ 1 ชุดตรวจสอบต้นแบบ	1 ชุดทดสอบต้นแบบ	500,000	500,000	500,000		1,500,000
โครงการหลักที่ 4 วิเคราะห์ต้นทุนทางวิศวกรรมสำหรับการดำเนินงานในกิจกรรมต่างๆ ของโครงการหลวง	4 แห่ง	800,000	800,000	800,000	800,000	4,000,000
แผนงานที่ 1.2 การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการแปรรูปผลผลิต						
โครงการหลักที่ 9 พัฒนาเทคโนโลยีการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าของผลผลิต						
1. โครงการพัฒนาระบบการผลิตกาแฟสำหรับเกษตรกร	1 ระบบต้นแบบ	1,100,000	1,100,000	1,400,000	800,000	5,200,000
2. โครงการแปรรูปผลผลิตของเกษตรกร	10 ผลิตภัณฑ์	600,000	600,000	600,000	600,000	3,000,000
โครงการหลักที่ 11 ศึกษาและพัฒนารูปแบบการกระจายผลผลิตสำหรับสินค้าเกษตร (เชิงรายได้ นวน พะเยา)	1 รูปแบบการกระจายผลผลิต	800,000	450,000	450,000	450,000	2,600,000
ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาคุณภาพชีวิตและเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน						
แผนงานที่ 2.2 การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในการเป็นหุ้นส่วนการปฏิบัติงานของชุมชน						
โครงการหลักที่ 17 ส่งเสริมการจัดทำแผนชุมชนเพื่อพึ่งตนเอง						
1. โครงการส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนภายใต้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง						
กิจกรรมที่ 1 การออกแบบบ้านเรือนที่สอดคล้องกับอัตลักษณ์ของชุมชนแต่ละแห่ง	4 ศูนย์/1 ชนิดพืช	550,000	550,000	1,000,000	1,500,000	5,100,000
2. โครงการเตรียมความพร้อมชุมชนเพื่อการท่องเที่ยว						
กิจกรรมที่ 1 การบ่มเพาะสร้างความเข้มแข็งกลุ่มชาวบ้านผ่านงานพัฒนา	1 กลุ่มชุมชน	200,000	200,000	200,000	200,000	1,000,000
	2 งานพัฒนา	500,000	500,000	500,000	500,000	2,500,000

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)				รวม (บาท)
		พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564
ยุทธศาสตร์ที่ 3 การฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม						
แผนงานที่ 3.3 การสนับสนุนและพัฒนาระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชน						
โครงการหลักที่ 33 ลดการใช้พลังงานภายในศูนย์และระดับครัวเรือนในชุมชน						
1. โครงการลดการใช้พลังงาน						
กิจกรรมที่ 1 การให้คำปรึกษาในการลดการใช้พลังงานในศูนย์พัฒนาโครงการหลวงและชุมชนในพื้นที่โครงการหลวง	5 แห่ง	350,000	550,000	600,000	600,000	600,000
โครงการหลักที่ 34 พัฒนาระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมและสุขภาพเพื่อชุมชนในพื้นที่สูง						
1. โครงการระบบบำบัดของเสียสำหรับชุมชนในพื้นที่โครงการหลวง						
กิจกรรมที่ 1 การให้คำปรึกษาในการจัดการของเสียของชุมชน	5 แห่ง	550,000	550,000	800,000	800,000	800,000
ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน						
แผนงานที่ 4.1 การสนับสนุนและพัฒนาโครงการสร้างพื้นฐานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงาน						
โครงการหลักที่ 36 ส่งเสริมระบบประหยัน้ำและเก็บกักน้ำในไร่นาเกษตร						
1. โครงการสนับสนุนระบบน้ำราคาถูกในแปลงสำหรับเกษตรกร	5 ระบบ	500,000	500,000	800,000	800,000	800,000
โครงการหลักที่ 40 สร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบำรุงรักษาปัจจัยพื้นฐานต่าง ๆ						
1. โครงการศึกษาดูงานบริหารจัดการน้ำในพื้นที่โครงการหลวง	5 แห่ง	200,000	200,000	800,000	800,000	800,000
ยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนาประสิทธิภาพบริหารจัดการ						
แผนงานที่ 5.1 การอำนวยความสะดวกประสานงาน บูรณาการและเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ						
โครงการหลักที่ 41 พัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของศูนย์พัฒนาโครงการหลวง						
1. โครงการพัฒนาความรู้ด้านการปรับปรุงระบบไฟฟ้าภายในศูนย์และสถานี	10 แห่ง	1,000,000	1,000,000	1,000,000	1,000,000	1,000,000
2. โครงการสร้างความสามารถในการใช้ระบบ GIS ให้กับเจ้าหน้าที่ศูนย์	38 แห่ง	500,000	500,000	500,000	500,000	500,000
3. โครงการพัฒนาเครื่องจักรกล เครื่องมือสนับสนุนการผลิต และการคัดคุณภาพผลผลิต						
3.1 โครงการพัฒนาเครื่องจักรกลต้นแบบสำหรับงานผลิตและคัดคุณภาพผลผลิต						
กิจกรรมที่ 1 การพัฒนาเครื่องจักรกลต้นแบบสำหรับงานผลิต	6 เครื่องต้นแบบ	2,600,000	2,800,000	1,000,000	1,000,000	1,000,000
กิจกรรมที่ 2 การพัฒนาเครื่องจักรกลต้นแบบสำหรับคัดคุณภาพผลผลิต	38 ศูนย์/7 ชนิดพืช	1,100,000	3,050,000	2,200,000	1,000,000	1,000,000
3.2 โครงการออกแบบและพัฒนาระบบเครื่องมือวัดเพื่อควบคุมคุณภาพแวดล้อมสำหรับการเกษตร	4 ศูนย์/1 ชนิดพืช	1,000,000	1,000,000	2,050,000	1,250,000	850,000
4. การจัดทำ Master Plan การใช้พื้นที่ของศูนย์	10 โรงเรียน	1,000,000	1,000,000	1,000,000	2,400,000	7,800,000
	5 แห่ง	600,000	600,000	600,000	1,000,000	1,000,000
						3,800,000

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)					รวม (บาท)
		พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	
แผนงานที่ 5.2 พัฒนาศูนย์การเรียนรู้							
โครงการหลักที่ 46 โครงการพัฒนาเกษตรกรและอาสาสมัครในชุมชน							
1. โครงการค่ายทักษะวิชาชีพวิทยาศาสตร์และวิศวกรรม	6 ศูนย์/90 คน	700,000	700,000	700,000	700,000	700,000	3,500,000
กิจกรรมที่ 1 การให้คำปรึกษาและบริการวิชาการแก่ศูนย์และชาวบ้าน	10 แห่ง	3,000,000	3,000,000	3,000,000	3,000,000	3,000,000	15,000,000
แผนงานที่ 5.3 การพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน							
โครงการหลักที่ 49 ออกแบบและพัฒนาโปรแกรมคอมพิวเตอร์เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานฝ่ายงาน มูลนิธิโครงการหลวง							
1. โครงการออกแบบและพัฒนาโปรแกรมคอมพิวเตอร์เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานฝ่ายงาน มูลนิธิโครงการหลวง	1 โปรแกรม	1,100,000	1,100,000	-	-	-	2,200,000
รวมงบประมาณ		19,250,000	21,250,000	20,500,000	19,700,000	19,300,000	100,000,000

รายละเอียดแผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564)

จำแนกตามหน่วยงาน : 19. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)				รวม (บาท)
		พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564
ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาเกษตรภายใต้ระบบอาหารปลอดภัยและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม						
แผนงานที่ 1.1 การพัฒนาและส่งเสริมการเกษตรภายใต้ระบบมาตรฐานอาหารปลอดภัย						
โครงการหลักที่ 2 สนับสนุนการพัฒนาคุณภาพผลผลิตตามมาตรฐานอาหารปลอดภัย						
1. โครงการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานความปลอดภัยในการผลิตสินค้าผลิตภัณฑ์ชุมชน	5 แห่ง	350,000	350,000	450,000	450,000	2,050,000
โครงการหลักที่ 9 พัฒนาเทคโนโลยีการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าของผลผลิต						
1. โครงการการพัฒนาเครื่องจักร เครื่องมือที่มีความจำเพาะและต้นทุนต่ำ						
กิจกรรมที่ 1 เครื่องมือวัดคุณภาพผลผลิตทางการเกษตรก่อนการเก็บเกี่ยว	1 เครื่อง (ต้นแบบ)	390,000	390,000	390,000	390,000	1,950,000
กิจกรรมที่ 2 ชุดตรวจสอบค่าในผลผลิตทางการเกษตร	1 ชุด (ต้นแบบ)	350,000	350,000	350,000	300,000	1,650,000
กิจกรรมที่ 3 ชุดตรวจวัดสารเคมีตกค้างในพืช	1 ชุด (ต้นแบบ)	300,000	300,000	300,000	300,000	1,500,000
กิจกรรมที่ 4 เครื่องหยอดเมล็ดพันธุ์พืช	1 เครื่อง (ต้นแบบ)	450,000	450,000	350,000	350,000	1,950,000
กิจกรรมที่ 5 เครื่องล้างผัก	1 เครื่อง (ต้นแบบ)	500,000	500,000	450,000	450,000	2,350,000
2. โครงการการพัฒนากระบวนการแปรรูปกาแฟที่มีคุณภาพแบบใช้น้ำน้อย	1 ระบบ	300,000	300,000	300,000	300,000	1,500,000
3. โครงการการบำรุงรักษาวัสดุที่ทุกคนมีส่วนร่วม	38 แห่ง	600,000	600,000	600,000	600,000	3,000,000
โครงการหลักที่ 10 พัฒนาประสิทธิภาพการจัดการเก็บเกี่ยวและระบบโลจิสติกส์						
1. โครงการพัฒนาประยุกต์ใช้ระบบโลจิสติกส์และวิเคราะห์ห่วงโซ่มูลค่าทางเกษตรเพื่อจัดทำฐานข้อมูลโปรแกรม/กระบวนการในการบริหารจัดการและลดต้นทุนการขนส่งผลผลิตของโครงการหลวง	4 แห่ง	500,000	500,000	500,000	500,000	2,500,000
2. โครงการวิจัยพัฒนาการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าผลผลิตทางการเกษตรที่แตกเกรด	10 แห่ง	500,000	500,000	500,000	500,000	2,500,000
แผนงานที่ 1.3 การส่งเสริมการประกอบอาชีพนอกภาคเกษตรและการท่องเที่ยว						
โครงการหลักที่ 12 อนุรักษ์และฟื้นฟูงานหัตถกรรมของชนเผ่าพื้นเมือง						
1. โครงการฟื้นฟูอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น ได้แก่ การออกแบบบ้านเรือน สิ่งก่อสร้าง และหัตถกรรมท้องถิ่นเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มของสินค้าและบริการ	2 แห่ง	500,000	500,000	600,000	600,000	2,800,000
โครงการหลักที่ 13 พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงคุณภาพโดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน						
1. โครงการส่งเสริมรูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวโดยชุมชน	2 แห่ง	300,000	300,000	300,000	300,000	1,500,000

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)				รวม (บาท)
		พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564
ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาคุณภาพชีวิตและเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน						
แผนงานที่ 2.2 การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในการเป็นหุ้นส่วนการปฏิบัติงานของชุมชน						
โครงการหลักที่ 18 สนับสนุนการสร้างเครือข่ายบุคลากรในชุมชน ให้ความรู้ด้านการเกษตรและเทคโนโลยีที่เหมาะสม	38 แห่ง	500,000	500,000	500,000	500,000	2,500,000
แผนงานที่ 2.3 พัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการ						
โครงการหลักที่ 20 ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านอาชีพที่จำเป็นสำหรับชาวบ้านและเยาวชนในชุมชนพื้นที่โครงการหลวง	38 แห่ง	500,000	500,000	500,000	500,000	2,500,000
ยุทธศาสตร์ที่ 3 การฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม						
แผนงานที่ 3.3 การสนับสนุนและพัฒนาระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชน						
โครงการหลักที่ 33 ลดการใช้พลังงานภายในศูนย์และระดับครัวเรือนในชุมชน						
1. โครงการลดการใช้พลังงาน	5 แห่ง	500,000	500,000	500,000	500,000	2,500,000
โครงการหลักที่ 34 พัฒนาระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมและสุขภาพเพื่อชุมชนบนพื้นที่สูง						
1. โครงการระบบบำบัดของเสียจากชุมชนในพื้นที่โครงการหลวง	7 แห่ง	350,000	390,000	350,000	300,000	1,690,000
โครงการหลักที่ 35 พัฒนาชุมชนต้นแบบคาร์บอนต่ำ						
2. โครงการวิจัยและพัฒนาโครงการ Low Carbon ในระดับศูนย์ฯ และชุมชน	7 แห่ง	200,000	200,000	200,000	200,000	1,000,000
ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน						
แผนงานที่ 4.1 การสนับสนุนและพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงาน						
โครงการหลักที่ 37 พัฒนาระบบการบริหารจัดการน้ำทางการเกษตร และการอุปโภคบริโภค						
1. โครงการบริหารจัดการน้ำอุปโภคบริโภคและกิจกรรมการเกษตร	4 แห่ง	250,000	250,000	250,000	250,000	1,250,000
ยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนาประสิทธิภาพบริหารจัดการ						
แผนงานที่ 5.1 การอำนวยความสะดวกสาธารณะ บูรณาการและเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ						
โครงการหลักที่ 41 พัฒนาระสิทธิภาพการปฏิบัติงานของศูนย์พัฒนาโครงการหลวง						
กิจกรรมที่ 1 เครื่องมือวัดค่าสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมในการทำการเกษตร (ความชื้นในดิน อากาศ ความเร็วลม อุณหภูมิ)	4 เครื่อง	380,000	380,000	350,000	350,000	1,810,000
รวมงบประมาณ		7,720,000	7,760,000	7,740,000	7,640,000	38,500,000

รายละเอียดแผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564)

จำแนกตามหน่วยงาน : 20. สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)					รวม (บาท)
		พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	
ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาการเกษตรภายใต้ระบบอาหารปลอดภัยและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม							
แผนงานที่ 1.1 การพัฒนาและส่งเสริมการเกษตรภายใต้ระบบมาตรฐานอาหารปลอดภัย							
โครงการหลักที่ 1 ส่งเสริมการปลูกพืชที่เหมาะสมกับภูมิโนิวดและมีกระบวนการปฏิบัติงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม							
1. โครงการส่งเสริมและพัฒนาการปลูกพืชบนพื้นที่สูง							
กิจกรรมที่ 1 การสนับสนุนการเพาะเห็ดเมืองหนาว		1,200,000	1,200,000	1,200,000	1,200,000	1,200,000	6,000,000
กิจกรรมที่ 2 การสนับสนุนการผลิตวานิลลา		300,000	300,000	300,000	300,000	300,000	1,500,000
รวมงบประมาณ		1,500,000	1,500,000	1,500,000	1,500,000	1,500,000	7,500,000

รายละเอียดแผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564)

จำแนกตามหน่วยงาน : 21. กรมชลประทาน

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)				รวม (บาท)
		พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	
ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน						
แผนงานที่ 4.1 การสนับสนุนและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงาน						
โครงการหลักที่ 37 พัฒนาระบบการบริหารจัดการน้ำทางการเกษตร และการอุปโภคบริโภค						
1. โครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการเกษตร	270 รายการ	181,720,000	205,200,000	185,600,000	175,100,000	175,600,000
รวมงบประมาณ		181,720,000	205,200,000	185,600,000	175,100,000	175,600,000

รายละเอียดแผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564)

จำแนกตามหน่วยงาน : 22. กรมทรัพยากรน้ำ

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)				รวม (บาท)
		พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	
ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน						
แผนงานที่ 4.1 การสนับสนุนและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงาน						
โครงการหลักที่ 37 พัฒนาระบบการบริหารจัดการน้ำทางการเกษตร และการอุปโภคบริโภค						
1. โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำ พร้อมระบบกระจายน้ำเพื่อสนับสนุนศูนย์พัฒนาโครงการหลวง	60 แห่ง	29,550,000	43,200,000	44,200,000	45,500,000	205,450,000
รวมงบประมาณ		29,550,000	43,200,000	44,200,000	45,500,000	205,450,000

รายละเอียดแผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564)

จำแนกตามหน่วยงาน : 23. กรมทรัพยากรน้ำบาดาล

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)				รวม (บาท)
		พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	
ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน						
แผนงานที่ 4.1 การสนับสนุนและพัฒนากโครงสร้างพื้นฐานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงาน						
โครงการหลักที่ 36 ส่งเสริมระบบประหยัน้ำและเก็บกักน้ำในไร่นาเกษตรกร						
1. โครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็ก และระบบกระจายน้ำ	24 ปี/ 7 ระบบประปา	2,952,000	2,428,000	1,704,000	1,440,000	960,000
รวมงบประมาณ		2,952,000	2,428,000	1,704,000	1,440,000	960,000
						9,484,000

รายละเอียดแผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564)

จำแนกตามหน่วยงาน : 24. การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)					รวม (บาท)
		พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	
ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน							
แผนงานที่ 4.1 การสนับสนุนและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการค้าเป็นงาน							
โครงการหลักที่ 39 ขยายเขตและปรับปรุงระบบไฟฟ้า							
1. โครงการขยายเขตไฟฟ้าให้หมู่บ้านในพื้นที่โครงการหลวง	17 แห่ง/8 ศูนย์	2,372,571	4,671,384	15,522,219	-	-	22,566,174
2. โครงการปรับปรุงระบบไฟฟ้าเพื่อความมั่นคง	10 แห่ง/7 ศูนย์	2,800,000	27,530,000	9,243,698	32,508,600	4,500,000	76,582,298
รวมงบประมาณ		5,172,571	32,201,384	24,765,917	32,508,600	4,500,000	99,148,472

รายละเอียดแผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2560-2564)

จำแนกตามหน่วยงาน : 25. กรมทางหลวงชนบท

ยุทธศาสตร์/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	งบประมาณ (บาท)					รวม (บาท)
		พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2562	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	
ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน							
แผนงานที่ 4.1 การสนับสนุนและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงาน							
โครงการหลักที่ 38 พัฒนาเส้นทางขนส่งผลผลิต							
1. โครงการปรับปรุงถนนในพื้นที่โครงการหลวง	335.82 กม.	991,000,000	224,000,000	217,000,000	235,000,000	202,000,000	1,869,000,000
รวมงบประมาณ		991,000,000	224,000,000	217,000,000	235,000,000	202,000,000	1,869,000,000

A grayscale background image of a misty mountain range with a line of evergreen trees in the foreground. The mountains are layered, creating a sense of depth. The sky is a uniform light gray.

มติคณะรัฐมนตรี

เมื่อวันที่ 21 มิถุนายน 2559
และความเห็นของหน่วยงาน

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๕/ว(ล) ๒๒๗๐๐

สำนักงานรัฐมนตรี
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
รับที่ ๒๕๕๐๕
วันที่ ๒๕ มิ.ย. ๒๕๕๙
เวลา ๑๑.๕๖ น.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กษพ ๑๐๓ ๒๕๕๐๕
วันที่ ๒๕ มิ.ย. ๕๙
เวลา ๑๖:๕๗

๒๓ มิถุนายน ๒๕๕๙

เรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙
เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๒๐๒๑๑ ลงวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๙
สิ่งที่ส่งมาด้วย บัญชีสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วย

ตามที่ได้ขอให้เสนอความเห็นเกี่ยวกับเรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงคมนาคม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงสาธารณสุข สำนักงบประมาณ และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้เสนอความเห็นไปเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วย ความละเอียดปรากฏตามบัญชีสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๕๙ รับทราบและเห็นชอบทั้ง ๓ ข้อตามที่คณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวงเสนอ โดยให้ยกเว้นมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๑ (เรื่อง ขออนุมัติหลักการให้สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติเป็นผู้ตรวจสอบโครงการวิจัย) สำหรับโครงการและแผนงานวิจัยตามแผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) และแผนแม่บทโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ทั้งนี้ ให้สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับความเห็นของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สำนักงบประมาณ และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติไปพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไปด้วย

จึงเรียนยืนยันมา

ขอแสดงความนับถือ

(Signature)

(นายธีระพงษ์ วงศ์วิลาส)

รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักพัฒนายุทธศาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ
โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๒๗ (สกส.)/๔๔๔ (ภัทรพงศ์)
โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๑๔๔๖
www.soc.go.th

— ททป
— มอสม. ศาสนา
อินสัฒน์เศวต
(Signature)
(นางสาวรุจิรา ริมผด)

๒๕ มิ.ย. ๒๕๕๙ ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง

ด่วนที่สุด

บันทึกข้อความ

ร.ม.ว.กษ.
รับที่ ๒๕๕๐๕
วันที่ ๒๕ มิ.ย. ๕๙
เวลา ๑๔.๐๗ น.

ส่วนราชการ สลค. โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐

ที่ นร.๐๕๐๕/ว(ก)๒๒๘๑๐

วันที่ ๒๓ มิ.ย. ๕๙

เรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙

เรียน ร.ม.ว.กษ.

๑. สลค. แจ้งว่า เมื่อวันที่ ๒๑ มิ.ย. ๕๙ ที่ประชุม ครม. มีมติรับทราบและเห็นชอบผลการประชุม คณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ ตามที่ กปส. เสนอ โดยให้ ยกเว้นมติ ครม. เมื่อวันที่ ๒๕ ก.ค. ๒๑ (เรื่อง ขออนุมัติในหลักการให้สำนักงานวิจัยแห่งชาติเป็นผู้ตรวจสอบ โครงการวิจัย) สำหรับโครงการและแผนงานวิจัยตามแผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) และแผนแม่บทโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ทั้งนี้ ให้ สวทส. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับความเห็นของ ทส. สงป. และ สศช. ไปพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไปด้วย

- ทส. มีความเห็นว่า (๑) เพื่อให้การดำเนินงานภายใต้แผนแม่บททั้ง ๒ ฉบับ เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเกิดประโยชน์สูงสุด ควรให้ความสำคัญกับการผลักดันกิจกรรมต่าง ๆ ภายใต้โครงการที่กำหนดไว้ในแผนแม่บทไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม รวมทั้งมีการติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง (๒) เนื่องจากกิจกรรมส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่ต้นน้ำลำธาร ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีความอ่อนไหวต่อการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินและจะส่งผลกระทบต่อพื้นที่ตอนล่าง ควรเพิ่มเติมรายละเอียดมาตรการควบคุมและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน และการแพร่กระจายของมลพิษจากกิจกรรมต่าง ๆ (๓) ควรเพิ่มมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของรุกรานของชนิดพันธุ์ต่างถิ่นในพื้นที่ดำเนินการ โดยเฉพาะการเฝ้าระวังและป้องกันไม่ให้มีการนำเข้าชนิดพันธุ์พืชและสัตว์ต่างถิ่น (๔) ควรเพิ่มเติมโครงการ/กิจกรรมด้านการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจในความสำคัญของพื้นที่ต้นน้ำลำธารให้กับประชาชนในพื้นที่ รวมถึงการส่งเสริมด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนด้านการอนุรักษ์และฟื้นฟูดิน น้ำ และทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ผ่านการบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่น ทั้งนี้ เพื่อเป็นกลไกการสร้างความร่วมมือในการอนุรักษ์และฟื้นฟูต้นน้ำระหว่างหน่วยงานภาครัฐและประชาชน

- สงป. มีความเห็นว่า รับทราบผลการประชุม กปส. และกรอบคำของบประมาณประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ที่สนับสนุนศูนย์พัฒนาโครงการหลวงและโครงการพัฒนาพื้นที่สูงฯ และเห็นชอบแผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวงและโครงการพัฒนาพื้นที่สูงฯ ทั้ง ๒ ฉบับ สำหรับแผนงานตามยุทธศาสตร์และงบประมาณที่จะใช้ในการดำเนินการ เห็นสมควรให้ กษ. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำแผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณเพื่อเสนอขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปี ตามความจำเป็นและเหมาะสม โดย สงป. จะได้พิจารณากำหนดแผนงานยุทธศาสตร์สนับสนุนการพัฒนาโครงการหลวงไว้ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ต่อไปด้วย

- สศช. มีความเห็นว่า (๑) รับทราบผลการประชุม กปส. และกรอบคำของบประมาณประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ที่สนับสนุนศูนย์พัฒนาโครงการหลวงและโครงการพัฒนาพื้นที่สูงฯ โดยให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมสนับสนุนการดำเนินโครงการตามแผนงานดังกล่าว เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด (๒) เห็นชอบแผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวงและโครงการพัฒนาพื้นที่สูงฯ ทั้ง ๒ ฉบับ สำหรับโครงการและแผนงานวิจัยตามแผนแม่บททั้งสองฉบับ เป็นโครงการวิจัยเฉพาะที่ดำเนินการสนับสนุนศูนย์พัฒนาโครงการหลวงและ

โครงการพัฒนาพื้นที่สูงฯ และลักษณะการดำเนินโครงการแบบบูรณาการงานในเชิงยุทธศาสตร์ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งควรได้รับการสนับสนุนตามกรอบแผนงานที่กำหนดไว้ นอกจากนี้ ในการดำเนินการตามแผนแม่บทฯ ควรต้องให้ความสำคัญกับการบูรณาการในการทำงานร่วมกันของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิด โดยยึดพื้นที่เป็นเป้าหมาย และควรต้องเน้นการแก้ไขปัญหาการบุกรุกทำลายป่าและปัญหายาเสพติดควบคู่ไปกับการพัฒนาอาชีพของประชาชนบนพื้นที่สูงด้วย รวมถึงควรต้องเน้นการส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมในรูปแบบที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและมีความยั่งยืนอย่างต่อเนื่อง โดยลดการใช้หรือหลีกเลี่ยงการใช้สารเคมีทางการเกษตร เนื่องจากพื้นที่สูงเป็นพื้นที่ต้นน้ำที่สำคัญ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาบนพื้นที่ราบได้

๒. ข้อเสนอ

๒.๑ เพื่อกรุณาทราบ

๒.๒ เห็นควรแจ้งให้ ปล.กษ. ทราบ และแจ้ง สวทส. พิจารณาดำเนินการต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อกรุณาพิจารณาให้ความเห็นชอบ ในข้อ ๒

พลเอก

(ประสพ สุขเกษตร)

เลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๒๗ มิ.ย. ๕๙ ณ

เห็นชอบตามข้อ ๒.....

พลเอก

(ฉัตรชัย สาริกัลยะ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๒๗ มิ.ย. ๕๙

ด่วนที่สุด

บันทึกข้อความ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
รับที่ ๒๕๕๐๕
วันที่ ๒๕ มิ.ย. ๕๙
เวลา

ส่วนราชการ... สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ทำเนียบรัฐบาล โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐
 ที่ นร.๐๕๐๕/ว(ล)๒๒๘๑๐ วันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๕๙
 เรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙

เสนอ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการตามบัญชารัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

นาย อนุสรณ์
 (นายกรัตน์ สุขเสถียร)
 หัวหน้าสำนักงานรัฐมนตรี

เรียน ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
รับที่ ๒๕๕๐๕
วันที่ ๒๕ มิ.ย. ๕๙ ๑๗.๕๐ น.

ด้วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์โปรดมีบัญชาเรียนปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทราบ และแจ้งสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) พิจารณาดำเนินการ กรณีคณะรัฐมนตรีมีมติ เมื่อวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๙ รับทราบและเห็นชอบผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุน โครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ ตามที่คณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวงเสนอ โดยให้ยกเว้นมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๒๑ (เรื่อง ขออนุมัติในหลักการให้สำนักงาน คณะกรรมการวิจัยแห่งชาติเป็นผู้ตรวจสอบโครงการวิจัย) สำหรับโครงการและแผนงานวิจัยตามแผนแม่บท ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) และแผนแม่บทโครงการพัฒนาพื้นที่สูง แบบโครงการหลวง ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) โดยให้สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับความเห็นของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สำนักงบประมาณ และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติไปพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ ทั้งนี้ เห็นสมควรแจ้งสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) พิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง
รับที่ ๒๕๕๐๕
วันที่ ๒๕ มิ.ย. ๕๙
เวลา ๑๖.๑๖ น.

นางพรทิพา แก้วชนะ
 (นางพรทิพา แก้วชนะ)
 ผู้อำนวยการกองกลาง
 สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

- ทราบ/ในขอบเขตงาน
- ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๒๕ มิ.ย. ๕๙

(นายธีรภัทร ประยูรสิทธิ)
 ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ที่ กษ ๐๖๐๑.๐๖๖๐๖๖

เพื่อ... สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)

นางสุพิศ พูลสุวรรณกุล
 หัวหน้ากลุ่มช่วยอำนวยการบริหาร
 ปฏิบัติราชการแทน ผู้อำนวยการกองกลาง
 สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

บัญชีสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วย

เรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙

๑. สำเนาหนังสือกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ด่วนที่สุด ที่ กก ๐๒๐๒/๒๕๖๗ ลงวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๙
๒. สำเนาหนังสือกระทรวงคมนาคม ด่วนที่สุด ที่ คค (ปคร) ๐๒๐๘/๒๖๘ ลงวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๙
๓. สำเนาหนังสือกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด่วนที่สุด ที่ ทส ๐๒๒๐.๒/๑๓๙๗ ลงวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๙
๔. สำเนาหนังสือกระทรวงพาณิชย์ ด่วนที่สุด ที่ พณ ๐๔๐๓/๒๖๘๘ ลงวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๕๙
๕. สำเนาหนังสือกระทรวงสาธารณสุข ด่วนที่สุด ที่ สธ ๐๒๐๕.๐๕/๒๕๗๙ ลงวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๙
๖. สำเนาหนังสือสำนักงบประมาณ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๗๐๙/๕๙๖ ลงวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๙
๗. สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๑๑๔/๓๔๑๕ ลงวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๕๙

ด่วนที่สุด

ที่ กก ๐๒๐๒/

๒๐๖๗

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

๕ ถนนราชดำเนินนอก กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐

๑๑

มิถุนายน ๒๕๕๙

เรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ส) ๒๐๒๑๑ ลงวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๙

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ขอให้กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา เสนอความเห็นหรือข้อเสนอแนะในส่วนที่เกี่ยวข้อง เรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ขอเรียนว่ารับทราบและเห็นชอบกับผลการประชุม คณะกรรมการฯ ดังกล่าว เนื่องจากหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับงานโครงการหลวงจะได้ดำเนินการ ตามนโยบายและแนวทางเดียวกันในการกำหนดแผนงาน โครงการ และกิจกรรมให้สอดคล้องกับข้อเสนอแนะ ของมูลนิธิโครงการหลวง เพื่อนำไปสู่การดำเนินการต่างๆ ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดและสำเร็จลุล่วง ตามวัตถุประสงค์ อีกทั้งการจัดทำแผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) และแผนแม่บทโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) จะถูกนำมาใช้ เป็นกรอบการปฏิบัติงานของหน่วยงานต่างๆ ในการปฏิบัติงานสนับสนุนศูนย์พัฒนาโครงการหลวงที่ชัดเจน และมีประสิทธิภาพในเรื่องการบริหารจัดการน้ำ การอนุรักษ์ฟื้นฟูพื้นที่ป่าต้นน้ำและสร้างคุณภาพชีวิตให้ชุมชน บนพื้นที่สูงให้มีความมั่นคงทางด้านอาหารและสามารถอยู่ร่วมกับสิ่งแวดล้อมได้อย่างยั่งยืน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นางกอบกาญจน์ วัฒนวรางกูร)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

สำนักงานปลัดกระทรวง

สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์

โทรศัพท์ ๐ ๒๓๕๖ ๐๗๑๕

โทรสาร ๐ ๒๓๕๖ ๐๗๐๔

ส่วนกลางห้อง

อภิรักษ์ อัมพันธ์

(นางอภิรพชี่ อัมพันธ์)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

ด่วนที่สุด

ที่ คค (ปคร) ๐๒๐๘/๒๖๕

กระทรวงคมนาคม

ถนนราชดำเนินนอก กทม. ๑๐๑๐๐

๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๙

เรื่อง เรื่องผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๒๐๒๑๑ ลงวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๙

ตามหนังสือที่อ้างถึง ขอให้กระทรวงคมนาคมเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีเรื่องผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ ตามที่คณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวงเสนอ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงคมนาคมพิจารณาผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ แล้ว เห็นด้วยกับร่างแผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) วงเงินรวม ๕,๘๔๗.๙๙๘ ล้านบาท โดยในส่วนของกระทรวงคมนาคม (กรมทางหลวงชนบท) ได้รับจัดสรรงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ในโครงการปรับปรุงถนนในพื้นที่โครงการหลวง จำนวน ๙๙๑ ล้านบาท เพื่อดำเนินการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ที่สนับสนุนการผลิตทางการเกษตรเพื่อให้ได้คุณภาพมาตรฐานและลดต้นทุนการผลิต เนื่องจากเป็นโครงการที่ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาอาชีพ เสริมสร้างความเข้มแข็งและคุณภาพชีวิตให้ชุมชนบนพื้นที่สูงมีความมั่นคง มีความเป็นอยู่ที่ดี สามารถอยู่ร่วมกับสิ่งแวดล้อมได้อย่างยั่งยืน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอละเอียดรัฐมนตรีเพื่อประกอบการพิจารณาต่อไปด้วย จะขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายอาคม เติมพิทยาไพสิฐ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

สำนักงานปลัดกระทรวง
สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์
โทร. ๐-๒๒๘๓-๓๐๕๘
โทรสาร. ๐-๒๒๘๐-๑๐๐๘

สำเนาถูกต้อง
วิฑูรย์ อุ่มณี
(นายวิฑูรย์ อุ่มณี)
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

คำนวณที่สุด

ที่ ทส ๐๒๒๐.๒/ ๑๓๙๙

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๙๒ ขอยพหลโยธิน ๗ ถนนพหลโยธิน
แขวงสามเสนใน เขตพญาไท
กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐

๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๙

เรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๔

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ต่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล)๒๐๒๑๑๑
ลงวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๙

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ขอให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เสนอความเห็น เรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๓/๒๕๕๔ เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พิจารณาแล้ว เห็นด้วยในหลักการของแผนแม่บท
ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) และแผนแม่บทโครงการพัฒนาพื้นที่สูง
แบบโครงการหลวงระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) และมีความเห็นเพิ่มเติม ดังนี้

๑. เพื่อให้การดำเนินงานภายใต้แผนแม่บททั้ง ๒ ฉบับ เป็นไปตามวัตถุประสงค์ และเกิดประโยชน์สูงสุดทั้งในด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและการพัฒนาที่จะเกิดขึ้น ในพื้นที่ต้นน้ำลำธาร ควรให้ความสำคัญกับการผลักดันกิจกรรมต่างๆ ภายใต้โครงการที่กำหนดไว้ในแผนแม่บท ไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม โดยเฉพาะด้านการฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งมีการติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง อันจะนำมาซึ่งการพัฒนาที่ยั่งยืนของการดำเนินงาน ในพื้นที่ต้นน้ำลำธาร

๒. เนื่องจากกิจกรรมของโครงการภายใต้แผนแม่บททั้ง ๒ ฉบับ ส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่ต้นน้ำลำธาร ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีความอ่อนไหวต่อการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดิน และจะส่งผลกระทบต่อพื้นที่ตอนล่าง ควรเพิ่มเติมรายละเอียดมาตรการควบคุมและป้องกันการชะล้างพังทลายของดินและการแพร่กระจายของมลพิษจากกิจกรรมต่างๆ

๓. ควรเพิ่มเติมมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดและรุกรานของชนิดพันธุ์ต่างถิ่นในพื้นที่ดำเนินการ โดยเฉพาะการเฝ้าระวังและป้องกันไม่ให้เกิดการนำเข้าชนิดพันธุ์พืชและสัตว์ต่างถิ่นที่อาจส่งผลกระทบต่อชนิดพันธุ์ดั้งเดิม

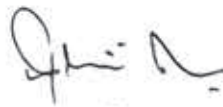
๔. ควรเพิ่ม...

๔. ควรเพิ่มเติมโครงการ/กิจกรรมด้านการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจในความสำคัญ ของพื้นที่ต้นน้ำลำธารให้กับประชาชนในพื้นที่ รวมทั้งการส่งเสริมด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนด้านการ อนุรักษ์และฟื้นฟูดิน น้ำ และทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมบริเวณพื้นที่ต้นน้ำลำธาร ผ่านการบูรณาการ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ทั้งนี้ เพื่อเป็นกลไกการสร้างความร่วมมือในการอนุรักษ์และฟื้นฟูป่าต้นน้ำระหว่างหน่วยงาน ภาครัฐและประชาชน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก

(สุรศักดิ์ กาญจนรัตน์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สำนักงานปลัดกระทรวงฯ

สำนักผู้ประสานงานคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา ทส.

โทร./โทรสาร ๐ ๒๒๗๘ ๘๖๔๔

สำเนาถูกต้อง

กีทิพงษ์ อุ่มนันทน์

(นายกีทิพงษ์ อุ่มนันทน์)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

ด่วนที่สุด

ที่ พณ ๐๔๐๗/๒๖๕๙

กระทรวงพาณิชย์

๕๖๓ ถนนพหลโยธิน

อ.เมือง จ.นนทบุรี ๑๑๐๐๐

๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๙

เรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

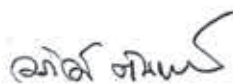
อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๒๐๒๑๑ ลงวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๙

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอให้กระทรวงพาณิชย์เสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี เรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ ซึ่งที่ประชุมมีมติมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบแผนแม่บทระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) ประกอบด้วยแผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวง กรอบงบประมาณรวม ๕,๘๔๗,๙๙๗,๖๗๓ บาท และแผนแม่บทโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง กรอบงบประมาณรวม ๓,๐๙๐,๒๔๐,๙๗๙ บาท ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงพาณิชย์ ได้พิจารณาแล้ว ในหลักการไม่ขัดข้อง เนื่องจากแผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวงและแผนแม่บทโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงดังกล่าว ให้ความสำคัญในการบริหารจัดการน้ำ การอนุรักษ์ฟื้นฟูพื้นที่ป่าต้นน้ำ และสร้างคุณภาพชีวิตให้ชุมชนบนพื้นที่สูงให้มีความมั่นคงทางด้านอาหารและสามารถอยู่ร่วมกับสิ่งแวดล้อมได้อย่างยั่งยืน ซึ่งจะเป็นผลดีต่อเศรษฐกิจโดยรวมในระยะยาว รวมทั้งได้ผ่านการพิจารณาอย่างรอบคอบจากคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวงแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางอภिरตี ตันตราภรณ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

กรมการค้าภายใน

โทร/โทรสาร ๐๒ ๕๔๗ ๕๔๐๑

สำเนาถูกต้อง

อภิเทพย์ อุ่มณี

(นายอภิเทพย์ อุ่มณี)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

ข้อพิจารณาของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์
ประกอบการประชุม ครม. ในระเบียบวาระเพื่อพิจารณา

ลำดับ	เรื่อง	ประเด็น	ข้อพิจารณา
๑.	ผลการประชุมคณะกรรมการ ประสานงานและสนับสนุนงาน โครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๘	กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ ความเห็นชอบแผนแม่บทระยะ ๕ ปี (พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๖๔) ประกอบด้วย แผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวง กรอบงบประมาณรวม ๕,๘๔๙,๙๙๙,๖๙๒ บาท และแผนแม่บทโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบ โครงการหลวง กรอบงบประมาณรวม ๓,๐๙๐,๒๔๐,๙๙๙ บาท ตามมติ คณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) ใน คราวประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๘	กระทรวงพาณิชย์ ได้พิจารณาแล้ว ในหลักการไม่ขัดข้อง เนื่องจากแผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวง และแผนแม่บท โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง ให้ความสำคัญในการ บริหารจัดการน้ำ การอนุรักษ์พื้นที่ต้นน้ำลำธาร และสร้าง คุณภาพชีวิตให้ชุมชนบนพื้นที่สูงในความมั่นคงทางด้านอาหาร และสามารถอยู่ร่วมกับสิ่งแวดล้อมได้อย่างยั่งยืน ซึ่งเป็นผลดี ต่อเศรษฐกิจโดยรวมในระยะยาว รวมทั้งได้ผ่านการพิจารณา อย่างรอบคอบจากคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงาน โครงการหลวงแล้ว

ด่วนที่สุด

ที่ สธ ๐๒๐๕.๐๕/๒๕๗๘

กระทรวงสาธารณสุข

ถนนติวานนท์ จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

๒ มิถุนายน ๒๕๕๙

เรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๒๐๒๑๑ ลงวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๙

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี แจ้งให้กระทรวงสาธารณสุขให้ความเห็นในเรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๙ เพื่อให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอถึงความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงสาธารณสุขพิจารณาในส่วนที่เกี่ยวข้องแล้ว ขอเรียนดังนี้

๑. รับทราบ ผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๙ และกรอบคำของบประมาณประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ที่สนับสนุนศูนย์พัฒนาโครงการหลวง จำนวน ๓๘ แห่ง และโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงจำนวน ๒๙ แห่ง

๒. เห็นสมควรเห็นชอบแผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) และแผนแม่บทโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายปิยะสกล สกลสัตยาทร)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์

โทร. ๐ ๒๕๕๐ ๑๓๙๑

โทรสาร ๐ ๒๕๕๐ ๑๓๙๑

สำเนาถูกต้อง
อภิเทพ อุ่มทวี
(นายอภิเทพ อุ่มทวี)
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

ที่ว่าการอำเภอ

ที่ นร ๐๗๐๙/๕๙๖

สำนักงานประมาณ

ถนนพระรามที่ ๖ กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐

๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๙

เรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนโครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๒๐๒๑๑
ลงวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๙

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอให้สำนักงานประมาณเสนอความเห็น
ในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี กรณีกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

เรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนโครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ ดังนี้

๑. รับทราบผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.)
ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๙

๒. รับทราบกรอบคำของบประมาณประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ที่สนับสนุนศูนย์พัฒนาโครงการหลวง
จำนวน ๓๘ แห่ง จำนวน ๑,๗๐๔,๔๔๖,๖๔๐ บาท และโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง จำนวน
๒๙ แห่ง จำนวน ๔๔๙,๗๓๙,๕๕๑ บาท ซึ่งหน่วยงานได้ส่งกรอบคำขอตั้งงบประมาณให้สำนักงานประมาณ
พิจารณาแล้ว และสำนักงานประมาณได้พิจารณาสนับสนุนงบประมาณให้ตามความเหมาะสม และได้ปรับปรุง
โครงสร้างแผนงานตามยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ในส่วน
“แผนงานยุทธศาสตร์สนับสนุนการพัฒนาโครงการหลวง” โดยให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมสนับสนุน
การดำเนินโครงการตามแผนงานดังกล่าวด้วย

๓. พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ -
๒๕๖๔) กรอบงบประมาณรวม ๕,๘๔๗,๙๙๗,๖๗๓ บาท และแผนแม่บทโครงการพัฒนาพื้นที่สูง
แบบโครงการหลวง ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) กรอบงบประมาณรวม ๓,๐๙๐,๒๔๐,๙๗๙ บาท
ซึ่งเป็นแผนที่ให้ความสำคัญเรื่องการบริหารจัดการน้ำ การอนุรักษ์ฟื้นฟูพื้นที่ป่าต้นน้ำและสร้างคุณภาพชีวิต
ให้ชุมชนบนพื้นที่สูงให้มีความมั่นคงทางด้านอาหารและสามารถอยู่ร่วมกับสิ่งแวดล้อมได้อย่างยั่งยืน

/ทั้งนี้ ...

ทั้งนี้ ขอยกเว้นมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๑ สำหรับโครงการ และแผนงานวิจัยตามแผนแม่บททั้งสองฉบับข้างต้น เนื่องจากเป็นโครงการวิจัยเฉพาะที่ดำเนินงานสนับสนุน ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงและโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง และลักษณะการดำเนินงาน ของแผนแม่บทเป็นการบูรณาการงานในเชิงยุทธศาสตร์ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงานประมาณพิจารณาแล้วขอเรียนว่า การประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุน งานโครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๙ ได้มีมติรับทราบความก้าวหน้า ผลการดำเนินงานของมูลนิธิโครงการหลวง ผลดำเนินงานของหน่วยงานที่สนับสนุนโครงการหลวง ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙ และกรอบคำขอประมาณประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๐ รวมทั้ง ให้ความเห็นชอบแผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) และแผนแม่บท โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงาน สนับสนุนการปฏิบัติงานของศูนย์พัฒนาโครงการหลวง และโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงเห็นสมควรที่คณะรัฐมนตรี จะรับทราบและเห็นชอบผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ สำหรับแผนงานตามยุทธศาสตร์และงบประมาณ ที่จะใช้ในการดำเนินการดังกล่าว เห็นสมควรให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำ แผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ เพื่อเสนอขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปี ตามความจำเป็นและเหมาะสม โดยสำนักงานประมาณจะได้พิจารณากำหนดแผนงานยุทธศาสตร์สนับสนุน การพัฒนาโครงการหลวงไว้ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ต่อไปด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมศักดิ์ โชติรัตนศิริ)

ผู้อำนวยการสำนักงานประมาณ

สำนักจัดทำงบประมาณด้านเศรษฐกิจ ๒

โทร. ๐ ๒๖๖๕ ๒๑๔๒

โทรสาร ๐ ๒๖๗๓ ๙๓๔๐

สำนักงานคลัง

อภิรักษ์ อุ่มกัน

(นายภัทรพงศ์ อุ่มกัน)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

ด่วนที่สุด
ที่ นร ๑๑๑๔/จำ๔/๑๔

สำนักงานคณะกรรมการ
พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๘๖๒ ถนนกรุงเกษม กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐

๓/มิถุนายน ๒๕๕๙

เรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ส) ๒๐๒๑๑ ลงวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๙

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ได้ส่งเรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มาให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อเสนอความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีโดยด่วน ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงานฯ ได้พิจารณาแล้ว มีความเห็น ดังนี้

๑. เห็นควรรับทราบผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนโครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๙ และรับทราบกรอบคำของบประมาณประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ที่สนับสนุนศูนย์พัฒนาโครงการหลวง จำนวน ๓๘ แห่ง วงเงิน ๑,๗๐๔,๔๔๖,๖๔๐ บาท และโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง จำนวน ๒๙ แห่ง วงเงิน ๔๙๙,๗๓๙,๕๕๑ บาท ซึ่งสำนักงบประมาณได้พิจารณาสนับสนุนงบประมาณให้ตามความเหมาะสม และได้ปรับปรุงโครงสร้างแผนงานตามยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ในส่วนแผนงานยุทธศาสตร์สนับสนุนการพัฒนาโครงการหลวง โดยให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมสนับสนุนการดำเนินโครงการตามแผนงานดังกล่าว เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้

๒. เห็นควรให้ความเห็นชอบในหลักการแผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) กรอบงบประมาณรวม ๕,๘๔๗,๙๙๗,๕๕๑ บาท และแผนแม่บทโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) กรอบงบประมาณรวม ๓,๐๙๐,๒๔๐,๙๗๙ บาท ซึ่งเป็นแผนที่ให้ความสำคัญเรื่องการบริหารจัดการน้ำ การอนุรักษ์ฟื้นฟูพื้นที่ป่าต้นน้ำและสร้างคุณภาพชีวิตให้ชุมชนบนพื้นที่สูงมีความมั่นคงทางด้านอาหารและสามารถอยู่ร่วมกับสิ่งแวดล้อมได้อย่างยั่งยืน ทั้งนี้ ได้ขอยกเว้นมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๑ สำหรับโครงการและแผนงานวิจัยตามแผนแม่บททั้งสองฉบับ เนื่องจากเป็นโครงการวิจัยเฉพาะที่ดำเนินงานสนับสนุนศูนย์พัฒนาโครงการหลวงและโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง และลักษณะการดำเนินงานของแผนแม่บทเป็นการบูรณาการงานในเชิงยุทธศาสตร์ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งควรได้รับการสนับสนุนตามกรอบแผนงานที่กำหนดไว้ นอกจากนี้ในการดำเนินการตามแผนแม่บทฯ ดังกล่าว ควรต้องให้ความสำคัญกับการบูรณาการในการทำงานร่วมกันของหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิด โดยยึดพื้นที่เป็นเป้าหมาย และควรต้องเน้นการแก้ไขปัญหาการบุกรุก

ทำลายป่าและปัญหาเสียดิตควบคุมไปกับการพัฒนาอาชีพของประชาชนบนพื้นที่สูงด้วย รวมถึงควรต้องเน้นการส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรในรูปแบบที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและมีความยั่งยืนอย่างต่อเนื่อง โดยลดการใช้หรือหลีกเลี่ยงการใช้สารเคมีทางการเกษตร เนื่องจากพื้นที่สูงเป็นพื้นที่ต้นน้ำที่สำคัญ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อการพัฒนาบนพื้นที่ราบได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายปรเมธี วิมลศิริ)

เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

สำนักวางแผนการเกษตร ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

โทรศัพท์ ๐-๒๒๘๐-๔๐๘๕ ต่อ ๒๕๐๙ โทรสาร ๐-๒๒๘๐-๐๘๙๒

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ chuleeporn@nesdb.go.th

สำเนาถูกต้อง

วิฑูรย์ อุ่มณี
(นายวิฑูรย์ อุ่มณี)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๕/ ๒๒๘๖๗

๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๙

สำนักงานรัฐมนตรี	
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	
รับที่	๐๕๐๕
วันที่	๒๔ มิ.ย. ๒๕๕๙
เวลา	๑๗:๕๔

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
 ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๕๐๐
 วันที่ ๒๕ มิ.ย. ๕๙
 เวลา ๑๐:๕๑

เรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
 รองประธานกรรมการ คณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนโครงการหลวง

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๒๒๘๖๗ ลงวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๕๙

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงศึกษาธิการ ด่วนที่สุด ที่ ศธ ๐๕๐๓(๒)/๒๔๔๕
 ลงวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๙

ตามที่ได้ยืนยันมติคณะรัฐมนตรี (๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๙) เกี่ยวกับผลการประชุมคณะกรรมการ
 ประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ มาเพื่อทราบ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงศึกษาธิการได้เสนอความเห็นเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวมาด้วย ความละเอียดปรากฏ
 ตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายปัญญาพล ศรีแสงแก้ว)

ผู้อำนวยการสำนักพัฒนายุทธศาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ ปฏิบัติราชการแทน
 เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักพัฒนายุทธศาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๔๐๐๐ ต่อ ๔๔๔ (ภัทรพงศ์)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๑๔๔๖

www.soc.go.th

(เชิญดูเว็บไซต์)

ด่วนที่สุด

บันทึกข้อความ

รพว.กษ.

รับที่ ๒๕๖๒๓

วันที่ ๒๖ มิ.ย. ๕๕

เวลา ๑๕.๕๐ น.

ส่วนราชการ สลค. โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐

ที่ นร.๐๕๐๕/๒๒๘๖๘

วันที่ ๒๕ มิ.ย. ๕๕

เรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๕

เรียน รพว.กษ.

๑. สลค. แจ้งว่า ศธ. ได้เสนอความเห็น เรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๕ โดยมีความเห็นว่า เห็นควรรับทราบและเห็นชอบตามที่ กษ. เสนอ ทั้งนี้ ศธ. พร้อมสนับสนุนและเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการดำเนินการตามแผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวง และแผนแม่บทโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง บูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดการอนุรักษ์ฟื้นฟูพื้นที่ป่าต้นน้ำและสร้างคุณภาพชีวิตให้ชุมชนบนพื้นที่สูงให้มีความมั่นคงทางด้านอาหารและสามารถอยู่ร่วมกับสิ่งแวดล้อมได้อย่างยั่งยืน

๒. ข้อเสนอ

๒.๑ เพื่อกรุณาทราบ

๒.๒ เห็นควรแจ้งให้ ปล.กษ. ทราบ และแจ้ง สวพส. ทราบต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อกรุณาพิจารณาให้ความเห็นชอบ ในข้อ ๒

พลเอก

(ประสาธ สุขเกษตร)

เลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๒ มิ.ย. ๕๕

เห็นชอบตามข้อ ๒...

พลเอก

(นัตถชัย สาริกัลยะ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๒๖ มิ.ย. ๕๕

ด่วนที่สุด

บันทึกข้อความ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	
รับที่	๒๕๖๓
วันที่	๒๕ มิ.ย. ๕๙
เวลา	

ส่วนราชการ... สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ทำเนียบรัฐบาล โทร. ๐-๒๒๘๐-๕๐๐๐

ที่ นร ๐๕๐๕/๒๒๖๘ วันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๙

เรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙

เสนอ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการตามบัญชีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

Am ๑๖๖๖
(นายกรชิต สุขโข) ๑๖.๕๙
หัวหน้าสำนักงานรัฐมนตรี

ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	
รับที่	๒๕๖๓
วันที่	๒๕ มิ.ย. ๕๙ เวลา ๐๗.๕๖ น.

เรียน ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ด้วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์โปรดมีบัญชาเรียนปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และแจ้งสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) ทราบ กรณีสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีแจ้งว่า ตามที่ได้ยินยอมมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๙ เกี่ยวกับผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ มาเพื่อทราบ นั้น กระทรวงศึกษาธิการ ได้เสนอความเห็นเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ ทั้งนี้ เห็นสมควรแจ้งสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) ทราบต่อไป

สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)	
รับที่	๒๕๖๓
วันที่	๑๓ ก.ค. ๕๙
เวลา	๐๗.๕๖

๒๕ มิ.ย. ๕๙
๒๕ มิ.ย. ๕๙
๒๕ มิ.ย. ๕๙

- ทราบ/ในขอบเขตของ
- ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	
รับที่	๒๕๖๓
วันที่	๒๕ มิ.ย. ๕๙
เวลา	๑๖.๕๙

๒๕ มิ.ย. ๕๙
(นายธีรภัทร ประยูรสิทธิ)
ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

(นางสุพิศ พูลสุขตนาบุตร)
หัวหน้ากลุ่มช่วยอำนวยความสะดวก
ปฏิบัติราชการแทน ผู้อำนวยการกองกลาง
สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๑) เรียบ ๓๐.๓๐๗.
- เพื่อไม่ขัดทบ
- เน้นตรวจสอบส่วนที่เกี่ยวข้องกับ ทราบ ทล.
ถ้ามีกรณีในเชิงแก้ไขข้อขัดข้องต่อไป (นายสุรนนท์ ศรีวิพัฒน์)
หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทรัพยากรมนุษย์
รักษาการแทนผู้อำนวยการสำนักอำนวยการ

ด้วยเกล้า

ที่ ศธ ๐๕๐๓(๒)/๒๕๕๕

กระทรวงศึกษาธิการ

กทม. ๑๐๓๐๐

๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๕

เรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๕

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๒๐๒๑๑ ลงวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๕

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้ขอให้กระทรวงศึกษาธิการเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้อง เรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๕ เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงศึกษาธิการพิจารณาแล้ว เห็นควรรับทราบและเห็นชอบตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ ทั้งนี้ กระทรวงศึกษาธิการพร้อมสนับสนุนและเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการดำเนินการตามแผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) และแผนแม่บทโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) บูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดการอนุรักษ์ฟื้นฟูพื้นที่ป่าต้นน้ำและสร้างคุณภาพชีวิตให้ชุมชนบนพื้นที่สูงให้มีความมั่นคงทางด้านอาหารและสามารถอยู่ร่วมกับสิ่งแวดล้อมได้อย่างยั่งยืน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก

(ดาวพงษ์ รัตนสุวรรณ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

สำนักนโยบายและแผนการอุดมศึกษา

โทร. ๐ ๒๖๑๐ ๕๓๕๕-๖

โทรสาร ๐ ๒๖๔๔ ๕๓๗๕

สำเนาถูกต้อง

อ. ทวีศักดิ์ ดุ่มณี

(นายทวีศักดิ์ ดุ่มณี)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๕/ ๒๓๗๗๗

๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๙

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐
วันที่ ๑๖.๖.๕๙
เวลา ๑๖.๐๔

เรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

รองประธานกรรมการ คณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนโครงการหลวง

รับที่ ๒๕๕๐
วันที่ ๑๖.๖.๕๙
เวลา ๑๖.๕๔

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๒๒๘๐๒ ลงวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๕๙

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ด่วนที่สุด ที่ ทก ๐๑๐๐.๔/๗๑๔๑
ลงวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๙

๒. สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๒๑๑.๙/๑๑๐๐๓
ลงวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๙

ตามที่ได้อินยันมติคณะรัฐมนตรี (๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๙) เรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการ
ประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ มาเพื่อทราบ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารและกระทรวงมหาดไทยได้เสนอความเห็น
เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวมาด้วย ความละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

เรียน หัวหน้ากลุ่มฯ ฝ่ายเลขฯ
เพื่อไปบอกกล่าวแก่ในส่วน
ที่เกี่ยวข้องต่อไป

ทนาย ๑/๒๓๗๗๗

พลเอก

ผู้อำนวยการสำนักพัฒนายุทธศาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

(นายปัญญาพล ศรีแสงแก้ว)

วิมล วัชรพันธุ์
(นางสาวทิตินันท์ พิทักษ์พงศ์เจริญ)
ผู้อำนวยการสำนักยุทธศาสตร์และแผน
ปฏิบัติราชการพิเศษ

(ฉัตรชัย สาริกัลยะ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๑๖.๖.๕๙

สำนักพัฒนายุทธศาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๔๔๔ (บริหาร)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๑๔๔๖

www.soc.go.th

(กรุงเทพฯ/บริหาร)

- ทนาย/๑๐.๖.๕๙ ✓
- มอ. ส.ค. ส.ค. ส.ค.
ในส่วนของส.ค.๑๐

(นางสาว ๑๖.๖.๕๙)

ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาพื้นที่สูง

พลเอก

(ประสาธน์ สุขเกษตร)

เลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๑๖.๖.๕๙

ด่วนที่สุด

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สลค. โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐

ที่ นร ๐๕๐๕/๒๓๓/๓๓

วันที่ ๓๐ มิ.ย. ๕๙

เรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙

ความถี่

ที่ ทก ๐๑๐๐.๔/๗๕๖

กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา
อาคารรัฐประศาสนภักดี ถนนแจ้งวัฒนะ
เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๙

เรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๒๐๒๑๑ ลงวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๙

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอให้กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ประเด็นความเห็นเรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารพิจารณาแล้ว เห็นว่าแผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) และแผนแม่บทโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) มีเป้าหมายการพัฒนาเพื่อให้ชุมชนบนพื้นที่สูงมีความมั่นคงทางด้านอาหาร มีรายได้ที่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับสิ่งแวดล้อมได้อย่างยั่งยืน รวมทั้งมุ่งพัฒนาประสิทธิภาพการเกษตรและระบบโลจิสติกส์ที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม ตลอดจนการให้ความสำคัญเรื่องการบริหารจัดการน้ำ การอนุรักษ์ฟื้นฟูพื้นที่ป่าต้นน้ำ ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล ดังนั้น กระทรวงจึงเห็นชอบกับแผนแม่บทดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอุตตม สาวนายน)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

สำนักงานปลัดกระทรวง

สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์

โทร. ๐ ๒๑๔๑ ๖๗๘๖

โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๘๙๙๐

Email : pawana.s@mict.go.th

สำเนาถูกต้อง
ฉัตรพร คุ้มกัน
(นายภัทรพงศ์ คุ้มกัน)
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๒๑๑.๙/ ๑๑๐๐๓

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอัษฎางค์ กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๒๒ มิถุนายน ๒๕๕๙

เรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๒๐๒๑๑ ลงวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๙

ตามที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอให้กระทรวงมหาดไทยเสนอความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี เรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง (กปส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ เมื่อวันพุธที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๙ ณ อุทยานหลวงราชพฤกษ์ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ นั้น

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วเห็นว่าการประชุมคณะกรรมการประสานงานและสนับสนุนงานโครงการหลวง จะเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนให้หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนงานโครงการหลวงเกิดการบูรณาการอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่สูงมีความมั่นคงทางด้านอาหารและสามารถอยู่ร่วมกับสิ่งแวดล้อมได้อย่างยั่งยืน รวมทั้งให้ความสำคัญเรื่องการบริหารจัดการน้ำ และการอนุรักษ์ฟื้นฟูพื้นที่ป่าต้นน้ำลำธาร ตามหลักการยุทธศาสตร์ แผนงาน และคำของบประมาณของหน่วยงานต่าง ๆ ที่สนับสนุนโครงการหลวง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ จึงเห็นชอบตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ และเห็นควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อโปรดทราบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก

(อนุพงษ์ เผ่าจินดา)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

สำนักงานปลัดกระทรวง

สำนักนโยบายและแผน

โทร./โทรสาร ๐ ๒๒๒๖ ๖๐๒๙

สำเนาถูกต้อง
อภิรักษ์ ดุมนัน

(นายภัทรพงศ์ ชุ่มณี)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

จัดทำโดย

สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)

65 หมู่ 1 ถนนสุเทพ ตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50200

โทรศัพท์ 053-328496-8 โทรสาร 053-328494

www.hrdi.or.th